

ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Οδηγός Σπουδών

2015 -2016

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Στοιχεία επικοινωνίας

Το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης ανήκει στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθήνας. Στεγάζεται στην πτέρυγα Β του κεντρικού κτιριακού συγκροτήματος του ΤΕΙ-Α. στο Αιγάλεω.

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Αγ. Σπυρίδωνος και Παλληκαρίδη
Αιγάλεω 122 43

Τηλεφωνικό κέντρο ΤΕΙ - Α : 210 5385500

Γραμματεία τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

Τηλ: 210 5385203

Fax: 2105385254

Email: librarian@teiath.gr

Ιστότοπος : <http://www.teiath.gr/sdo/lis/>

Πρόεδρος: Καθηγητής Γιώργος Γιαννακόπουλος

Τηλ.: 2105385202

Email: gian@teiath.gr

Διευθυντές τομέων:

Καθηγήτρια Δάφνη Κυριάκη - Μάνεση, Διευθύντρια του τομέα μαθημάτων Επιστημών της Πληροφόρησης και Αναπληρώτρια Πρόεδρος του τμήματος

Αν. Καθηγητής Σπύρος Ζερβός, Διευθυντής του τομέα μαθημάτων Γενικής Παιδείας και Τεχνολογίας των Πληροφοριών

Την επιτροπή πρακτικής άσκησης αποτελούν οι:

Καθηγήτρια Δάφνη Μάνεση (πρόεδρος) (dkmanessi@teiath.gr)

Αν. Καθηγητής Σπύρος Ζερβός (szervos@teiath.gr)

Επ. Καθηγητής Αλέξανδρος Κουλούρης (akoul@teiath.gr)

Υπεύθυνος προγράμματος Erasmus

Αν. Καθηγητής Σπύρος Ζερβός (2105385220, szervos@teiath.gr)

μ μ μ

μ μ μ 1977
μ ( )

μ . μ ,

μ

μ . 1983, μ μ μ
μ μ

, μ μ

μ . 1996 , 2002

μ μ μ μ μ μ
μ .

μ 3794/2009

μ

μ μ

μ

μ

2008 - 2009 μ

μ

μμ

(μ μ μ). μ μ μ
μ μ μ μ ,

μ μ

μ

μ μ

μ μ .

μ μ

2010 μ

( ).

μ 2011

μ μ . μ

).

μ μ (μ μ

μ μ

μ

μ

Δομή των σπουδών

Οι σπουδές στο τμήμα διαρκούν τέσσερα χρόνια (οκτώ εξάμηνα). Η εκπαιδευτική διαδικασία εξελίσσεται στη διάρκεια των επτά πρώτων εξαμήνων, ενώ το όγδοο εξάμηνο αφιερώνεται στην υποχρεωτική και καθοδηγούμενη πρακτική άσκηση και την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας.

Υποδομές

Το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού του έργου χρησιμοποιεί δική του πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης, η οποία στηρίζεται στο λογισμικό ανοικτού κώδικα moodle, <http://kerkira.lb.teiath.gr/eclass2/>. Διαθέτει δύο αίθουσες διδασκαλίας και πέντε εργαστήρια. Σε καθένα από τους χώρους αυτούς υπάρχει σύνδεση με το διαδίκτυο και σύστημα βιντεοπροβολής.

Δύο από τα εργαστήρια (δυναμικότητας 35 και 15 θέσεων) υποστηρίζουν αποκλειστικά τεχνολογικές εφαρμογές και διαθέτουν δίκτυο υπολογιστών, σαρωτών και εκτυπωτών. Ανάλογο εξοπλισμό διαθέτουν και τα άλλα δύο εργαστήρια, τα οποία χρησιμοποιούνται για θεωρητική διδασκαλία και εργαστηριακές ασκήσεις. Ένα ακόμη εργαστήριο 25 θέσεων είναι έτοιμο λειτουργήσει από το εαρινό εξάμηνο (2016). Μία αίθουσα επίσης με 10 θέσεις Η/Υ, σαρωτή, εκτυπωτή και φωτοτυπικό πολυμηχάνημα διατίθεται για τις εργασίες των φοιτητών.

Τα μαθήματα και τα εργαστήρια υποστηρίζονται επίσης από συλλογή εξειδικευμένων εντύπων καθώς και βιβλιοθηκονομικά προγράμματα και εργαλεία όπως LC Subject Headings, Dewey online, DSpace, Coha, ABEKT, Πρόγραμμα υποστήριξης θησαυρού κ.λπ.

Το τμήμα στηρίζεται για το διδακτικό και ερευνητικό του έργο στις υποδομές του ΤΕΙ - Α και συγκεκριμένα:

στη *Βιβλιοθήκη* του ιδρύματος, η οποία διαθέτει έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, σχετικό με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα και στηρίζει τις πτυχιακές εργασίες των φοιτητών και τις ερευνητικές δραστηριότητες του διδακτικού προσωπικού. Η βιβλιοθήκη είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών της χώρας και παρέχει πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιοδικά της κοινοπραξίας. Η βιβλιοθήκη αποτελεί χώρο άσκησης των φοιτητών του τμήματος κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

στην *Εκτυπωτική μονάδα* του ιδρύματος, η οποία αναπαράγει τις εκπαιδευτικές σημειώσεις και βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές.

στα *Αμφιθέατρα*, όπου λαμβάνουν χώρα εκδηλώσεις του τμήματος, κυρίως διαλέξεις από διακεκριμένους Έλληνες και ξένους επιστήμονες

Επαγγελματικά δικαιώματα

Οι απόφοιτοι του τμήματος έχουν συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα όπως ορίζει το προεδρικό διάταγμα 385/16-6-1980. Σύμφωνα με αυτό αντικείμενο της εργασίας τους είναι η μελέτη έρευνα και εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας στην οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθηκών όλων των ειδών. Ανάμεσα στα καθήκοντα τους αναφέρεται και «η αναζήτηση πληροφοριών και η εξυπηρέτηση των χρηστών μέσα από τράπεζες πληροφοριών και βάσεις δεδομένων στον εθνικό και διεθνή χώρο». Το γεγονός ότι το προεδρικό διάταγμα εκδόθηκε πριν από τριάντα χρόνια κάνει φανερή την ανάγκη αναπροσαρμογής και διεύρυνσης του, σύμφωνα με τη σημερινή πραγματικότητα. Ωστόσο, η διεύρυνση του αντικειμένου σπουδών του τμήματος καλύπτεται από την αναφορά ότι «οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν κάθε άλλη δραστηριότητα που δεν κατονομάζεται ρητά παραπάνω και που θα προκύπτουν από την εξέλιξη της επιστήμης της Βιβλιοθηκονομίας και της Πληροφόρησης».

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η Συνέλευση, ο Προϊστάμενος, η Γενική Συνέλευση του τομέα, ο Διευθυντής του τομέα, αποτελούν τα όργανα διοίκησης του τμήματος. Σε όλα τα συλλογικά όργανα συμμετέχουν εκπρόσωποι των φοιτητών.

Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του τμήματος εκλέγεται για μία διετία και είναι υπεύθυνος για την εκπαιδευτική και διοικητική λειτουργία του Τμήματος.

Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του τμήματος, στην οποία συμμετέχουν ο Πρόεδρος, το εκπαιδευτικό, διδακτικό και τεχνικό προσωπικό του τμήματος, όπως και ο εκλεγμένος εκπρόσωπος των φοιτητών, είναι το ανώτατο συλλογικό όργανο, από το οποίο διαμορφώνονται όλες οι αποφάσεις για τη στρατηγική του τμήματος.

Τομείς

Το τμήμα συγκροτείται από δύο τομείς μαθημάτων:

- τον τομέα Μαθημάτων Γενικής Παιδείας και Τεχνολογιών της Πληροφόρησης
- τον τομέα μαθημάτων Επιστημών της Πληροφόρησης

Όργανα κάθε τομέα είναι:

Ο Διευθυντής του Τομέα. Εκλέγεται για ένα ακαδημαϊκό έτος. Η εκλογή πραγματοποιείται πριν από τη λήξη του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Ο Διευθυντής συντονίζει το έργο του τομέα, συγκαλεί και προεδρεύει στη Γενική Συνέλευση του τομέα και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της.

Η Γενική Συνέλευση του Τομέα μαθημάτων. Συμμετέχουν οι εκπαιδευτικοί που εντάσσονται στον τομέα και ο εκλεγμένος εκπρόσωπος των φοιτητών. Η Γενική Συνέλευση εκλέγει τον υπεύθυνο του Τομέα και τον αναπληρωτή του, κατανέμει το διδακτικό έργο, υποβάλλει προτάσεις στη Γενική Συνέλευση του τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών.

Γραμματεία

Η Γραμματεία του Τμήματος αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη για την εφαρμογή και διεκπεραίωση αποφάσεων των οργάνων διοίκησής του. Είναι υπεύθυνη για τα διοικητικά

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το μόνιμο προσωπικό του τμήματος αποτελείται από εννέα μέλη ΕΠ, ένα μέλος ΕΤΠ και δύο διοικητικούς υπαλλήλους.

Εκπαιδευτικό προσωπικό

Το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό κατά βαθμίδα και αλφαβητική σειρά αποτελούν οι:

Καθηγητές

Γιαννακόπουλος Γεώργιος: Καθηγητής. Πτυχίο Βιβλιοθηκονομίας, ΤΕΙ Αθήνας. Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Διδακτορικό Δίπλωμα, ΕΚΠΑ. Διδάσκει: πηγές νεώτερης ελληνικής ιστορίας και αρχειονομία.

E-mail: gian at teiath.gr, Ιστοσελίδα: <http://users.teiath.gr/gian/>

Δενδρινός Μάρκος: Καθηγητής. Πτυχίο ηλεκτρολόγου μηχανικού, ΕΜΠ. Διδακτορικό Δίπλωμα, ΕΜΠ. Διδάσκει: πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων, ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών.

E-mail: mdendr at teiath.gr, mdendr at gmail.com

Κυριάκη-Μάνεση Δάφνη: Καθηγήτρια. Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Μεταπτυχιακές σπουδές στην Επιστήμη της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης, Dalhousie University, Καναδάς. Διδακτορικό στην Επιστήμη της Πληροφόρησης, University of Toronto, Καναδάς. Διδάσκει συστήματα θεματικής πρόσβασης, ευρετηρίαση.

E-mail: dkmanessi at teiath.gr, Ιστοσελίδα: <http://users.teiath.gr/dkmanessi/>

Κορομπίλη Στέλλα: Καθηγήτρια. Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Μεταπτυχιακές σπουδές στην Επιστήμη της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης, Kent State University, USA. Διδακτορικό στην Επιστήμη της Πληροφόρησης, Comenius University, Bratislava, Slovakia. Διδάσκει Πληροφοριακή παιδεία και Πληροφοριακές Πηγές.

E-mail: korompili at teiath.gr

Αναπληρωτές Καθηγητές

Ζερβός Σπυρίδων: Αναπληρωτής Καθηγητής. Πτυχίο χημικού, ΕΚΠΑ. Μεταπτυχιακό δίπλωμα στη συντήρηση χαρτιού, ΕΜΠ. Διδακτορικό Δίπλωμα, ΕΜΠ. Διδάσκει τα μαθήματα συντήρησης και διατήρησης βιβλιακού και αρχειακού υλικού.

E-mail: szervos at teiath.gr, Ιστοσελίδα: <http://users.teiath.gr/szervos/>

Τριανταφύλλου Ιωάννης: Αναπληρωτής Καθηγητής. Δίπλωμα και Διδακτορικό Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Μηχανικού Υπολογιστών, ΕΜΠ. Διδάσκει τα μαθήματα Ανάλυση και Σχεδιασμός Συστημάτων Πληροφόρησης και Εφαρμογές στον Παγκόσμιο Ιστό.

E-mail: triantafi at teiath.gr, Ιστοσελίδα: <http://users.teiath.gr/triantafi>

Επίκουροι Καθηγητές

Αλεξανδρή-Βρανά Ελένη: Επίκουρη Καθηγήτρια. Πτυχίο Ελληνικής και Γαλλικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ. Διδακτορικό δίπλωμα στον τομέα της Ιστορίας Πολιτισμού, Université Jean Moulin, Lyon 3, Γαλλία. Διδάσκει τα μαθήματα ιστορίας τέχνης, διαχείρισης πολιτιστικών αγαθών και γαλλικής ορολογίας.

E-mail: lalex at teiath.gr

Κουλούρης Αλέξανδρος: Επίκουρος Καθηγητής. Πτυχίο Βιβλιοθηκονομίας, ΤΕΙ Αθήνας. Πτυχίο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Διδακτορικό Δίπλωμα στην Επιστήμη της Πληροφόρησης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Διδάσκει πολιτική πληροφόρησης, ψηφιακές βιβλιοθήκες και ταξινόμηση.

E-mail: akoul at teiath.gr, Ιστοσελίδα: <http://users.teiath.gr/akoul/>

Καθηγητές Εφαρμογών

Αβαστάγου-Παπαδάτου Γεωργία: Καθηγήτρια Εφαρμογών. Πτυχίο Βιβλιοθηκονομίας, ΤΕΙ Αθήνας. Πτυχίο Δημοσίας Διοίκησης. Μεταπτυχιακό στην Επιστήμη της Πληροφορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Διδάσκει περιγραφική επεξεργασία τεκμηρίων, πρότυπα κωδικοποίησης.

E-mail: gava at teiath.gr

Συνεργαζόμενο εκπαιδευτικό προσωπικό

Στο τμήμα προσλαμβάνεται σε ετήσια βάση προσωπικό στις βαθμίδες των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών ώστε να αντιμετωπίσει τις ανάγκες που παρουσιάζονται από την έλλειψη μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού ή την απουσία μελών ΕΠ για εκπαιδευτικούς ή άλλους λόγους.

Διοικητικό προσωπικό

Στη Γραμματεία του τμήματος υπηρετούν δύο διοικητικοί υπάλληλοι, οι κυρίες Παρασκευή Τόδουλου (προϊσταμένη) και Ξανθή Ντάλλα.

Εξεταστικές περιόδους

Τα θεωρητικά μαθήματα ή το θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων εξετάζονται γραπτά ή προφορικά στο τέλος κάθε εξαμήνου. Υπάρχουν δύο εξεταστικές περιόδους διάρκειας δύο εβδομάδων η καθεμία. Για το χειμερινό εξάμηνο πραγματοποιούνται τον Φεβρουάριο. Για το εαρινό εξάμηνο η πρώτη εξεταστική περίοδος είναι τον Ιούνιο και η δεύτερη πραγματοποιείται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξεταστικών περιόδων ορίζονται από τη Συνέλευση του ΤΕΙ - Α σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο.

Πτυχιακή εργασία

Κάθε φοιτητής στη διάρκεια του Η' εξαμήνου είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν θέμα από αυτά που προτείνουν οι εκπαιδευτικοί ή να προτείνουν οι ίδιοι κάποιο. Για να ανατεθεί σε φοιτητή πτυχιακή εργασία θα πρέπει να έχει τελειώσει επιτυχώς τα μαθήματα "Μέθοδοι Έρευνας" και "Επιχειρηματικότητα και Διαχείριση Έργων". Η επεξεργασία της μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός του ΤΕΙ. Πτυχιακή εργασία μπορεί επίσης να έχει ως πεδίο έρευνας και εφαρμογής διάφορους φορείς, ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Κάθε διδάσκων αναλαμβάνει από 3 - 5 πτυχιακές εργασίες θεμάτων συναφών προς το γνωστικό του αντικείμενο. Μπορεί να υπάρξει και συνεπίβλεψη εργασιών εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο λόγω εξειδικευμένων γνώσεων ή απαιτήσεων της πτυχιακής εργασίας. Κοινή πτυχιακή εργασία μπορούν να αναλάβουν δύο φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι το θέμα ενδείκνυται για κάτι τέτοιο. Σε τέτοια περίπτωση η εργασία θα πρέπει να έχει ανάλογο μέγεθος και να είναι εμφανής η συνεισφορά εκάστου των συμμετεχόντων.

Οι αιτήσεις των φοιτητών υποβάλλονται για μεν το χειμερινό εξάμηνο από 1/9 έως 20/10, για δε το εαρινό από 1/3 έως 20/4. Οι αιτήσεις συζητούνται και εγκρίνονται από τον αντίστοιχο τομέα και το «απόσπασμα πρακτικού» που αναφέρει ποιες εργασίες εγκρίθηκαν ή απορρίφθηκαν ή απαιτούν περαιτέρω διευκρινήσεις αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος από την οποία οφείλουν να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι. Η κατάθεση των ολοκληρωμένων πτυχιακών εργασιών γίνεται την τελευταία εβδομάδα του Απριλίου και του Οκτωβρίου αντίστοιχα και η παρουσίαση σε 15 ημέρες από την τελική ημερομηνία κατάθεσης. Οι ακριβείς ημερομηνίες κατάθεσης και παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών ορίζονται κάθε εξάμηνο από τη Συνέλευση του τμήματος και ανακοινώνονται στην

ιστοσελίδα του. Οι διαδικασίες ανάληψης και εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας περιγράφονται λεπτομερώς στην ιστοσελίδα του τμήματος, όπου υπάρχει και «οδηγός εκπόνησης πτυχιακών εργασιών».

Πρακτική άσκηση

Το τελευταίο (όγδοο) εξάμηνο των σπουδών, είναι αφιερωμένο στην αμειβόμενη πρακτική άσκηση, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Προϋπόθεση για την έναρξη της πρακτικής άσκησης αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων ειδικότητας. Οι φοιτητές οφείλουν να απασχοληθούν σε οργανωμένο πληροφοριακό οργανισμό (βιβλιοθήκη, αρχείο, μουσείο, κ.τ.λ.) που διαθέτει έναν τουλάχιστον επαγγελματία της πληροφόρησης (βιβλιοθηκονόμο, αρχειονόμο, κ.τ.λ.) ο οποίος αναλαμβάνει και την επίβλεψη. Σε μεγάλους οργανισμούς όπου απασχολούνται πολλοί φοιτητές η αναλογία είναι ένας επαγγελματίας ανά τρεις ασκούμενους. Το τμήμα έχει οργανώσει και ενημερώνει διαρκώς κατάλογο φορέων που επιθυμούν να απασχολήσουν φοιτητές του τμήματος, έχουν επαγγελματίες επιστήμονες του κλάδου, είναι καλά οργανωμένοι και έχουν τις σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές, με στόχο να είναι η πρακτική άσκηση ουσιαστική και επικοινωνιακή. Ο κατάλογος είναι ανηρτημένος στην ιστοσελίδα του τμήματος καθώς και όλες οι σχετικές οδηγίες. Αναρτώνται επίσης κάθε εξάμηνο οι ημερομηνίες για τις ενημερωτικές συναντήσεις. Η πρακτική άσκηση διεξάγεται από 1/4 έως 31/9 και από 1/10 έως 31/3.

Πρόγραμμα Erasmus

Το τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα LLP Erasmus και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές του να παρακολουθήσουν ένα εξάμηνο των σπουδών τους σε ένα από τα παρακάτω αντίστοιχα τμήματα των Πανεπιστημίων, με τα οποία έχει διακρατική συμφωνία:

ΧΩΡΑ	ΙΔΡΥΜΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΠΟΛΩΝΙΑ	Jagiellonian University
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Hochschule fur Technik Wirtschaft und Kultur Leipzig
ΕΣΘΟΝΙΑ	Tallinn University
ΙΣΠΑΝΙΑ	Facultad de Biblioteconomia y Documentacion, Universidad de Granada
ΙΤΑΛΙΑ	Universita degli Studi di Roma Tor Vergata
ΣΟΥΗΔΙΑ	University of Boras
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Hamburg University of Applied Sciences
ΙΣΠΑΝΙΑ	Universidad Complutense de Madrid
ΙΣΠΑΝΙΑ	Universitat de Barcelona
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Universidade da Beira Interior University of Beira Interior
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, Faculty of Social Sciences
ΙΤΑΛΙΑ	Venice, Ca Foscari
ΣΟΥΗΔΙΑ	Linneaus University, Informatics Department
ΠΟΛΩΝΙΑ	University of Economics, Katowice

ΕΡΕΥΝΑ

Ερευνητικό εργαστήριο

Στο τμήμα λειτουργεί ερευνητικό εργαστήριο, με τίτλο Εργαστήριο Διαχείρισης της Πληροφορίας. Infomanagement.lab@teiath.gr

Διευθυντής: Καθηγητής Μάρκος Δενδρινός

Ερευνητικά προγράμματα

Στο Τμήμα υλοποιούνται τα ακόλουθα προγράμματα:

1. HORIZON2020, Reflective 6-2015, “CrossCult: Empowering reuse of digital cultural heritage in context-aware crosscuts of European history”, 2015- . Στο έργο συμμετέχουν 11 ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, τέσσερα μουσεία και μια εταιρεία.
2. Πρόγραμμα Erasmus, Leonardo Da Vinci και Life Long Learning του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας. Διάρκεια 2006 - σήμερα
3. Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» 2010 - σήμερα
4. «Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών Βιβλιοθήκης ΤΕΙ Αθήνας» στο πλαίσιο του Προγράμματος Ψηφιακή Σύγκλιση με ιδρυματικό υπεύθυνο το μέλος ΕΠ του τμήματος Δάφνη Κυριάκη-Μάνεση Διάρκεια: 2011 - 2014
5. «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου περιβάλλοντος αποτίμησης και τεκμηρίωσης των επεμβάσεων συντήρησης πολιτισμικών έργων με μη καταστρεπτικές μεθόδους» στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος Θαλής, με συντονίζον ίδρυμα το Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Διάρκεια: 2012 - 2014. Στο έργο συμμετέχουν τρία Ιδρύματα:
  - α) Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Χημικών Μηχανικών
  - β) Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
  - γ) ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μαθήματα

Αριθμός μαθημάτων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 36 υποχρεωτικά μαθήματα και 8 επιλογής (4 ζεύγη). Από καθένα εκ των 4 ζευγών μαθημάτων επιλογής, επιλέγεται ένα μάθημα, ώστε ο τελικός αριθμός των μαθημάτων που θα διδαχθεί ο φοιτητής να φθάνουν τα 40. Σε αυτά προστίθεται η πτυχιακή εργασία και πρακτική άσκηση.

Εξάμηνα. Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει από 5 έως 7 μαθήματα και συγκεντρώνει από 23 έως 26 διδακτικές ώρες ανά εβδομάδα. Τα μαθήματα επιλογής προσφέρονται από το Ε' εξάμηνο και μετά: δύο μαθήματα στο Ε' από τα οποία επιλέγεται το ένα, τέσσερα στο Στ' από τα οποία επιλέγονται τα δύο και δύο στο Ζ' εξάμηνο από τα οποία επιλέγεται το ένα. Για την πτυχιακή εργασία και την πρακτική άσκηση αφιερώνεται στο Η' εξάμηνο.

Θεωρία και εργαστήρια. Οι ώρες θεωρητικών μαθημάτων στο σύνολο των εξαμήνων είναι 122 (72%) και οι εργαστηριακές ώρες 47 (28%).

Φόρτος εργασίας και Πιστωτικές Μονάδες. Ο φόρτος εργασίας ανά εξάμηνο φθάνει τις 855 έως 900 ώρες και σε καθένα συγκεντρώνονται 30 πιστωτικές μονάδες. Το ίδιο ισχύει και για το Η εξάμηνο στο οποίο συγκεντρώνονται 20 πιστωτικές μονάδες από την πτυχιακή εργασία και 10 από την πρακτική άσκηση.

Τομείς και κατηγορίες μαθημάτων

Τα μαθήματα κατανέμονται σε δύο τομείς

α) Τομέας μαθημάτων γενικής υποδομής και τεχνολογιών πληροφόρησης (20 μαθήματα και το 48 % του συνόλου) και

β) Τομέας μαθημάτων επιστημών της πληροφόρησης (24 μαθήματα και 52 % του συνόλου).

Τα μαθήματα διακρίνονται σε α) Γενικής Υποδομής που αποτελούν το 34% του συνόλου των μαθημάτων (14 μαθήματα) β) Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ) που αποτελούν το 25% των μαθημάτων (13 μαθήματα) και γ) Ειδικότητας (ΕΥ) που αποτελούν το 41% των μαθημάτων.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ				
	Γενικής Παιδείας: ΓΠ			
Εξάμηνα	ΚΜ	ΕΜ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Τίτλος μαθήματος
A	ΜΓΥ	Υ	ΓΠ 176	Επικοινωνία
Γ	ΜΓΥ	Υ	ΓΠ 281	Ιστορία βιβλίου και βιβλιοθηκών
Ε	ΔΟΝΑ	Υ	ΓΠ 377	Θεωρία και ιστορία της ανάγνωσης
Ε	ΔΟΝΑ	ΕΥ	ΓΠ 378	Εκπαίδευση και σχολικές βιβλιοθήκες
Z	ΔΟΝΑ	ΕΥ	ΓΠ 480	Ιστορία της λογοτεχνίας
Ε	ΔΟΝΑ	ΕΥ	ΓΠ 381	Ιστορία τέχνης
ΣΤ	ΜΕΥ	ΕΥ	ΓΠ 382	Ιστορία γραφής & τεχνολογίας πληροφοριών
Z	ΔΟΝΑ	ΕΥ	ΓΠ 485	Ιστορία και φιλοσοφία επιστημών
Z	ΜΕΥ	Υ	ΓΠ 390	Συντήρηση και Διατήρηση υλικού
Z	ΜΕΥ	Υ	ΓΠ 495	Επιχειρηματικότητα και Διαχείριση έργων
Γ	ΜΓΥ	Υ	ΓΠ 280	Μέθοδοι έρευνας
Δ	ΜΕ	Υ	ΓΠ 276	Ορολογία-Αγγλικά
B	ΜΕ	Υ	ΓΠ 376	Ορολογία-Γαλλικά
	Τεχνολογίες Πληροφόρησης: Τ			
A	ΜΓΥ	Υ	T 140	Εισαγωγή στην τεχνολογία πληροφοριών
B	ΜΓΥ	Υ	T 145	Εισαγωγή στην τεχνολογία των επικοινωνιών - Διαδίκτυο
Δ	ΜΕ	Υ	T 240	Πληροφοριακά συστήματα - Βάσεις δεδομένων
Γ	ΜΕ	Υ	T 245	Τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών
ΣΤ	ΜΕΥ	Υ	T 340	Ανάλυση και σχεδιασμός συστημάτων πληροφόρησης
Ε	ΜΕ	Υ	T 341	Ψηφιακές βιβλιοθήκες
Z	ΜΕ	ΕΥ	T 345	Εφαρμογές στον Παγκόσμιο Ιστό
21	48%			
ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ				
	Βιβλιοθηκονομία: Β			
A	ΜΕΥ	Υ	B 100	Εισαγωγή στη Βιβλιοθηκονομία
B	ΜΕ	Υ	B 101	Ανάπτυξη και διαχείριση συλλογής

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (συν.)				
Βιβλιοθηκονομία: Β (συν.)				
A	ΜΕ	Υ	B 106	Περιγραφική επεξεργασία τεκμηρίων
Δ	ΜΕ	Υ	B 200	Βιβλιογραφία
ΣΤ	ΜΕΥ	Υ	B 302	Εκδοτική
Z	ΜΕΥ	Υ	B316	Πληροφοριακή Παιδεία
Αρχειονομία: Α				
A	ΜΕΥ	Υ	A 160	Εισαγωγή στην Αρχειονομία
Δ	ΜΓΥ	Υ	A 261	Διοικητικοί θεσμοί και παραγωγή αρχείων στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε	ΜΕ	Υ	A 360	Διαχείριση αρχειακού υλικού
Z	ΜΕ	Υ	A 361	Διαχείριση αρχειακών εγγράφων
ΣΤ	ΜΕΥ	ΕΥ	A 370	Πηγές της νεώτερης ελληνικής ιστορίας
Επιστήμη της Πληροφόρησης: ΕΠ				
Ε	ΜΓΥ	Υ	ΕΠ 120	Πολιτική πληροφόρησης
Β	ΜΕΥ	Υ	ΕΠ 121	Υπηρεσίες πληροφόρησης
Z	ΜΕ	Υ	B 305	Ιατρική Πληροφόρηση
ΣΤ	ΜΕ	Υ	ΕΠ 326	Πηγές πληροφόρησης
Β	ΜΕ	Υ	ΕΠ 130	Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης
Β	ΜΕ	Υ	ΕΠ 131	Πρότυπα κωδικοποίησης πληροφοριών
Γ	ΜΕΥ	Υ	ΕΠ 220	Μουσειολογία
Δ	ΜΕ	Υ	ΕΠ 225	Διοίκηση μονάδων πληροφόρησης
Γ	ΜΕ	Υ	ΕΠ 233	Οργάνωση πληροφοριών-Μεταδεδομένα
Δ	ΜΕ	Υ	ΕΠ 231	Οργάνωση πληροφοριών - Ταξινόμηση
ΣΤ	ΜΕΥ	Υ	ΕΠ 420	Διαχείριση πολιτιστικών αγαθών
Ε	ΜΕ	Υ	ΕΠ 438	Διαχείριση γνώσης
ΣΤ	ΜΕ	Υ	ΕΠ429	Διαχείριση Μουσειακών Συλλογών
23	52%			
Η		Υ	ΠΕ 450	Πτυχιακή εργασία
Η		Υ	ΠΑ 470	Πρακτική άσκηση
44	100%			ΣΥΝΟΛΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
Εξάμηνο	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ
A	T 140	Εισαγωγή στην τεχνολογία πληροφοριών	ΜΓΥ	Υ
A	ΓΠ 176	Επικοινωνία	ΜΓΥ	Υ
B	T 145	Εισαγωγή στην τεχνολογία επικοινωνιών - Διαδίκτυο	ΜΓΥ	Υ
Γ	ΓΠ 280	Μέθοδοι έρευνας	ΜΓΥ	Υ
Γ	ΓΠ 281	Ιστορία βιβλίου και βιβλιοθηκών	ΜΓΥ	Υ
Δ	A 261	Διοικητικοί θεσμοί και παραγωγή αρχείων	ΜΓΥ	Υ
Ε	ΕΠ 120	Πολιτική πληροφόρησης	ΜΓΥ	Υ
Ε	ΓΠ 377	Θεωρία και ιστορία της ανάγνωσης	ΔΟΝΑ	Υ
Ε	ΓΠ 378	Εκπαίδευση και σχολικές βιβλιοθήκες	ΔΟΝΑ	ΕΥ
Ε	ΓΠ 381	Ιστορία τέχνης	ΔΟΝΑ	ΕΥ
Z	ΓΠ 480	Ιστορία της λογοτεχνίας	ΔΟΝΑ	ΕΥ
Z	ΓΠ 485	Ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών	ΔΟΝΑ	ΕΥ
A	B 100	Εισαγωγή στη Βιβλιοθηκονομία	ΜΕΥ	Υ
A	A 160	Εισαγωγή στην Αρχειονομία	ΜΕΥ	Υ
B	ΕΠ 121	Υπηρεσίες πληροφόρησης	ΜΕΥ	Υ
Γ	ΕΠ 220	Μουσειολογία	ΜΕΥ	Υ
ΣΤ	ΕΠ 420	Διαχείριση πολιτιστικών αγαθών	ΜΕΥ	Υ
ΣΤ	B 302	Εκδοτική	ΜΕΥ	Υ
ΣΤ	T 340	Ανάλυση και σχεδιασμός συστημάτων πληροφόρησης	ΜΕΥ	Υ
ΣΤ	A 370	Πηγές της νεώτερης ελληνικής ιστορίας	ΜΕΥ	ΕΥ
ΣΤ	ΓΠ 382	Ιστορία γραφής και τεχνολογίας πληροφοριών	ΜΕΥ	ΕΥ
Z	ΓΠ 390	Συντήρηση και διατήρηση υλικού	ΜΕΥ	Υ
Z	B 316	Πληροφοριακή παιδεία	ΜΕΥ	Υ
Z	ΓΠ 495	Επιχειρηματικότητα και διαχείριση έργων	ΜΕΥ	Υ
A	B 106	Περιγραφική επεξεργασία τεκμηρίων	ΜΕ	Υ
B	B 101	Ανάπτυξη και διαχείριση συλλογής	ΜΕ	Υ
B	ΓΠ 376	Ορολογία-Γαλλικά	ΜΕ	Υ
B	ΕΠ 130	Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης	ΜΕ	Υ
B	ΕΠ 131	Πρότυπα κωδικοποίησης πληροφοριών	ΜΕ	Υ
Γ	T 245	Τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών	ΜΕ	Υ
Γ	ΕΠ 233	Οργάνωση πληροφοριών-Μεταδεδομένα	ΜΕ	Υ
Δ	B 200	Βιβλιογραφία	ΜΕ	Υ
Δ	T 240	Πληροφοριακά συστήματα - Βάσεις δεδομένων	ΜΕ	Υ
Δ	ΕΠ 231	Οργάνωση Πληροφοριών - Ταξινόμηση	ΜΕ	Υ
Δ	ΕΠ 225	Διοίκηση μονάδων πληροφόρησης	ΜΕ	Υ
Δ	ΓΠ 276	Ορολογία - Αγγλικά	ΜΕ	Υ
Ε	A 360	Διαχείριση αρχειακού υλικού	ΜΕ	Υ
Ε	ΕΠ 438	Διαχείριση γνώσης	ΜΕ	Υ
Ε	T 341	Ψηφιακές βιβλιοθήκες	ΜΕ	Υ
ΣΤ	ΕΠ 429	Διαχείριση Μουσειακών Συλλογών	ΜΕ	Υ
ΣΤ	ΕΠ 326	Πηγές Πληροφόρησης	ΜΕ	Υ
Z	A 361	Διαχείριση αρχειακών εγγράφων	ΜΕ	Υ

Z	B 305	Ιατρική Πληροφόρηση	ΜΕ	ΕΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (συν.)				
Εξάμηνο	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ
Z	T 345	Εφαρμογές στον Παγκόσμιο Ιστό	ΜΕ	ΕΥ
H	ΠΕ 450	Πτυχιακή εργασία		Υ
H	ΠΑ 470	Πρακτική άσκηση		Υ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	B 100	Εισαγωγή στη Βιβλιοθηκονομία	ΜΕΥ	Υ	5		5	225	7,5	30
2	B 106	Περιγραφική επεξεργασία τεκμηρίων	ΜΕ	Υ	2	3	5	135	5,0	28
3	T 140	Εισαγωγή στην τεχνολογία πληροφοριών	ΜΓΥ	Υ	3	3	6	180	6,0	29
4	A 160	Εισαγωγή στην Αρχαιονομία	ΜΕΥ	Υ	5		5	225	7,5	30
5	ΓΠ 176	Επικοινωνία	ΜΓΥ	Υ	3		3	135	4,0	30
5	Σύνολο				18	6	24	900	30,0	
Εξάμηνο Β										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	B 101	Ανάπτυξη και διαχείριση συλλογής	ΜΕ	Υ	4		4	180	6,0	30
2	T 145	Εισαγωγή στην τεχνολογία επικοινωνιών - Διαδίκτυο	ΜΓΥ	Υ	2	2	4	120	4,0	28
3	ΓΠ 376	Ορολογία-Γαλλικά	ΜΕ	Υ	3		3	135	4,0	30
4	ΕΠ 121	Υπηρεσίες πληροφόρησης	ΜΕΥ	Υ	4		4	180	6,0	29
5	ΕΠ 130	Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης	ΜΕ	Υ	3	2	5	165	6,0	27
6	ΕΠ 131	Πρότυπα κωδικοποίησης πληροφοριών	ΜΕ	Υ	2	2	4	120	4,0	28
11	Σύνολο				18	6	24	900	30,0	
Εξάμηνο Γ										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	T 245	Τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών	ΜΕ	Υ	3	2	5	165	6,0	27
5	ΓΠ 280	Μέθοδοι έρευνας	ΜΓΥ	Υ	4		4	180	6,0	29
3	ΕΠ 233	Οργάνωση πληροφοριών-Μεταδεδομένα	ΜΕ	Υ	3	3	6	180	6,0	29
4	ΕΠ 220	Μουσειολογία	ΜΕΥ	Υ	3	1	4	150	6,0	30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ (συν.)										
Εξάμηνο Γ (συν.)										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
5	ΓΠ 281	Ιστορία βιβλίου και βιβλιοθηκών	ΜΓΥ	Υ	4		4	180	6,0	29
16	Σύνολο				17	6	22	850	30,0	
Εξάμηνο Δ										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	Β 200	Βιβλιογραφία	ΜΕ	Υ	3	2	5	165	6,0	27
2	Α 261	Διοικητικοί θεσμοί και παραγωγή αρχείων	ΜΓΥ	Υ	3		3	135	4,0	30
3	Τ 240	Πληροφοριακά συστήματα - βάσεις δεδομένων	ΜΕ	Υ	2	2	4	120	4,0	28
4	ΕΠ 231	Οργάνωση Πληροφοριών - Ταξινόμηση	ΜΕ	Υ	3	3	6	180	6,0	29
5	ΕΠ 225	Διοίκηση μονάδων πληροφόρησης	ΜΕ	Υ	4		4	180	6,0	29
6	ΓΠ 276	Ορολογία - Αγγλικά	ΜΕ	Υ	3		3	135	4,0	30
22	Σύνολο				18	7	25	915	30,0	
Εξάμηνο Ε										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	Α 360	Διαχείριση αρχαιακού υλικού	ΜΕ	Υ	3	2	5	165	6,0	27
2	ΕΠ 438	Διαχείριση γνώσης	ΜΕ	Υ	2	2	4	120	4,0	28
3	Τ 341	Ψηφιακές βιβλιοθήκες	ΜΕ	Υ	2	3	5	135	5,0	28
4	ΕΠ 120	Πολιτική πληροφόρησης	ΜΓΥ	Υ	3		3	135	4,0	30
5	ΓΠ 377	Θεωρία & ιστορία της ανάγνωσης	ΔΟΝΑ	Υ	4		4	180	6,0	29
6α	ΓΠ 378	Εκπαίδευση και σχολικές βιβλιοθήκες	ΔΟΝΑ	ΕΥ	3		3	135	5,0	28
6β	ΓΠ 381	Ιστορία τέχνης	ΔΟΝΑ	ΕΥ	3		3		5,0	
28/29	Σύνολο				17	7	24	870	30,0	
Εξάμηνο ΣΤ										
Εξάμηνο Α	Κωδικός LIS	Τίτλος μαθήματος	ΚΜ	ΕΜ	Θ	Ε	Σύν.	ΦΕ	ΠΜ	Συντελεστής ΠΜ
α/α										
1	ΕΠ 429	Διαχείριση μουσειακών συλλογών	ΜΕ	Υ	3	2	5	165	6	28

Προαπαιτούμενα και Εξαρτώμενα Μαθήματα

Εξάμηνα	ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνα	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β΄	Εισαγωγή στην Τεχνολογία των Επικοινωνιών-Διαδίκτυο	Α΄	Εισαγωγή στην Τεχνολογία των πληροφοριών
Β΄	Πρότυπα Κωδικοποίησης Πληροφοριών	Α΄	Περιγραφική Επεξεργασία Τεκμηρίων
Γ΄	Οργάνωση Πληροφοριών-Μεταδεδομένα	Β΄	Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης
Δ΄	Οργάνωση Πληροφοριών Ταξινόμηση	Β΄	Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης
Δ΄	Βιβλιογραφία	Α΄	Περιγραφική Επεξεργασία Τεκμηρίων
Ε΄	Διαχείριση Αρχειακού Υλικού	Α΄	Εισαγωγή στην Αρχειονομία
ΣΤ΄	Ανάλυση και Σχεδιασμός Συστημάτων Πληροφόρησης	Δ΄	Πληροφοριακά Συστήματα-Βάσεις Δεδομένων
Ε΄	Ψηφιακές Βιβλιοθήκες	Α΄ Β΄	1.Εισαγωγή στην Τεχνολογία των Πληροφοριών 2.Πρότυπα Κωδικοποίησης Πληροφοριών
Ζ΄	Διαχείριση Αρχειακών Εγγράφων	Ε΄	Διαχείριση Αρχειακού Υλικού
ΣΤ΄	Πηγές Πληροφόρησης	Β΄	Υπηρεσίες Πληροφόρησης
Ζ΄	Εφαρμογές στον Παγκόσμιο Ιστό	Β	Εισαγωγή στην Τεχνολογία των Επικοινωνιών-Διαδίκτυο
Ζ΄	Πληροφοριακή Παιδεία	Β΄	Υπηρεσίες Πληροφόρησης
ΣΤ΄	Διαχείριση Πολιτιστικών Αγαθών	Γ΄ Β΄	1. Μουσειολογία 2.Πρότυπα Κωδικοποίησης Πληροφοριών
Η΄	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Γ΄ Ζ΄	1.Μέθοδοι Έρευνας 2.Επιχειρηματικότητα και Διαχείριση Έργων
Η΄	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		Όλα τα μαθήματα ειδικότητας

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΕΔΙΩΝ

Κωδικοποίηση	Επεξήγηση
A	Αρχειονομία
B	Βιβλιοθηκονομία
ΓΠ	Γενικής Παιδείας
ΔΟΝΑ	Μάθημα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών
Ε	Εργαστήριο
ΕΜ	Είδος Μαθήματος
ΕΠ	Επιστήμη της Πληροφόρησης
ΕΥ	Επιλογής Υποχρεωτικό
Θ	Θεωρία
ΚΜ	Κατηγορία Μαθήματος
ΜΓΥ	Μάθημα Γενικής Υποδομής
ΜΕ	Μάθημα Ειδικότητας
ΜΕΥ	Μάθημα Ειδικής Υποδομής
ΠΑ	Πρακτική Άσκηση
ΠΕ	Πτυχιακή εργασία
ΠΜ	Πιστωτικές Μονάδες
Τ	Τεχνολογίες Πληροφόρησης
Υ	Υποχρεωτικό
ΦΕ	Φόρτος Εργασίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ -ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	32
1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ	33
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ	35
3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	38
4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ	40
5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	41
Β ΕΞΑΜΗΝΟ	43
6. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	44
7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	46
8. ΓΑΛΛΙΚΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ	48
9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	49
10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	51
11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	58
Γ ΕΞΑΜΗΝΟ	59
12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	60
13. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ	62
14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	64
15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ	67
16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	69
Δ ΕΞΑΜΗΝΟ	71
17. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	72
18. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΡΧΕΙΩΝ.....	74
19. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	76
20. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ	78
21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	80
22. ΑΓΓΛΙΚΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ	82
Ε ΕΞΑΜΗΝΟ	83
23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	84
24. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΝΩΣΗΣ	87
25. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	89
26. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	92
27. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ	95
28. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	97
29. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ	100
ΣΤ ΕΞΑΜΗΝΟ	102
30. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ	103
31. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	106
32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	108
33. ΕΚΔΟΤΙΚΗ.....	110
34. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ.....	112
35. ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	114
36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.....	116
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	118
37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.....	119
38. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ	121
39. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ	126
40. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	128

41. ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	130
42. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ	132
43. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	134
44. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	136
Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	138
45. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	139
46. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	141

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ

Κωδικός: LIS B 100

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5

Πιστωτικές μονάδες: 7,5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Α

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

26. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να κατανοήσει ο φοιτητής το ρόλο των βιβλιοθηκών -μονάδων πληροφόρησης τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μορφή τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες .Να κατανοήσει επίσης το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται και λειτουργούν τα διάφορα είδη βιβλιοθηκών, τους στόχους και τα χαρακτηριστικά τους.

Στόχοι

Να κατανοήσει ο φοιτητής τις προκλήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί, να αποκτήσει θετική στάση απέναντι στο επάγγελμα ώστε να καλύψει με επιτυχία τις πληροφοριακές ανάγκες του κοινού

Περίγραμμα

Σύντομη ιστορική αναδρομή της Βιβλιοθηκονομίας. Καθορισμός βασικών εννοιών. Παράγοντες που επηρεάζουν τη μορφή και την εξέλιξη των βιβλιοθηκών -μονάδων πληροφόρησης. Ρόλος των βιβλιοθηκών και των βιβλιοθηκονόμων. Αρχές και αξίες που διέπουν τις υπηρεσίες που παρέχουν οι βιβλιοθήκες. Χαρακτηριστικά του επαγγέλματος του βιβλιοθηκονόμου. Εθνικοί και διεθνείς επαγγελματικοί οργανισμοί καθώς και άλλοι οργανισμοί.

Είδη Βιβλιοθηκών. Ανάλυση της κοινότητας που εξυπηρετούν και προσδιορισμός των πληροφοριακών αναγκών. Για κάθε είδος βιβλιοθήκης (Εθνικές, Λαϊκές, Σχολικές, Ακαδημαϊκές, Ειδικές) εξετάζονται το πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν, οι στόχοι, τα χαρακτηριστικά, το προσωπικό, η συλλογή, οι υπηρεσίες που παρέχουν, τα διεθνή πρότυπα και οι σχετικοί επαγγελματικοί οργανισμοί

Διεξαγωγή

Διαλέξεις με χρήση Ο/Μ,ατομικές και ομαδικές εργασίες, πρόσκληση βιβλιοθηκονόμων ανάλογα με το είδος της βιβλιοθήκης που εξετάζεται.

Βιβλιογραφία

- Barrett, D and Douglas, J.ed. CILIP: *Guidelines for secondary school libraries*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004

- Blanshard, G. *Managing library services for children and young people: a practical handbook*. London: Facet Publishing, 1998
- Brophy, P. *The library in the twenty-first-century: new services for the informationage*. London: Facet Publishing, 2000.
- Brophy,P. *The academic library*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2005.
- Brophy et al ed. *Libraries without walls 5: the distributed delivery of library services*. London: Facet Publishing, 2004.
- Calvert, P. and Gorman,G. *.Analysing what your users need*. London: Facet publishing, 2005.
- Coutts, M. and Bailey, H. *Handbook for disability supporting libraries and informationservices*. London: Facet publishing, 2005.
- Eynon, A ed.*Guidelines for colleges: recommendations for learning resources*. London: Facet Publishing, 2005.
- Griddle, S. et al. *The public's librarian's guide to the Internet*. London: Facet Publishing, 2000.
- Herring, J. *The Internet and information skills: a guide for teachers and school librarians*, 2004.
- Μπώκος, Γ. *Εισαγωγή στην επιστήμη της πληροφόρησης*. Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2001.
- Oldroyd, M. ed. *Developing academic library staff for future success*. London: Facet Publishing, 2004.
- Pantry, S and Griffiths, P. *Creating a successful e- information service*. London: Facet Publishing, 2002.
- Poulter, A. and McMenemy, D. *Delivering digital services: a handbook for publiclibraries and learning centres*. London: Facet Publishing, 2005.
- Tilke, A. *Managing your school library and information service: a practical handbook*. London: FacetPublishing, 2002.
- Totterdell, A. *An introduction to library work*. London: Facet Publishing, 2005.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

Κωδικός: LIS B 106

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (2 θεωρία και 3 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Α

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η εκπαίδευση των φοιτητών στη χρήση προτύπων και κανόνων περιγραφής πάσης φύσεως υλικού που απαρτίζει τη συλλογή των βιβλιοθηκών και άλλων μονάδων πληροφόρησης για τη δημιουργία του περιγραφικού μέρους των βιβλιογραφικών αναγραφών.

Στόχοι

Να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς να χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα εργαλεία για την περιγραφή των τεκμηρίων των συλλογών μονάδων πληροφόρησης και τη δημιουργία ηλεκτρονικών καταλόγων και ευρετηρίων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

Περίγραμμα

Εισαγωγικά στοιχεία επεξεργασίας υλικού (κατάλογος κλπ.). Παραδοσιακά πρότυπα και εργαλεία (ISBD,s και AACR) για την περιγραφή συμβατικού υλικού των συλλογών βιβλιοθηκών και άλλων μονάδων πληροφόρησης.

Διεξαγωγή

Θεωρητική παρουσίαση και εργαστηριακές ασκήσεις στην εφαρμογή των προτύπων και κανόνων στη σύνταξη της βιβλιογραφικής αναγραφής τεκμηρίων.

Βιβλιογραφία

- *ΑΓΓΛΟ-Αμερικανικοί κανόνες καταλογογράφησης*. 2η έκδ., αναθεώρηση 1998. επιμ. Michael Gorman και Paul W. Winkler. Μετάφρ. και επιμ. ελληνικής έκδοσης Μορελέλη-Κακούρη, Μερσίνη. Θεσσαλονίκη, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, 1994-1997. 2τ. ISBN 960-287-001-X (set)
- *Εγχειρίδιο UNIMARC*. επιμ. έκδ. Holt, Brian P. με τη συνδρομή των McCallum και Long, A. B. Μετάφρ. στα ελληνικά και επιμ. Μπώκος Γ.Δ. Ελληνική έκδοση. Αθήνα, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, 1993-96. 2τ. Αρχικά εκδόθηκε από ISBN 960-7060-06-7 (τ.1) ISBN 960-7060-11-3 (τ.2)
- *ANGLO-American cataloguing rules*. 2nd ed. 1998 rev. prepared under the direction of the Joint Steering Committee for Revision of AACR, a committee of the American Library Association ...[et al.]: Edited by Gorman, Michael and

- Winkler, Paul W. Ottawa, Canadian Library Association, 1998. xxv, 677 p. ISBN 0-88802-242-5 (Canada) ISBN 0-85365-509-x (U.K.) ISBN 0-8389-3346-7 (U.S.)
- Gorman, Michael . *The concise AACR2 1998 revision* Chicago: ALA, 1989. xi, 161 p. ISBN 085365-799-8
  - Hunter, Eric J. *An introduction to AACR 2*. 3rd ed. London, Clive Bingley, c1989. 153 p. ISBN 0-85157-457-2
  - Hunter, Eric j. και Bakewell, K.G.B. *Cataloging*. 3rd ed. London, L.A., c 1991. xxiv, 313 p. ISBN 0-85157-467-x
  - *ISBD (A): International Standard Bibliographic Description for Older Monographic Publications (Antiquarian)*. IFLA Universal Bibliographic Control and International MARC Programme. 2nd. rev. ed.- Munchen, Saur, 1991. vol. 3. ISBN 3-598-10988-1
  - *ISBD (CF): International Standard Bibliographic Description for Computer Files*. Compiled by the Committee on Cataloguing. Munchen, Saur ,1990 . V, 98 p. ISBN 3-598-10983-0
  - *ISBD (CM): International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials Approved by the Standing Committees of the IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section of Geography and Map Libraries*. Rev. ed. Munchen, Saur, 1987. VII, 55 p. ISBN 3-598-10952-0
  - *ISBD (M): International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications*. Approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing. Rev. ed. Munchen, Saur, 1987. VIII, 62 p. ISBN 3-598-10953-9
  - *ISBD (NBM): International Standard Bibliographic Description for Non-Book Materials*. Approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing. Rev. ed. Munchen, Saur, 1987. VII, 74 p. ISBN 3-598-10954-7
  - *ISBD (S): International Standard Bibliographic Description for Serials*. Approved by the Standing Committees of the IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section on Serial Publications. Rev. ed. Munchen, Saur, 1998. VIII, 76 p. ISBN 3-598-10955-5
  - Leong, Carol H. *Serial's cataloging handbook*. Chicago: ALA, 1989. xiii, 313 p. ISBN 0-8389-0501-3
  - Maxwell, Margaret. *Handbook for AACR 2: 1998 revision*. With a new chapter by Jydhith A. Carter. Chicago, ALA, 1989. xi, 436 p. ISBN 0-8389-0505-6
  - Maxwell, Robert L. and MAXWELL, Margaret F. *Maxwell's handbook for AACR 2 R*. Chicago, ALA, 1997. xii, 522 p. ISBN 0-8389-0704-0
  - Μπώκος, Γ. *Τεχνολογία και πληροφόρηση: από τη διαχείριση του βιβλίου στη διαχείριση της γνώσης*. Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2002.
  - Piggot, Mary. *The cataloguer's way through AACR*. London, L.A., 1990. xiii, 314 p. ISBN 0-85365-768-8
  - Smith, David ... [et.al.]. *Using the new AACR2*. London, L.A., c 1993. xiii, 97 p. ISBN 1-85604-086-0
  - *Cataloging: Description and Access, Task Force on Metadata and the Cataloguing Rules*. Final Report. August 21, 1998. <http://www.ala.org/alcts/organization/ccs/ccda/tf-tei2.html>. (4-4-2005)
  - *Art, Design, Architecture & Media Information Gateway and the Visual Arts Data Service* <http://adam.ac.uk/> (10-3-2005)
  - CIMI (Consortium for the Computer Interchange of Museum Information). *Dublin Core Metadata Testbed* <http://www.cimi.org/> (16-3-2005)

- Consortium for the Computer Interchange of Museum Information. *Guide to Best Practice: Dublin Core*, version 1.1, April 2000. <http://www.cimi.org/standards/index.html#FIVE>. (6-9-2005)
- *Encoded Archival Description (EAD)* - Official EAD Version 2002 Web Site. [http://www.loc.gov/ead/\(4-3-2005\)](http://www.loc.gov/ead/(4-3-2005))
- *The EAD cookbook* 2002 http://www.iath.virginia.edu/ead/ead_2002_cookbookhelp.html(4-3-2005)
- *Extensible Markup Language (XML) 1.0 (Third Edition)*, C. M. Sperberg-McQueen, Eve Maler, Tim Bray, et. al., Editors. World Wide Web Consortium, 04 Feb 2004. This version is <http://www.w3.org/TR/2004/REC-xml-20040204>. The [latest version](http://www.w3.org/TR/REC-xml.XMLSchema0) is available at <http://www.w3.org/TR/REC-xml.XMLSchema0>
- [ISO3166] ISO 3166 - *Codes for the representation of names of countries*. <http://www.din.de/gremien/nas/nabd/iso3166ma/>(10-3-2005)
- ISBD (International Standard Bibliographic Description)
- <http://www.ifla.org/VI/3/nd1/isbdlist.htm/> (4-4-2005)
- ISBD(NBM) - Non-BookMaterials
- ISBD(CF) - Computer Files
- ISBD(ER) - Electronic Resources
- <http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/isbd.htm>(4-4-2005)
- International Federation of Library Associations and Institutions. *Functional Requirements of Bibliographic Records: Final Report*. September 1997. <http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr1.htm#1> (4-4-2005)
- METS official site: <http://www.loc.gov/tandards/mets> (7-3-2005)
- Renato Iannella and Rachel Heery. *Dublin Core Metadata Initiative - Structure and Operation*. April 1999. <http://purl.org/dc/about/DCMIStructure-19990531.htm> (6-9-2005)
- [RFC2396] UniformResourceIdentifiers (URI): *GenericSyntax*, *InternetRFC2396*. <http://www.ietf.org/rfc/rfc2396.txt>(10-3-2005)
- [RFC2413] *Dublin Core Metadata for Resource Discovery*. Internet RFC 2413. <http://www.ietf.org/rfc/rfc2413.txt>(10-3-2005)
- TEI/MARC "Best Practices", November 25, 1998 Draft. <http://www.lib.umich.edu/libhome/ocu/teiguide.html>. (4-4-2005)
- *The Tree Structure of XML Queries*. Jonathan Robie.

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κωδικός: LIS T 140

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 6 (3 θεωρία και 3 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Α

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

19. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η εξοικείωση του βιβλιοθηκονόμου - επιστήμονα πληροφόρησης με τον Η/Υ, ως βασικό εργαλείο κάθε επιστημονικής ή τεχνικής του δραστηριότητας. Επίσης, η εξοικείωση των φοιτητών με τη σύγχρονη τεχνολογία καταγραφής και διακίνησης πληροφοριών. Κριτήρια επιλογής πολυμεσικών μέσων για τις μονάδες πληροφόρησης.

Στόχοι

Μεταξύ των επιδιωκόμενων στόχων είναι :

- να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές έννοιες της Πληροφορικής
- να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις της αρχιτεκτονικής των Η/Υ (υλικό - hardware)
- να γνωρίσουν τις βασικές δομές και εντολές των προγραμμάτων Η/Υ (λογισμικό - software) και να εξασκηθούν υλοποιώντας μερικά απλά τμήματα προγράμματος σε αντικειμενοστρεφή γλώσσα με γραφικά περιβάλλοντα διεπαφής με τον χρήστη
- να ενημερωθούν για τις εφαρμογές της Πληροφορικής στον χώρο της Βιβλιοθηκονομίας.
- Η γνωριμία με τα πολυμέσα, η εκμάθηση της λειτουργίας των μηχανημάτων και της ασφαλούς χρήσης τους και η αξιοποίηση πολυμεσικών προγραμμάτων για τις ανάγκες των μονάδων πληροφόρησης

Περίγραμμα

Δεδομένα, Πληροφορία, Γνώση. Πληροφορική. Ηλεκτρονικός Υπολογιστής. Γενιές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Συστήματα αρίθμησης. Συστήματα δυαδικής κωδικοποίησης της πληροφορίας. Κατηγορίες Η/Υ. Αρχιτεκτονική Η/Υ. Δομές δεδομένων (Πίνακες - Αρχεία - Βάσεις Δεδομένων). Αλγόριθμος, Πρόγραμμα. Λογικό διάγραμμα ή διάγραμμα ροής (flow chart). Γλώσσα Visual Basic. Ειδικότητες που εμπλέκονται στην Τεχνολογία της Πληροφορίας. Λειτουργικά Συστήματα με έμφαση στα Windows. Εφαρμογές των Η/Υ στον χώρο της Βιβλιοθηκονομίας

Διεξαγωγή

Ενδεικτικές εργαστηριακές ασκήσεις:

- Εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου
- Εφαρμογές στατιστικής
- Εφαρμογές παρουσιάσεων
- κατασκευή απλών προγραμμάτων σε περιβάλλον VisualBasic, κάνοντας εξάσκηση τόσο στη γραφή κώδικα όσο και στην αυτόματη εισαγωγή γραφικών μονάδων (πλαισίων διαλόγου, πλαισίων μηνυμάτων, πλήκτρων εκτέλεσης διαδικασιών κλπ)

Βιβλιογραφία

- Δεσύπρη, Ε., Δενδρινός, Μ. *Βασικές έννοιες της Πληροφορικής*. Αθήνα: Libris-Tech, 2003.
- Κοίλιας, Χ., Καλαφατούδης, Σ. *Το πρώτο βιβλίο της Πληροφορικής*. Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών, 2000.
- Κοίλιας, Χ., Καλαφατούδης, Σ., Αντωνακόπουλος, Κ. *Χρήση Υπολογιστή*. Αθήνα : Εκδ. Νέων Τεχνολογιών, 2000.
- Σκρέτας, Γ., Σφακάκης, Μ. *Οδηγίες χρήσης συστήματος ΑΒΕΚΤ 3.00*. Αθήνα: ΕΚΤ, 1992.
- Χριστόπουλος Π. Η μνήμη βασικό εξάρτημα της ζωής μας, *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ*, 23 Φεβρ. 2003.
- Harnish, R. *Minds, brains, computers: An historical introduction to the foundations of cognitive science*, Blackwell, 2001.
- Library of Congress. *USMARC Standards 2005*. URL:<http://lcweb.loc.gov/marc/>, [Apr. 5, 2005].
- Nance, D. W., Naps, T., L. *Introduction to Computer Science: Programming, problem solving and data structures*. West Publishing, 1995.
- Reed, D. *A balanced introduction to Computer Science*, Prentice Hall, 2004.
- Rowley, J. *Organizing knowledge: an introduction to information retrieval*. London, 1996.
- Morrissey, P. *Media communication and production*. Oxford: Heinemann, 1997.
- Brown, J. *AV instruction: Technology, media and methods*. McGraw Hill, 1985.
- Cullen, P. *Design and production of media presentations*. London: Gower, 1986.
- Fiske, J. *Introduction to communication studies*. London: Routledge, 1990.

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

Κωδικός: LIS A 160

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5

Πιστωτικές μονάδες: 7,5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Α

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

18. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η απόκτηση από τους σπουδαστές γνώσεων σχετικά με το αρχειακό υλικό και την οργάνωσή του.

Στόχοι

Εισαγωγή στην Αρχειονομία και κατανόηση των βασικών εννοιών και αρχών της. Επεξήγηση της φύσης των αρχειακών εργασιών. Αναφορά στην ιστορία, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

Περίγραμμα

Αρχείο, Αρχειονομία, Αρχειονόμος. Κατηγορίες (ηλικίες) του αρχειακού υλικού. Η διανοητική και φυσική ενότητα του αρχειακού υλικού. Οι αρχειακές εργασίες και τα διεθνή πρότυπα. Αρχειακό σύστημα. Τα αρχεία στον ελληνικό χώρο. Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους

Διεξαγωγή

Θεωρητική παρουσίαση, πρακτικές εφαρμογές, εκπαιδευτικές επισκέψεις

Βιβλιογραφία

- Γιαννακόπουλος, Γ. επιμ. *90 χρόνια Γενικά Αρχεία του Κράτους: Κατάλογος έκθεσης= General State Archives 90th anniversary: Exhibition Catalogue*. Αθήνα: Γ.Α.Κ., 2004.
- Γιαννακόπουλος, Γ. και Μπάγιας, Α. Όψεις και προοπτικές του ελληνικού αρχειακού συστήματος. Προβληματισμοί και προτάσεις για τη διαμόρφωση εθνικής αρχειακής πολιτικής. *Αρχειακός Δεσμός: Περιοδική έκδοση των Γενικών Αρχείων του Κράτους*, τ.1 (2004).
- Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία. *Το επάγγελμα του αρχειακού*, επιμ.-μτφρ. Νέστωρ Μπαμίδης και Λίτσα Μπαφούνη. Αθήνα: Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία, 2000.
- Λυκούρη, Ε. *Τα αρχεία στο νεοελληνικό κράτος έως την ίδρυση των Γενικών Αρχείων (1821-1914)*. Αθήνα, 1991.
- Μπάγιας, Α. *Αρχειονομία: Βασικές έννοιες και αρχές*. Αθήνα: Κριτική, 1998.

5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός: LIS ΓΠ 176

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Α

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

27. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να διδαχθούν οι φοιτητές τη θεωρία της επικοινωνίας, ώστε να γνωρίσουν τις επιδράσεις που μπορεί να έχει στο δέκτη, καθώς και την εφαρμογή της στις βιβλιοθήκες και μονάδες πληροφόρησης.

Στόχοι

Να αποκτήσουν οι φοιτητές γνώσεις για την επικοινωνία, τη λειτουργία της, για τους συντελεστές επίδρασης και τις επιπτώσεις της στο δέκτη με στόχο την ομαλή και αποδοτική επικοινωνία μεταξύ βιβλιοθηκονόμων και ατόμων που συναλλάσσονται με τις βιβλιοθήκες. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να καταστούν σαφείς οι διαδικασίες της γραπτής επικοινωνίας και της επικοινωνίας στη βιβλιοθήκη.

Περίγραμμα

Στο πρώτο μέρος το μάθημα επικεντρώνεται αρχικά σε έννοιες όπως αντίληψη, άποψη, ώστε στη συνέχεια να εξεταστεί το πλαίσιο των ανθρωπίνων σχέσεων το οποίο επηρεάζει την επικοινωνία. Εξετάζεται η γλώσσα ως λειτουργία με έμφαση στην κοινωνική της διάσταση. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται στις έννοιες επικοινωνία και μαζική επικοινωνία αναλύοντάς τις και εξετάζοντας την οργάνωσή τους, λειτουργία τους και κυρίως τους συντελεστές επίδρασης, όπως π.χ. κοινωνικό περιβάλλον, προσωπικότητα, περίσταση, κ.ά. συντελεστές που επηρεάζουν και την επικοινωνία συγγραφέα-αναγνώστη αλλά κυρίως την επικοινωνία βιβλιοθηκονόμου - χρήστη.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις.

Βιβλιογραφία

- Barbier, F. Ιστορία του Βιβλίου. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2001.
- Καζάζη, Μ. *Ανθρώπινες σχέσεις και επικοινωνία*. 2η έκδ. Αθήνα: Έλλην, 2001.
- Luhmann, N. Η πραγματικότητα των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.
- Μπασάντης, Δ. *Βιβλίο και επικοινωνία*. Αθήνα: Οδυσσέας, 1993.

- Μπούρκος, Μ. *Ο ρόλος του πλαισίου στην ανθρώπινη επικοινωνία, την εκπαίδευση και κοινωνικο-ηθική μάθηση*. Αθήνα: Gutenberg, 1997.

6. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Κωδικός: LIS B 101

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Β

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

26. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να κατανοήσει ο φοιτητής τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αναπτύξει και να οργανώσει την συλλογή της βιβλιοθήκης και την πρόσβαση στις πληροφορίες ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του κοινού που εξυπηρετεί

Στόχοι

Να είναι σε θέση ο φοιτητής να αναπτύξει τις κατάλληλες δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να πάρει τις σωστές αποφάσεις στο σύνολο των δραστηριοτήτων που αφορούν τη διαχείριση της συλλογής.

Περίγραμμα

Πλαίσιο ανάπτυξης και διαχείρισης συλλογής και πληροφοριών. Τρόποι συγκρότησης συλλογής. Επιλογή εντύπων και ηλεκτρονικών προϊόντων καταγραφής και διάδοσης της γνώσης και των πληροφοριών. Διαδικασίες μετάβασης από έντυπες σε ηλεκτρονικές πηγές. Παραγγελία. Απόκτηση. Δραστηριότητες στο πλαίσιο κοινοπραξιών. Κατανομή των πηγών. Διατήρηση συμβατικού και ψηφιακού υλικού. Απομάκρυνση υλικού. Αξιολόγηση εντύπων και ηλεκτρονικών προϊόντων. Νέα μοντέλα οικονομικής διαχείρισης.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις με χρήση Ο/Μ, ατομικές και ομαδικές εργασίες και χρήση δικτυακών πόρων που συνδέονται με την διαχείριση συλλογής.

Βιβλιογραφία

- Chapman, L. *Managing acquisitions in library and information services*. Rev. ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Cooke, A. *A guide to finding quality information on the internet*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2001.
- Curtis, D. *E-Journals: a how-to-do-it manual for building, managing, and supporting electronic journals collections*. London: Facet Publishing, 2005.
- Deegan, M. and Tanner, S. *Digital preservation*. London: Facet Publishing, 2005.
- Gorman, G and Shep, S. *Preservation management for libraries, museums, and archives*. London: Facet publishing, 2005.

- Lee, S and Boyle, F. *Building an electronic resource collection: a practical guide*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Nisonger, T. *Management of serials in libraries*. Englewood: Libraries Unlimited, 1998.
- Piling, S and Kenna, S. ed. *Cooperation in action*. London: Facet Publishing, 2002.
- Spiller, D. *Providing materials for library users*. London: Facet publishing, 2000.

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κωδικός: LIS T 145

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 (2 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Β

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Εισαγωγή στην Τεχνολογία Πληροφοριών

Σχετιζόμενα μαθήματα:

42. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις βασικές έννοιες και λειτουργίες των τηλεπικοινωνιών, των τοπικών δικτύων, καθώς και του Διαδικτύου.

Στόχοι

- να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σημασία της ψηφιακής επικοινωνίας
- να αποκτήσουν τις ικανότητες να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που τους δίνουν τα τοπικά δίκτυα
- να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις υπηρεσίες του Διαδικτύου (αναζήτηση πληροφοριών, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κλπ)
- να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με τις γλώσσες σχεδίασης ιστοσελίδων HTML, XML / XSL, και με γλώσσες προγραμματισμού τύπου script (π.χ. Javascript) για ενσωμάτωση λειτουργιών στις ιστοσελίδες.

Περίγραμμα

Σκοπός και ιστορία της επικοινωνίας. Κανάλι (channel) επικοινωνίας. Πλεονεκτήματα της ψηφιακής μετάδοσης. Η έννοια του δικτύου. Η έννοια του πρωτοκόλλου. Αρχιτεκτονικές τοπικών δικτύων υπολογιστών (LAN). Μοντέλο πελάτη - υπηρέτη (client - server). Διαδίκτυο (Internet). Υπηρεσίες στο πλαίσιο του Διαδικτύου. Παγκόσμιος Ιστός (WWW). Γλώσσες σχεδίασης ιστοσελίδων (HTML - XML / XSL). Γλώσσες ενσωμάτωσης κώδικα σε ιστοσελίδες (Javascript). Μηχανές και μεταμηχανές αναζήτησης. Διαδικασίες υποβολής ιστοσελίδων. Εκφράσεις αναζήτησης (τελεστές Boole κλπ). Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Βιβλιοθήκες και δίκτυα. Βιβλιοθήκες και Διαδίκτυο. Οι βιβλιοθήκες ως μεσάζοντες παραγωγών και χρηστών. Οι βιβλιοθήκες ως φίλτρα πληροφοριών.

Διεξαγωγή

Ενδεικτικά θέματα εργαστηριακών ασκήσεων:

E-mail. Αναζήτηση πληροφοριών σε ιατρικές βάσεις βιβλιογραφικών πληροφοριών (όπως η βάση Medline Ιατρικών Άρθρων). Αναζήτηση κειμένου σε ανθρωπιστικές βάσεις πλήρους κειμένου (όπως η βάση της Βιβλιοθήκης του Univ. of Michigan). Αναζητήσεις σε περιβάλλον μηχανών και μεταμηχανών αναζήτησης καθώς και θεματικών ευρετηρίων. Κατασκευή ιστοσελίδας σε γλώσσα HTML. Παρουσίαση

ιστοσελίδων σε γλώσσα XML / XSL. Ανάπτυξη απλών προγραμμάτων σε γλώσσα Javascript.

Βιβλιογραφία

- Βασιλειάδης. *Ο κόσμος του Internet*. Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών, 1997.
- Καραγιάννης, Γ. *Σήματα και συστήματα*. Αθήνα: Ε.Μ.Π.-Τομέας Πληροφορικής, 1989.
- Λυγεράκης, Γ. *Internet. Καθημερινή-Επτά Ημέρες*, 1 Mar.1998.
- Παναγιωτόπουλος, Δραγώνας, Σκουρλάς. *Τηλεπληροφορική και δίκτυα υπολογιστών*. Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών, 1994.
- Πομπόρτσος. *Τοπικά δίκτυα υπολογιστών*. Θεσ/νίκη: Πολυνόπουλος, 1990.
- Τόμπρας, Χ. *Εργα και ημέραι: Ιντερνετική ονοματολογία*. RAM, Απρ.1998.
- Φρυσήρας, Κ. *Το Internet στη πράξη*. Αθήνα, 2001.
- Φώτης, Ν., Παπασπύρου, Ν., Σκορδαλάκης, Ν. *Internet. Δελτίο ΠΣΔΜ-Η*, Δεκ. 2005, σελ. 65-74.
- Cohen, S. *The mysteries of Internet research*. Upstart Books, 2003.
- Comer, D. E. *The Internet book: Everything you need to know about computer networking and how the Internet works*. 3rd Ed. Prentice Hall, 2000.
- Dreyfus, H. L. *On the Internet (Thinking in Action)*. Routledge, 2001.
- Forouzan, B., Coombs, C., A., Fegan, S., C. *Introduction to data communications and networking*. McGraw-Hill, 1997.
- Gralla, P. *How the Internet works*. 7th ed. Que., 2003.
- Griffiths, P. *Managing your Internet and Intranet services*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Knuckles, C., D. *Introduction to interactive programming on the Internet: Using HTML and JavaScript*. Wiley, 2000.
- Kurzweil, J. *An introduction to digital communications*. Wiley, 1999.
- Lackerbauer, I. *Internet basics in no time*. Prentice-Hall Europe, 1998.
- Mackenzie, J.S., Owen and Wierck, A. *Knowledge models for networked library services: Libraries in the Information Society*. European Commission, DG XIII-E / 4, 1996.
- Miller, M. A. *Introduction to digital and data communications*. Thomson Delmar Learning, 1992.
- Paepcke et al. Using distributed objects to build the Stanford Digital Library Infobus. *Computer (IEEE)*, Feb.1999, pp. 80-87.
- Reed, K. D. *Introduction to TCP/IP: Understanding data communications across the Internet*. WestNet Learning, 2003.
- Schatz, B. et al (1999). Federated search of scientific literature. *Computer (IEEE)*, Feb.1999, pp. 51-59.
- Schatz, B., Chen, H. Digital Libraries: Technological advances and social impacts. *Computer (IEEE)*, Feb.1999, pp. 45-50.
- Schneider, G. P. *New Perspectives on the Internet*. 4th ed. Course Technology, 2003.
- Schweber, W.L. *Data Communications*, McGraw-Hill, 1998.
- SearchEngineWatch. About search engine Watch, 2005. URL: www.searchenginewatch.com. [Apr. 5, 2005].
- Tomasi, W. *Introduction to data communications and networking*. PrenticeHall, 2004.

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Κωδικός: LIS ΕΠ 121

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Β

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ
32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
39. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην έννοια των υπηρεσιών πληροφόρησης τονίζοντας το ρόλο, τη σημαντικότητα και την εξέλιξή τους. Κύριο μέλημα, τόσο της ύπαρξης όσο και της βελτίωσης των υπηρεσιών πληροφόρησης, είναι η ικανοποίηση των πληροφοριακών αναγκών των εκάστοτε χρηστών μιας βιβλιοθήκης βάσει της προσφερόμενης τεχνολογικής εξέλιξης. Για τους προαναφερόμενους λόγους, οι υπηρεσίες πληροφόρησης υφίστανται με την πάροδο του χρόνου μικρότερες ή μεγαλύτερες αλλαγές.

Στόχοι

Συγκεκριμένα, το παρόν μάθημα στοχεύει να δώσει στους φοιτητές την γνωστική υποδομή για:

- το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών πληροφόρησης,
- την παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης στις ελληνικές βιβλιοθήκες,
- τις υπηρεσίες πληροφόρησης σε σχέση με την τεχνολογική εξέλιξη,
- το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες πληροφόρησης και
- τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής υπηρεσιών πληροφόρησης.

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται σε 4 (τέσσερεις) ενότητες:

- A. Εισαγωγή στις υπηρεσίες πληροφόρησης
- B. Είδη υπηρεσιών πληροφόρησης
- Γ. Παροχή υπηρεσιών στις ελληνικές βιβλιοθήκες
- Δ. Αποτίμηση/αξιολόγηση υπηρεσιών πληροφόρησης

Διεξαγωγή του μαθήματος

Θεωρία, πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση εργασιών.

Βιβλιογραφία

- Bertot, J. C. (2004). Libraries and networked information services: issues and consideration in measurement. *Performance Measurement and Metrics*, Vol. 5, No. 1.
- England, C. (1999). *Information resources and services*. University of Toronto.
- Hundie, H. (2003). Library operations and Internet resources. *The Electronic Library*, Vol. 21, No. 6.
- Ju, Y. (2006). Leveraging levels of information services and developing knowledge services: The trend of information services in libraries. *Library Management*, Vol. 27, No. 6/7.
- Karnitis, E. (1999). Universal information service and increasing tasks of libraries. *New Library World*, Vol. 100, No. 2.
- Keller, Alice (2001). Future development of electronic journals: a Delphi study. *The Electronic Library*, Vol. 19, No. 6.
- Ross, C. S. and Kirsh, N. (2000). Has the Internet changed anything in reference? *Reference and User Services Quarterly*, Vol. 40, No. 2 (Winter), pp.147-155.
- Vishik, Claire (1999). Intermediation and quality uncertainty in the Internet environment: new opportunities for LIS. *Journal of Education for Library and Information Science*, Vol. 40, No. 4 (Fall), pp.263-281.
- Wilson, T. D. (1998). Redesigning the university library in the digital age. *Journal of Documentation*, Vol. 54, No.1.

10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Κωδικός: LISEP 130

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Β

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

20. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να μάθουν οι φοιτητές τις μεθόδους και τις τεχνικές προσδιορισμού και απόδοσης των εννοιών που αποτελούν το θεματικό περιεχόμενο των τεκμηρίων. Ειδικότερα, δίνονται οι τεχνικές της θεματικής επεξεργασίας τεκμηρίων με τη χρήση ελεγχόμενων λεξιλογίων (θεματικές επικεφαλίδες, θησαυροί και οντολογίες). Παράλληλα, δίνονται τα διεθνή πρότυπα και οι μέθοδοι ανάπτυξης ελεγχόμενων λεξιλογίων και κυρίως θησαυρών (μονόγλωσσων και πολύγλωσσων) επιστημονικής ορολογίας. Στόχος της διαδικασίας είναι η αποτύπωση της πληροφοριακής δυναμικής των τεκμηρίων και η αξιοποίησή τους στις διαδικασίες αναζήτησης, οργάνωσης και παροχής πληροφοριών.

Στόχοι

Στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα της θεματικής πρόσβασης στην πληροφορία
- Να εξοικειωθούν με τις τεχνικές της θεματικής ανάλυσης και τη δημιουργία θεματικής πρόσβασης στα τεκμήρια.
- Να αποκτήσουν γνώσεις που να τους επιτρέπουν τη συστηματική ανάλυση του θεματικού περιεχομένου των τεκμηρίων και να προσδιορίζουν τους ανάλογους περιγραφείς. Να προβαίνουν στην απόδοσή τους με το καταλληλότερο κάθε φορά οργανωτικό/ συνδετικό σύστημα.
- Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις εφαρμογές της θεματικής πρόσβασης στα συστήματα πληροφόρησης.
- Να μάθουν τις μεθόδους επέκτασης θεματικών επικεφαλίδων, ακολουθώντας τις οδηγίες της ΕΒΕ και της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου.
- Να μάθουν τις τεχνικές δημιουργίας μονόγλωσσων και πολύγλωσσων θησαυρών ορολογίας και να είναι σε θέση να δημιουργούν αυτοματοποιημένους θησαυρούς.

- Να γνωρίσουν τους σημαντικότερους διεθνείς θησαυρούς επιστημονικής ορολογίας και να εξοικειωθούν με τη χρήση τους κατά την ευρετηρίαση και αναζήτηση πληροφοριών από αυτοματοποιημένα συστήματα.
- Να μάθουν τη φιλοσοφία ανάπτυξης οντολογιών και των βασικών κανόνων που τις διέπουν.
- Να εξοικειωθούν με την ανάπτυξη οντολογιών για την εξυπηρέτηση ψηφιακών συλλογών συγκεκριμένων γνωστικών πεδίων.

Περίγραμμα

- Εισαγωγή. Μέθοδος προσέγγισης του αντικειμένου και σύνδεσή του με σχετικά μαθήματα προηγούμενων και επόμενων εξαμήνων. Τοποθέτηση του μαθήματος στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, εφαρμογές του στον επαγγελματικό χώρο, προοπτικές και εξελίξεις που το επηρεάζουν. Οι ορισμοί των κυριότερων εννοιών που θα χρησιμοποιηθούν στο μάθημα
- Η ιστορία της θεματικής οργάνωσης.
Μέρος Α: Από τον Αριστοτέλη και τη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας ως το Βυζάντιο
Μέρος Β: Από τις Μοναστικές Βιβλιοθήκες του Μεσαίωνα ως τις θεματικές πύλες του διαδικτύου
- Η θεματική πρόσβαση. Η σημασία της θεματικής πρόσβασης: χρήση και αναγκαιότητα. Δίνονται οι βασικές αρχές που διέπουν τη θεματική πρόσβαση και τι πετυχαίνουμε με αυτές. Εξετάζεται η χρησιμότητα και η χρήση της θεματικής πρόσβασης στο πλαίσιο της ψηφιακής πληροφόρησης. Σημεία προσέγγισης του θέματος των τεκμηρίων. Θεματική ανάλυση. Εξετάζεται η διαφορετικότητα των προσεγγίσεων και οι κυριότεροι προβληματισμοί που συνοδεύουν τις διαδικασίες της θεματικής ανάλυσης. Μετατροπή του νοήματος σε λέξεις κλειδιά. Εφαρμογές.
- Η θεματική επεξεργασία των απεικονιστικών τεκμηρίων. Θεματική επεξεργασία για τα μουσειακά αντικείμενα και τα έργα τέχνης. Εφαρμογές.
- Θεματική επεξεργασία: θεωρία και πράξη. Θεματική επεξεργασία και ταξινόμηση. Θεματική πρόσβαση και ελεγχόμενα λεξιλόγια. Ελεύθερο λεξιλόγιο και σημασιολογικός ιστός. Ελεγχόμενα λεξιλόγια και η χρήση τους μέσα στα πρότυπα κωδικοποίησης πληροφοριών. (Unimarc, TEI, DC)
- Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης. Μέρος Α: Θεματικές επικεφαλίδες. Ορισμοί, τύποι, υποδιαιρέσεις. Δόμηση θεματικών επικεφαλίδων. Επέκταση υπαρχόντων καταλόγων. Χαρακτηριστικά των θεματικών επικεφαλίδων. Κατάλογοι θεματικών επικεφαλίδων.
- Συστήματα Θεματικής Πρόσβασης: Θησαυροί. Ιστορία της εξέλιξης των θησαυρών. Ορισμοί. Διακριτά μέρη ενός θησαυρού. Κατασκευή θησαυρού. Εισαγωγή στο πρότυπο. Χρήση προτύπου και οδηγίες. Εφαρμογή στο μάθημα. Κατασκευή θησαυρού. Σύγκριση με θεματικές επικεφαλίδες. Ασκήσεις στο μάθημα.
- Οντολογίες. Ορισμοί. Βασικά χαρακτηριστικά οντολογιών. Είδη οντολογιών. Δόμηση οντολογιών. Δημιουργία μιας μικρής οντολογίας για συγκεκριμένη θεματική ενότητα. Εφαρμογές και ασκήσεις.
- Ταξινομίες και Folksonomies. Σύνοψη, παραδείγματα οντολογιών και θησαυρών

Διεξαγωγή

Θεωρία με την υποστήριξη του eclass. Ασκήσεις, εφαρμογές, κουίζ, ηλεκτρονικά φροντιστηριακά μαθήματα και δημιουργία θησαυρού, οντολογίας και επέκτασης θεματικών επικεφαλίδων αποτελούν μέρος του μαθήματος και υποστηρίζονται από το eclass.

Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στη χρήση των συστημάτων θεματικής πρόσβασης (θεματικές επικεφαλίδες, θησαυροί και οντολογίες) από υπάρχοντα εργαλεία.

Βιβλιογραφία

- ΕΛΟΤ. Ελληνικό πρότυπο 1312: *Τεκμηρίωση-θεματική ανάλυση τεκμηρίων: Μέθοδοι εξέτασης τεκμηρίων, προσδιορισμού των θεμάτων τους και επιλογής των όρων ευρετηρίασης*. Αθήνα, 1993.
- ΕΛΟΤ. Ελληνικό πρότυπο 1321: *Τεκμηρίωση-κατευθυντήριες οδηγίες για τη συγκρότηση και ανάπτυξη μονόγλωσσων θησαυρών*, 1993.
- Τσάφου, Σ. & Χατζημαρή, Σ. Θησαυροί και θεματική ευρετηρίαση στις ελληνικές βιβλιοθήκες. *Το management στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες. Πρακτικά 10ου Πανελληνίου Συνέδριου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*. Θεσσαλονίκη: ΥΒΙΠ-Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2001: 228-242. URL: <http://www.lib.uom.gr/palc10/greek/TSAFXMAR.doc>.
- Aitchison, J., Gilchrist, A. & Bawden, D. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Europa Publications, 2000.
- ANSI. *Guidelines for the construction, format, and management of monolingual thesauri*. ANSI/NISO Z39.19, 2003.
- Bliss, H. E. *The organization of knowledge and the system of the sciences*. New York: Henry Holt, 1929.
- Broughton, V. *Essential thesaurus construction*. London: Facet Publishing, 2005.
- Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. Englewood, Co.: Libraries Unlimited, 1995.
- Craven, T. *Thesaurus construction: Introductory tutorial on thesaurus construction*. Ontario: University of Western Ontario, 1997. URL: <http://instruct.uwo.ca/gplis/677/thesaur/main00.htm> (18/1/2001).
- Foskett, A.C. *The subject approach to information*. 5th ed. London: Facet Publishing, 1996.
- ISO 2788 Documentation - *Guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri*, 1986.
- ISO 5964 Documentation - *Guidelines for the establishment and development of multilingual thesauri*, 1985.
- Langridge, D.W. (1989). *Subject analysis: principles and procedures*. London: Bowker-Saur.
- Milstead, J. L. *Use of thesauri in the full-text environment*. URL: <http://www.jelem.com/useof.htm> [16/12/2002].
- Orna, E. *Build yourself a thesaurus: a step by step guide*. Norwich: Running Angel, 1983.
- Rowley, J. *Organizing knowledge: an introduction to information retrieval*. London, 1996.
- Αριστοτέλης. <http://el.wikipedia.org/wiki/Αριστοτέλης/> (Ανακτήθηκε 29 Σεπτεμβρίου 2012).

- Αριστοτέλης. <http://www.mikrosapoplous.gr/dl/dl05.html#aristotelis> παρ. 22-27. (Ανακτήθηκε 29 Σεπτεμβρίου 2012).
- Αριστοτελικός Όμιλος Αθηνών. http://www.aoa.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=28&Itemid=62
- Βοσταντζόγλου, Θ.. Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν της Νεοελληνικής Γλώσσης, Αθήνα, 1949.
- Δημητράκος, Δ., Νέον Ορθογραφικόν Ερμηνευτικόν Λεξικόν. Αθήνα: Γιοβάννης, 1963.
- Λεξικόν της Ελληνικής γλώσσης, μέρος Β. Αθήναι: Εκδόσεις Πρωίας, 1934, σελ. 654.
- Μαθιός Στρατής, (2006) Παρουσίαση των Θεματικών Επικεφαλίδων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. <http://www.slideshare.net/liblivadia/3-stratis>. (Ανακτήθηκε 16 Οκτωβρίου 2012).
- Μπώκος, Γ. (2001) Εισαγωγή στην Επιστήμη της Πληροφόρησης. Αθήνα: Παπασωτηρίου
- Μπώκος, Γ. (2002) Τεχνολογία και Πληροφόρηση. Από τη διαχείριση του βιβλίου στη διαχείριση της γνώσης. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Art & Architecture Thesaurus (AAT). <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/> (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2012).
- Arvidsson, F.; Flycht-Eriksson, A.. "Ontologies!" <http://www.ida.liu.se/~janma/SemWeb/Slides/ontologies1.pdf>. (Ανακτήθηκε 26 Οκτωβρίου 2012).
- Barnett, Patricia (1994). "Indexing with AAT". Guide to Indexing and Cataloguing with the Art and Architecture Thesaurus. New York: Oxford University Press, 1994, p. 33-44.
- Bates, Jo and Jennifer Rowley (2011). "Social reproduction and exclusion in subject indexing: A comparison of public library OPACs and LibraryThing folksonomy". Journal of Documentation Vol. 67 No. 3, 2011, pp. 431-448. DOI: 10.1108/002204111111124532. (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).
- Batista, Fernando and Joana Paulo, Nuno Mamede, Paula Vaz and Ricardo Ribeiro (2006). Ontology construction: cooking domain. <http://www.inesc-id.pt/pt/indicadores/Ficheiros/3615.pdf> (Ανακτήθηκε 27 Οκτωβρίου 2012).
- Birger Hjørland (2001). "Towards a Theory of Aboutness, Subject, Topicality, Theme, Domain, Field, Content . . . and Relevance", Journal of the American Society for Information Science and Technology, 52(9):774-778.
- Birger Hjørland, (1992) "The Concept of 'Subject' in Information Science", Journal of Documentation, Iss: 2 pp. 172 - 200. <http://dx.doi.org/10.1108/eb026895> (Ανακτήθηκε 26 Σεπτεμβρίου 2012).
- Bliss, H. (1929) Bibliographic Classification, 1929, p. 16
- Boyne, Roy (2006). "Classification" Theory, Culture & Society. (SAGE Publications, London, Thousand Oaks, CA and New Delhi) Vol. 23(2-3): 21-50. DOI: 10.1177/0263276406062529.
- Broughton, Vanda (2008). "Henry Evelyn Bliss: the other immortal, or a prophet without honour?" Journal of Librarianship and Information Science 2008 40: 45. DOI: 10.1177/0961000607086620. (Ανακτήθηκε 29 Σεπτεμβρίου 2012).
- Cambell, D.G. (2007). Part I: Semantic Web Foundations, Standards and Tools, "The Birth of the New Web: A Foucauldian Reading of the Semantic Web"

- Cataloging & Classification Quarterly Vol. 43, No. 3/4, 2007, pp. 9-20; doi:10.1300/J104v43n03_02 9 (Ανακτήθηκε 26 Σεπτεμβρίου 2012).
- Chan, Lois Mai and Theodora Hodges (2000). "Entering the Millennium: A New Century for LCSH." *Cataloging & Classification Quarterly*, Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 225-234.
  - Chaudhry, Abdus Sattar and Tan Pei Jiun. (2005). Enhancing access to digital information resources on heritage: A case of development of a taxonomy at the Integrated Museum and Archives System in Singapore. *Journal of Documentation* Vol. 61 No. 6, 2005, p.p. 751-776. DOI 10.1108/00220410510632077. (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2012).
  - Cordeiro, Maria Inês (2003). "Knowledge Organization from Libraries to the Web: Strong Demands on the Weakest Side of International Librarianship." *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 37, No. 1/2, 2003, pp. 65-79.
  - Cristani, Matteo and Roberta Cuel (2008). Domain Ontologies. DOI: 10.4018/978-1-59904-933-5.ch116 (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).
  - Dertouzos, M. (1997) What will be. How the New World of Information will change our lives. New York: HarperCollins
  - Dublin Core Metadata Initiative. <http://dublincore.org/documents/2012/06/14/dcmi-terms/?v=elements#subject> (Ανακτήθηκε 1 Οκτωβρίου 2012).
  - Facetanalysis. http://www.iva.dk/bh/lifeboat_ko/CONCEPTS/facet_and_facet_analysis.htm (Ανακτήθηκε 4 Οκτωβρίου 2012).
  - Guthrie, Lawrence Simpson II. (2003) "Monastic Cataloging and Classification and the Beginnings of "Class B" at The Library of Congress" *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 35, No.3/4, 2003, pp. 447-465.
  - Harper, Corey A., and Barbara B. Tillett (2007) "Library of Congress Controlled Vocabularies and Their Application to the Semantic Web." *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 43, No. 3/4, 2007, pp. 47-68. doi:10.1300/J104v43n03_04 (Ανακτήθηκε 26 Σεπτεμβρίου 2012).
  - Heiner-Freiling, Magda (2000). "Survey on Subject Heading Languages Used in National Libraries and Bibliographies". *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 189-198.
  - Hemmasi, Harriette and J. Bradford Young (2000). "LCSH for Music: Historical and Empirical Perspectives." *Cataloging & Classification Quarterly* 29, No. 1/2, 2000, pp. 135-157.
  - Hjørland, Birger (2002). "Domain analysis in information science: Eleven approaches - traditional as well as innovative". *Journal of Documentation*; 2002; 58, 4; ProQuest
  - Hjørland, Birger (2011). "Is classification necessary after Google?" *Journal of Documentation*, vol. 68 No. 3, 2012, pp. 299-312. DOI 10.1108/00220411211225557.
  - Hoerman, Heidi Lee, and Kevin A. Furniss (2000). "Turning Practice into Principles: A Comparison of the IFLA Principles Underlying Subject Heading Languages (SHLs) and the Principles Underlying the Library of Congress Subject Headings System." *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 31-52.
  - Hourihane, Colum, (2012?) It Begins with the Cataloguer: Subject Access to Images and the Cataloguer's Perspective.

- http://www.getty.edu/research/publications/electronic_publications/intro_aia/index.html (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2012)
- Huazhu Song, Luo Zhong, Hui Wang, Ruitao Li, Hongxia Xia (2005). Constructing an Ontology for Web-based Learning Resource Repository. <http://www.win.tue.nl/SW-EL/2005/swel05-kcap05/proceedings/Poster-3-Huazhu.pdf> (Ανακτήθηκε 25 Οκτωβρίου 2012).
  - Jacob, Christian (1997). "The Library and the Book: Forms of Alexandrian Encyclopedism", *Diogenes* 178, 45:2(Summer1997):63-82.
  - Labarrière, Jean-Louis (1997). "The Articulation and Hierarchy of Knowledge in Aristotle's Thought" *Diogenes* 178 vol. 45:2, Summer 1997, p. 23- 31. London, Thousand Oaks, CA and New Delhi. Vol. 23(2-3): 21-50. DOI: 10.1177/0263276406062529.
  - Layne, Sara Shatford (2012?). (Subject Access to Art Images. http://www.getty.edu/research/publications/electronic_publications/intro_aia/index.html (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2012).
  - MacEwan, Andrew (2000). "Crossing Language Barriers in Europe: Linking LCSH to Other Subject Heading Languages." *Cataloging & Classification Quarterly*. Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 199-207.
  - Mann, Thomas (2000) "Teaching Library of Congress Subject Headings". *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 117-126.
  - Miller, David P. (2000) "Out from Under: Form/Genre Access in LCSH." *Cataloging&ClassificationQuarterly*. Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 169-188.
  - Miller, Joseph, and Patricia Kuhr (2000). "LCSH and Periodical Indexing: Adoption vs. Adaptation". *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 159-168.
  - Negreponete, N. (1996) *Being digital*. New York: Vintage Books
  - Nonaka, "A Dynamic theory of organizational knowledge creation" *Organization Science* 5:1(1994):14-37.
  - OCLC. MelvilDewey. <http://www.oclc.org/dewey/resources/biography/> (Ανακτήθηκε 30 Σεπτεμβρίου 2012).
  - Olson, Hope A (2000). "Difference, Culture and Change: The Untapped Potential of LCSH." *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 53-71.
  - Papadakis, Ioannis and Konstantinos Kyprianos (2011). "Merging Controlled Vocabularies for More Efficient Subject Based IR Systems". *International Journal of Knowledge Management* 7(3) 76-90 (July-Sept2011). Doi: 10.4018/jkm.2011070106. (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).
  - Paziienza, Maria Teresa and Armando Stellato. "Semi-Automatic Ontology Development: Processes and Resources." 1-340 (2012), accessed October 18, 2012. doi:10.4018/978-1-4666-0188-8 (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).
  - Salmon, Earman, Glymour, Lennox, et al. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1999, σελ. 146, [501 ΕΙΣ, TAB].
  - Salton, G. (1996). "Letter to the editor. A new horizon for information science", *Journal of the American Journal for Information Science*, Vol. 47 No. 4, p. 333. pg. 422 . DOI: 10.1108/00220410210431136.
  - Santos, Neide, Fernanda C.A. Campos and Regina M.M. Braga Villela (2009). *Digital Libraries and Ontology*. DOI: 10.4018/978-1-59904-879-6.ch020 (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).

- Scrivner, B. (1980) "Carolingian Monastic Library Catalogs and Medieval Classification of Knowledge", *Journal of Library History*, vol. 15:4 (Fall1980):440 <http://www.jstor.org/stable/25541140>. (Ανακτήθηκε 29 Σεπτεμβρίου 2012).
- Shirky, Clay (1996). Clay Shirky's writings about the Internet. www.Shirky.com/writings/
- Sparck Jones, K. (2005), "Revisiting classification for retrieval", *Journal of Documentation*, Vol. 61 No. 5, pp. 598-601.
- Stone, Alva T. (2000). "The LCSH Century: A Brief History of the Library of Congress Subject Headings, and Introduction to the Centennial Essays." *Cataloging & Classification Quarterly*, Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 1-15.
- Sung-Shun Weng a, Hsine-Jen Tsai, Shang-Chia Liu, Cheng-Hsin Hsu (2006). *Ontology construction for information classification. Expert Systems with Applications* 31 (2006) 1-12. doi:10.1016/j.eswa.2005.09.007.
- Shatford, Sara (1986): *Analyzing the Subject of a Picture: A Theoretical Approach*, *Cataloging & Classification Quarterly*, 6:3, 39-62. http://dx.doi.org/10.1300/J104v06n03_04 (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2012).
- Svenonius, Elaine (1994). *Access to non book materials: The limits of subject indexing for visual and aural languages. Journal of the American Society for Information Science* 45:8, p.p. 600-606.
- Svenonius, Elaine. (2000) "LCSH: Semantics, Syntax and Specificity." *Cataloging&ClassificationQuarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 17-30.
- Taylor, A. *The organization of Information*, Westport: Libraries Unlimited, 2004, p. 271.
- Taylor, Arlene C. (1995). "Perspectives On... On the Subject of Subjects" *The Journal of Academic Librarianship*. Nov. 1995 p. 484-491.
- Theng, Y., Foo, S., Goh, D., & Na, J. (2009). *Handbook of Research on Digital Libraries: Design, Development, and Impact* (pp. 1-690). doi:10.4018/978-1-59904-879-6. (Ανακτήθηκε 18 Οκτωβρίου 2012).
- University of Michigan. Library. TEI Headers. <http://old.diglib.org/standards/teiheaders.html> (Ανακτήθηκε 26 Οκτωβρίου 2012).
- University of Mississippi Libraries (2004). *Library of Congress subject Headings Guide*. <http://home.olemiss.edu/~tharry/SH/lcshguide.pdf> (Ανακτήθηκε 19/10/2012).
- Uschold, M. & Gruninger, M. (1996). *Ontologies: Principles, Methods and Applications. Knowledge Engineering Review*, 11(2).
- Vickery, B.C.(1997). "Ontologies". *Journal of Information Science*, 23 (4) 1997, pp. 277-286.
- Wilson, P. (1968). *Two kinds of power. An essay on bibliographical control*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Wool, Gregory (2000). "Filing and Precoordination: How Subject Headings Are Displayed in Online Catalogs and Why It Matters." *Cataloging & Classification Quarterly* Vol. 29, No. 1/2, 2000, pp. 91-106.

11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κωδικός: LIS ΕΠ 131

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 (2 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Β

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να διδάξει τους φοιτητές τη χρήση προτύπων και κανόνων περιγραφής σε καταλόγους των ηλεκτρονικών τεκμηρίων για τη δημιουργία του περιγραφικού μέρους των βιβλιογραφικών αναγραφών.

Στόχοι

Να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς να χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα εργαλεία για την περιγραφή των ηλεκτρονικών τεκμηρίων για τη λειτουργία των μονάδων πληροφόρησης στο νέο ψηφιακό περιβάλλον.

Περίγραμμα

Κοινωνία της πληροφορίας, εργαλεία και διαδικασίες περιγραφής ηλεκτρονικού υλικού όπως: MARC, MARC πεδίο 856, DublinCoreDCMI, ISBD (ER), ISBD (NBM), TEI, EAD, METS, MOD, VRA, CEDARS, AHDS, ISO 690-2, ISO 639-2. Μηχανισμοί τυποποιημένων μεταδεδομένων που προέρχονται από διαφορετικά σχήματα παραγωγής και επιτρέπουν την αποτελεσματική επικοινωνία και χρήση της περιγραφής τεκμηρίων. Πολιτική επιλογής σχημάτων ή εργαλείων.

Διεξαγωγή

Θεωρητική παρουσίαση και εργαστηριακές ασκήσεις στην εφαρμογή των προτύπων και κανόνων στη σύνταξη μιας πλήρους βιβλιογραφικής αναγραφής.

Βιβλιογραφία

Όπως παραπάνω, στο μάθημα Περιγραφική Επεξεργασία Τεκμηρίων LIS Β 106

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κωδικός: LIS T 245

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Γ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες ικανότητες για την έρευνα παραδοσιακών και αυτοματοποιημένων συστημάτων πληροφόρησης.

Στόχοι

Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και τις διαδικασίες αναζήτησης πληροφοριών από ηλεκτρονικές τράπεζες πληροφοριών κάθε είδους. Εκμάθηση μιας τουλάχιστον γλώσσας online αναζήτησης πληροφοριών.

Περίγραμμα

Τεχνικές, κριτήρια και αξιολόγηση στρατηγικών αναζήτησης πληροφοριών. Αναζητήσεις ελεύθερου κειμένου και ελεγχόμενου λεξιλογίου. Λεξικολογική και σημασιολογική προσέγγιση κατά την αναζήτηση. Τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από αυτοματοποιημένα συστήματα (λογική Boole, αποκοπή, τελεστές εγγύτητας, περιορισμοί κατά είδος πληροφοριών, άλλες τεχνικές). Γλώσσες έρευνας. Αναζήτηση πληροφοριών από συστήματα βιβλιοθηκών, από βάσεις πληροφοριών σε CD-ROM και με απευθείας σύνδεση (online) και από τον Παγκόσμιο Ιστό.

Τρόποι αναζήτησης βιβλιογραφικών πληροφοριών, παντός είδους δεδομένων και πλήρων κειμένων.

Διεξαγωγή

Πρακτική άσκηση και εκπαίδευση στην ανάκτηση πληροφοριών από βάσεις πληροφοριών σε CD-ROM, με απευθείας σύνδεση και μέσω Διαδικτύου.

Βιβλιογραφία

- Aluri, R., Kemp, D.A. & J.J. Boll. *Subject analysis in online catalogs*. Englewood-Co: Libraries Unlimited, 1991.
- Bradley, P. *The advanced Internet searcher's handbook*. 3rd ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Bradley, P. *Going online: CD-ROM and the Internet*. 10th ed. London: ASLIB, 1997.

- Chowdhury, G.G. *Introduction to modern information retrieval*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Chowdhury, G.G. & S. Chowdhury. *Information sources and searching on the World Wide Web*. London: Facet Publishing, 2001.
- Chowdhury, G.G. & S. Chowdhury. *Searching CD-ROM and online information sources*. London: Facet Publishing, 2001.
- Forrester, W. & J. Rowlands. *The online searcher's companion*. London: Facet Publishing, 2000.
- Lancaster, F.W. Natural language in information retrieval. In: *Perspectives in information management*; ed. By C. Oppenheim et al. London: Butterworths, 1989
- Lancaster, F.W. *Vocabulary control for information retrieval*. 2nd ed. Arlington: Information Resources, 1986.
- Large, J.A., Tedd, L.A. & Hartley, R.J. *Information seeking in the online age: principles and practice*. Bowker-Saur, 1999.
- Vickery, B.C. *Techniques in information retrieval*. Butterworths.

13. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κωδικός: LIS ΓΠ 280

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Γ

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

34. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

40. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να διδάξει τους φοιτητές τον τρόπο συλλογής, επεξεργασίας, παρουσίασης και ανάλυσης των δεδομένων που απαιτούνται για το σχεδιασμό, ίδρυση, λειτουργία και διοίκηση των μονάδων και την οργάνωση συστημάτων πληροφόρησης, καθώς και τη μεθοδολογική υποδομή για τη σύνθεση επιστημονικών εργασιών.

Στόχοι

Να βοηθήσει τους φοιτητές να αναπτύξουν την επιδεξιότητα στη χρήση στατιστικών και άλλων μεθόδων στο σχεδιασμό την οργάνωση και διαχείριση της λειτουργία των μονάδων πληροφόρησης.

Να παρέχει στους φοιτητές την ικανότητα να αναλύουν το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον και να σχεδιάζουν μονάδες και συστήματα πληροφόρησης κατάλληλες να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις πληροφοριακές ανάγκες ενός κοινωνικού συνόλου.

Να δώσει στους φοιτητές την υποδομή για την διεξαγωγή ερευνητικών εργασιών στον τομέα τους.

Περίγραμμα

Ρόλος και αξία της έρευνας στις βιβλιοθήκες και άλλες μονάδες πληροφόρησης. Εισαγωγή στη φύση της έρευνας, στη μεθοδολογία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή, επεξεργασία, παρουσίαση και ερμηνεία αριθμητικών και ποιοτικών δεδομένων. Μέθοδοι υπολογισμού της χρήσης και της χρησιμότητας του υλικού μιας μονάδας πληροφόρησης. Βιβλιομετρία και άλλες μέθοδοι αξιολόγησης μονάδων πληροφόρησης. Κοινωνική και οικονομική ανάλυση περιβάλλοντος οργάνωσης, λειτουργίας και αποδοτικότητας των μονάδων πληροφόρησης. Εκτίμηση με βάση τον αριθμό των αναφορών (Infometrics, Scientometrics). Βιβλιογραφική έρευνα (Literaturereview). Μεθοδολογία σύνταξης επιστημονικών αναφορών, εκθέσεων και προτάσεων χρηματοδότησης για ερευνητικά προγράμματα.

Διεξαγωγή

Θεωρητική παρουσίαση και εργαστηριακές ασκήσεις.

Βιβλιογραφία

- Παπαϊωάννου Τάκης, Λουκάς, Σωτήρης Β.. *Εισαγωγή στη στατιστική*. Ιωάννινα: 1990.
- Calvert, P., Gorman, G. *Analysing what your users need*. London: Facet Publishing, 2005.
- Curtis, Graham. *Business information systems: analysis, design, and practice*. 2nd ed. Wokingham, England: Reading, Mass.:Addison- Wesley, 1995.
- Gorman, G. *Qualitative research for the information professional*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Jaye Crystal. *Doing qualitative research in general practice: methodological utility and engagement*. Family practice vol. 19 no.5 p.557-562
- Mauch, Jams E., Birch, Jack W. *Guide to successful thesis and dissertation : a handbook for students and faculty / 4th ed*. New York: M. Dekker, 1998.
- Pickard, A. *Research methods in information and communications practice*. London: Facet Publishing, 2005.
- Simpson I. S. *Basic Statistics for librarians*. 3rd ed. London: Library Association, 1988.
- Walance M., Poulson L. *Critical reading for self critical writing*. Sage Publications 2004.
- White, A. *E-metrics for library and information professionals*. London: Facet Publishing, 2005

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Κωδικός: LIS ΕΠ 233

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 6 (3 θεωρία και 3 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Γ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣΣχετιζόμενα μαθήματα:

20. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

19. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

25. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές την έννοια της χρήσης και χρησιμότητας της οργάνωσης της γνώσης με την αξιοποίηση των μεθόδων παραγωγής και διαχείρισης μεταδεδομένων. Η παραγωγή μεταδεδομένων στηρίζεται στη χρήση σχετικών προτύπων και η εφαρμογή τους αντλεί από τις βασικές αρχές της τεκμηρίωσης. Οι αρχές της τεκμηρίωσης και της δημιουργίας περιλήψεων αποτελούν κεντρικό αντικείμενο του μαθήματος προκειμένου να γίνει κατανοητή η χρήση και η επέκταση των προτύπων. Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν επίσης οι μέθοδοι αποτύπωσης και παραγωγής μεταδεδομένων πληροφοριών ανεξαρτήτως μορφής, (έντυπης και μη, έργων πολιτισμού, τέχνης, κλπ.). Το μάθημα περιλαμβάνει τη δημιουργία ειδικών προφίλ μεταδεδομένων μέσα στο πλαίσιο των προτύπων για την εξυπηρέτηση όλων των ιδιαιτεροτήτων των συλλογών. Εξετάζονται και υλοποιούνται αντίστοιχες εφαρμογές.

Μέρος του μαθήματος αποτελεί η "ιστορία των μεταδεδομένων" και η πληροφοριακή τους αξία καθώς και η δεοντολογία παραγωγής και διαχείρισης μεταδεδομένων.

Στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές τις βάσεις για:

- την κατανόηση του ρόλου της τεκμηρίωσης και της δημιουργίας περιλήψεων στην παραγωγή μεταδεδομένων
- τις τεχνικές και τις διαδικασίες της παραγωγής διαλειτουργικών μεταδεδομένων
- τις τεχνικές και τις διαδικασίες της αυτοματοποιημένης παραγωγής μεταδεδομένων
- τη διαχείριση μεταδεδομένων σε επίπεδο οργανισμού
- τη διαχείριση μεταδεδομένων σε επίπεδο αποθετηρίου
- τη δημιουργία εξειδικευμένων εφαρμογών προφίλ για την εξυπηρέτηση μεταδεδομένων πολιτιστικών τεκμηρίων
- τη δημιουργία εξειδικευμένων εφαρμογών προφίλ για την εξυπηρέτηση μεταδεδομένων αρχειακών τεκμηρίων
- την πληροφοριακή αξία των μεταδεδομένων και των μετα - μεταδεδομένων
- τη δεοντολογία παραγωγής και διαχείρισης μεταδεδομένων

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται στις ακόλουθες ενότητες:

- Εισαγωγικά. Η δόμηση της πληροφορίας και η παραγωγή μεταδεδομένων. Ο ρόλος της τεκμηρίωσης στην οργάνωση της γνώσης και την παραγωγή μεταδεδομένων. Σχέση με την καταλογογράφηση και ταξινόμηση.
- Τεχνικές τεκμηρίωσης και παραγωγής μεταδεδομένων. Πρότυπα. Εφαρμογές. Συστήματα περιγραφής, οργάνωσης, και αποθήκευσης πληροφοριών (ISO και DUBLINCORE). Δημιουργία μεταδεδομένων για την έντυπη αρθρογραφία και την αρθρογραφία στον Παγκόσμιο Ιστό.
- Τεχνικές δημιουργίας περιλήψεων και παραγωγής μεταδεδομένων. Σύνθεση ενδεικτικών, πληροφοριακών περιλήψεων. Πρότυπα. Εφαρμογές. Ο χαρακτήρας και οι τύποι των περιλήψεων. Αξιολόγηση.
- Τεχνικές παραγωγής μεταδεδομένων για μουσειακές συλλογές (CIDOC) και διαχείριση μεταδεδομένων.
- Τεχνικές διαχείρισης μεταδεδομένων για συγκεκριμένες συλλογές, πρότυπα, σχήματα και εφαρμογές.
- Σύνδεση μεταδεδομένων (linked metadata).
- Μεταδεδομένα αποθετηρίων και tagging
- Πληροφοριακή αξία των μεταδεδομένων και η ιστορία τους. Παραγωγή και διατήρηση μετα μεταδεδομένων
- Διαχείριση μεταδεδομένων και δεοντολογία.

Διεξαγωγή

Θεωρία με την υποστήριξη του eclass. Ασκήσεις, εφαρμογές, κουίζ, ηλεκτρονικά φροντιστηριακά μαθήματα και δημιουργία προφίλ εφαρμογής μεταδεδομένων σε DublinCore (applicationprofile) αποτελούν μέρος του μαθήματος και υποστηρίζονται από το eclass.

Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην παραγωγή μεταδεδομένων με βάση υπάρχοντα πρότυπα και στην κατανόηση της παραγωγής μεταδεδομένων αποθετηρίων και ψηφιακών αρχειακών και μουσειακών συλλογών.

Βιβλιογραφία

- American Society of Indexers. Indexing the Web. URL: www.asindexing.org/site/webndx.shtml
- Bonura, L.S. *The art of indexing*. New York: Wiley, 1994.
- Borko, H. and C. Bernier. *Indexing concepts and methods*. New York: Academic Press, 1998.
- Brown, Fred. Web indexing. URL: www.allegrotechindexing.com/news026.htm
- Cleveland D. and A. Cleveland. *Introduction to indexing and abstracting*. Englewood- Col.: Libraries Unlimited, 1990.
- ISO 999:1996 Information and Documentation - Guidelines for the content, organization and presentation of indexes, 2003. URL: www.nlc-bnc.ca/iso/tc46sc9/standard/999e.htm
- Lancaster, F.W. *Indexing and abstracting in theory and practice*. London: Library Association, 1991.
- Lancaster, Frederick W. *Indexing and abstracting in theory and practice*. Champaign, Ill: University of Illinois, Graduate School of Library and Information Science, 1991.

- Molina, Maria Pinto. Documentary abstracting: toward a methodological model. *Journal of the American Society for Information Science*, 46(3):225-234.
- Mulvany, Nancy C. *Indexing books*. Chicago-Il: University of Chicago, 1994.
- Nankivell, Clare. Shoolbred, Michael. *Presenting information*. London: Library Association, 1995.
- National Information Standards Organization Guidelines for abstracts. NISO, 1997. URL: www.niso.org/standards/resources/Z39-14.pdf
- Ruggles, Rudy L. *Knowledge management tools*. Boston: Butterworth-Heinemann, 1997.
- Shera, Jesse H. (1966). *Documentation and the organization of knowledge*. Hamden, CT: Archon Books.
- UNESCO. *UNISIST indexing principles*. Paris: UNESCO, 1975.
- Vickery, Brian Vickery, Alina. *Information science in theory and practice*. London: Bawker- Saur, 1987.
- Wellisch, H.H. *Indexing from A to Z*, 2nd edition. Bronx, New York: H.W. Wilson, 1995.
- Wyman, L. Pilar and Harrison, Larry. Frequently asked questions about indexing. URL: www.asindexing.org/site/indfaq.shtml

Περιοδικά του κλάδου:

- The Indexer
- Journal of Documentation
- Information Processing and Management

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός: LIS ΕΠ 220

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 (3 θεωρία και 1 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Γ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

29. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

Σκοπός

Εισαγωγή στην Επιστήμη της Μουσειολογίας με ειδική αναφορά στην Ιστορία και Θεωρία Μουσείων. Τύποι Μουσείων, αρχές ταξινόμησης και η ιστορική εξέλιξή τους. Συλλογές Τέχνης και μουσειολογικές αντιλήψεις από την Πινακοθήκη στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Ιστορία εκθέσεων και ζητήματα επιμέλειας εκθέσεων. Η Μουσειογραφία μίας έκθεσης: αρχές επικοινωνίας και τρόποι παρουσίασης συλλογών.

Στόχοι

Εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές αρχές οργάνωσης και επικοινωνίας των συλλογών και εκθέσεων στα μουσεία. Εισαγωγή στους διαφορετικούς τύπους μουσείων και στα ειδικά προβλήματά τους. Συλλογές Τέχνης. Ζητήματα επιμέλειας εκθέσεων. Εισαγωγή στον επικοινωνιακό ρόλο του μουσείου μέσα από παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου, γενικής βιβλιογραφίας και περιπτώσεων (casestudies).

Περίγραμμα

Ορισμοί του Μουσείου, ορισμοί της μουσειακής συλλογής. Τύποι μουσείων. Αρχές ταξινόμησης και παρουσίασης συλλογών. Οργάνωση εκθέσεων: μοντέλα επικοινωνίας και αρχές επιμέλειας μίας έκθεσης. Σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις και η εφαρμογή τους σε διαφορετικές περιπτώσεις μουσείων με ειδική αναφορά στις συλλογές τέχνης. Η σχέση έκθεσης και αφήγησης (Μουσειογραφία). Το μουσείο ως χώρος της Ιστορίας (σχέσεις συλλογών και τεκμηρίων, μελέτη προέλευσης των έργων τέχνης και η σχέση μουσείων και αρχείων). Ιστορικές και σύγχρονες σχέσεις βιβλιοθηκών, αρχείων, μουσείων στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης κοινών αρχών παρουσίασης των συλλογών.

Βιβλιογραφία

- Nicholas Serota, *Εμπειρία ή Ερμηνεία. Το δίλημμα των μουσείων μοντέρνας τέχνης* (Άγρα).
- MacGregor, A. *Curiosity and Enlightenment*. Yale
- Marani, P. 'To see history of collecting seen in a Leonardo drawing at the Louvre: philology and attribution', in Assimina Kaniari and Marina Wallace (Eds), *Acts of seeing: artists, scientists and the history of the visual. A volume dedicated to Martin Kemp*, Zidane Press: 118-126 .

- O'Doherty, B. *Inside the White Cube*. University of California Press.
- Schubert, K. *The Curator's Egg*. Riding House.
- Arnold, K. 'Show Business: Exhibitions and the making of knowledge', in Assimina Kaniari and Marina Wallace (Eds), *Acts of seeing: artists, scientists and the history of the visual. A volume dedicated to Martin Kemp*, Zidane Press: 18-33.
- Κανιάρη, Α. 'Μουσεία και νόημα. Ηομιλία του Καθηγητή Donald Preziosi στο ΤΕΙ Αθήνας'. *Τεχνικά χρονικά* 2009.
- Ρετσίλα, Ε. *Πολιτιστικά και Μουσειολογικά Σύμμεικτα*. Παπαζήσης.
- Ρετσίλα, Ε. *Σώμα και Μνήμη*. Παπαζήσης.
- Eleanor Hooper-Greenhill. *Το Μουσείο και οι πρόδρομοί του* (Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς).
- Κατερίνα Ζαχαροπούλου (Επιμέλεια). «Για τα πράγματα που λείπουν» (Άγρα).
- Ειρήνη Νάκου. *Μουσεία, Ιστορίες και Ιστορία* (Νήσος).
- Μαρία Οικονόμου. *Μουσείο: Αποθήκη ή ζωντανός οργανισμός;* (Κριτική)
- Βουδούρη, Δ. (2003) *Κράτος και Μουσεία. Το θεσμικό πλαίσιο των αρχαιολογικών μουσείων*. Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα.
- Caple, C. (2006) *Objects: Reluctant Witnesses to the Past*. London: Routledge.
- Edson, G. (1997) *Museum Ethics*. London: Routledge.
- Hooper-Greenhill, E. (1995) *Museum, Media, Message*. London: Routledge.
- International Council of Museums (2006) *Code of Ethics for Museums*. Paris: ICOM.
- Stone, P. & Hollinshead, L. (eds) (2001) *Health, Safety & Security: Welcoming our Visitors, Managing & Presenting Heritage Sites*. London: English Heritage.
- Μαρία Οικονόμου και άλλοι. *Η τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς* (Καλειδοσκόπιο).
- Alexander, E. *Museums in motion: An introduction to the history and functions of museums*. Nashville-Tenn.: American Association for State and Local History, 1979.
- Keene, S. *Digital collections: Museums and the information age*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2001.
- Σκαλτσά, Μ. επιμ. *Η μουσειολογία στον 21ο αι.: Θεωρία και πράξη*. Πρακτικά διεθνούς συμποσίου, Θεσσαλονίκη, 21-14 Νοε. 1997. Θεσσαλονίκη: Εντευκτήριο, 2001.

16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Κωδικός: LIS ΓΠ 281

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Γ

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

33. ΕΚΔΟΤΙΚΗ

17. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα:

Να διδαχθούν οι φοιτητές την ιστορική εξέλιξη και το ρόλο των βιβλιοθηκών. Να γνωρίσουν την έντυπη παράδοση του ελληνισμού και να πληροφορηθούν τη συνάφειά της με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις των τελευταίων πέντε αιώνων.

Στόχοι

Να κατανοηθούν οι συνθήκες και παράγοντες δημιουργίας των βιβλιοθηκών, ιδιαίτερα στον ελληνικό χώρο σε συνάρτηση με την εξέλιξη της ελληνικής τυπογραφίας και της έντυπης παραγωγής. Να παρουσιαστούν οι βιβλιοθήκες ως πνευματικά ιδρύματα συγκέντρωσης και διάχυσης της γνώσης και να αναδειχθεί η σπουδαιότητα των παλαιών και σπάνιων ως τεκμηρίων των συλλογών τους.

Περίγραμμα

Οι βιβλιοθήκες πριν από την εφεύρεση της τυπογραφίας. Από το χειρόγραφο στο βιβλίο. Οι απαρχές της ελληνικής τυπογραφίας και η συνεισφορά της στη διαμόρφωση της εθνικής συνείδησης. Οι βιβλιοθήκες ως κέντρα παιδείας και πολιτισμού. Η βιβλιοπαραγωγή στα ελληνικά κέντρα της Δύσης και της Ανατολής. Τα πρώτα ελληνικά τυπογραφικά στοιχεία, σχεδιαστές και τυπογράφοι. Ελληνική τυπογραφική δραστηριότητα στην Ιταλία. Τα τυπογραφεία της καθ ημάς Ανατολής. Το βιβλίο και οι βιβλιοθήκες στα χρόνια του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Η συμβολή της τυπογραφίας στην Επανάσταση του 1821. Το βιβλίο στο νέο ελληνικό κράτος. Βιβλιοθήκες του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Παραδοσιακή τυπογραφία και νέα τεχνολογία. Ψηφιακές βιβλιοθήκες και ηλεκτρονικό βιβλίο.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, οπτικοακουστικές παρουσιάσεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις.

Βιβλιογραφία

- Βαλάσης, Δ. *Μια περιπέτεια χωρίς τέλος: Η ιστορία της γραφής και του βιβλίου*. Αθήνα: Κέδρος, 1985.

- Βελουδής, Γ. *Το ελληνικό τυπογραφείο των Γλυκήδων στη Βενετία (1670-1854): Συμβολή στη μελέτη του ελληνικού βιβλίου κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας.*
- Κέντρο Νεοελληνικών ερευνών του Ε.Ι.Ε. *Το βιβλίο στις προβιομηχανικές κοινωνίες: Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συμποσίου.* Αθήνα 1982.
- Κέντρο Νεοελληνικών ερευνών του Ε.Ι.Ε., *Νεοελληνικές βιβλιοθήκες.* Αθήνα, 1987.
- Κοκκίνης, Σ. *Βιβλιοθήκες και αρχεία στην Ελλάδα.* Αθήναι, 1970
- Κουμαριανού, Αικ., Δρούλλια, Λ, Layton, Ενρο. *Το ελληνικό βιβλίο (1476-1830).* Αθήνα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1986.
- Μανούσασκας, Μ. *Οι απαρχές της ελληνικής τυπογραφίας.* Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, 1989.
- Νταβαρίνος, Π. *Ιστορία βιβλιοθηκών του ελληνισμού.* Αθήνα, 2003.
- *Περί βιβλιοθηκών.* Θεσσαλονίκη, 1993.
- Σκιαδάς, Ν. *Χρονικό της Ελληνικής τυπογραφίας.* Αθήνα: Gutenberg, 1983. 3 τ
- Στάϊκος, Κ. *Ελληνικές εκδόσεις στα χρόνια του Νεοελληνικού Διαφωτισμού: Κατάλογος έκθεσης.* Αθήνα: Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών, 1988.
- Στάϊκος, Κ. *Βιβλιοθήκη: Από την αρχαιότητα έως την αναγέννηση.* Αθήνα, 1996.
- Στάϊκος, Κ., Σκλαβενίτης, Τρ. επιμ. *Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού (1499-1999).* Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων, 2000.
- *3ο Συνέδριο βιβλίου: πρακτικά.* Αθήνα, 1-4 Δεκεμβρίου. Αθήνα: Πανελλήνια Ομοσπονδία Εκδοτών Βιβλιοπωλών, 1982.
- Casson, L. *Οι βιβλιοθήκες στον αρχαίο κόσμο.* Μετ. Α. Φιλιπποπούλου. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2002.

17. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός: LIS B 200

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 ώρες (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τη θεωρία και την πράξη της βιβλιογραφίας. Επίσης, η ανασκόπηση των γενικών βιβλιογραφικών έργων από την προεπαναστατική περίοδο έως τις απόπειρες συγκρότησης εθνικής βιβλιογραφίας κατά τη σύγχρονη εποχή.

Στόχοι

Να διδαχθούν οι φοιτητές τη βιβλιογραφική θεωρία όπως και την ιστορία της ελληνικής βιβλιογραφίας. Να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη σύνταξη βιβλιογραφικών έργων και να μάθουν τις τεχνικές βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης.

Περίγραμμα

- Βιβλιογραφία και βιβλιολογία. Αναλυτική και περιγραφική βιβλιογραφία. Είδη βιβλιογραφιών.
- Απαρχές της ελληνικής βιβλιογραφίας, Ελληνική εθνική βιβλιογραφία.
- Σύνταξη βιβλιογραφίας. Ηλεκτρονικά βιβλιογραφικά προγράμματα. Βιβλιογραφική τεκμηρίωση (μέθοδοι, πρότυπα και τύποι βιβλιογραφικών παραπομπών). Ευρετήριαμνείας (citation indexes).
- Εφαρμογή μεθόδων και προτύπων (ANSI, Harvard, Vancouver) στη δημιουργία βιβλιογραφιών και ευρετηρίων για κάθε είδος συλλογής τεκμηρίων

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, ασκήσεις, εργασίες. Εργαστηριακές ασκήσεις με τη χρήση αυτοματοποιημένων προγραμμάτων διαχείρισης βιβλιογραφιών (π.χ. ReferenceManager).

Βιβλιογραφία

- Ντελόπουλος, Κ., *Βιβλιοθηκονομική Βιβλιογραφία: ελληνικές και ξένες εκδόσεις και δημοσιεύματα, 1968-1972*. Αθήνα: Κολλέγιον Αθηνών, 1974
- Σκεπαστιανού Μ., Βαγγελάτου-Σαμιώτη, Μ. *Ελληνική βιβλιοθηκονομική βιβλιογραφία, 1973-1999: μια πρώτη καταγραφή*. Θεσσαλονίκη: Τυποφιλία, 2001.
- Ντελόπουλος Κυριάκος, *Σύστημα βιβλιογραφίας*, 2^η έκδ. Αθήνα, Gutenberg, 1987.
- GaskellPhillip, *A new introduction to bibliography*. New York, Oxford University Press, 1972.
- Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης, *Ελληνικό πρότυπο 560:Τεκμηρίωση-βιβλιογραφικές παραπομπές: περιεχόμενο, μορφή και δομή*. Αθήνα, 1994.
- ΕΛΟΤ. *Ελληνικό πρότυπο 560: Τεκμηρίωση-βιβλιογραφικές παραπομπές: περιεχόμενο, μορφή και δομή*. Αθήνα, 1994.

18. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Κωδικός: LIS A 261

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η ανάδειξη της λειτουργίας της ελληνικής και της ευρωπαϊκής δημόσιας διοίκησης και η κατανόησή της ως παραγωγού αρχειακού υλικού. Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη δομή και τη λειτουργία των οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να μπορούν να διαχειριστούν ευχερέστερα τα τεκμήρια και τις πληροφορίες αυτών των οργανισμών.

Στόχοι

Οι οργανισμοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τα παραγόμενα από αυτούς τεκμήρια θα εξεταστούν σε εύρος: αρχές της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας του κράτους: δημόσιες υπηρεσίες, δικαστικές αρχές, νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, τράπεζες, ληξιαρχεία, συμβολαιογραφεία, υποθηκοφυλακεία. Οι διαδικασίες και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εξεταστούν σε σχέση με τα παραγόμενα τεκμήρια.

Περιγραφή

Ιστορική εξέλιξη της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος. Τα αρχεία του ελληνικού κράτους. Αρχεία δημόσιων επιχειρήσεων και τραπεζών. Αρχεία οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Ειδικά Αρχεία. Οργανισμοί και αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τεκμήρια των ευρωπαϊκών οργανισμών. Μέσα αναζήτησης και πρόσβασης στα τεκμήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υπηρεσίες παροχής πληροφοριών, Υπηρεσία Επίσημων εκδόσεων, Ιστορικά Αρχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσεις δεδομένων, έντυπα βοηθήματα)

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, εργασίες, επισκέψεις

Βιβλιογραφία

- Ανδρονόπουλος, Βασίλειος - Μαθιουδάκης, Μίνωας. *Νεοελληνική διοικητική ιστορία : Περιφερειακή διοίκηση/Τοπική αυτοδιοίκηση*. Αθήνα, 1988
- Ανδρονόπουλος, Βασίλειος - Μαθιουδάκης, Μίνωας. *Το Ελληνικό Κράτος : Οργάνωση και λειτουργία*. Αθήνα, 1991
- Βενετσανοπούλου, Μαρία Γ. *Η θεσμική διαδρομή της ελληνικής δημόσιας διοίκησης*. Αθήνα, Θεσσαλονίκη : Σάκκουλας, 2002. - χνι, 309σ.
- Σβορώνος, Νίκος Γ. *Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας*. Αθήνα: Θεμέλιο, 1999.
- EU institutions and other bodies. URL: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_en.htm
- European Commission, Council of the European Union, European Parliament, *Access to European Parliament, Council and Commission Documents: A User's Guide*, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2002.
- European Commission, Secretariat general, Openness and access to documents. URL: http://ec.europa.eu/transparency/access_documents/index_en.htm
- European Union Documents. URL: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
- The Historical Archives of the European Union. Background and Functions. URL: <http://www.eui.eu/Research/HistoricalArchivesOfEU/AbouttheHistoricalArchives/Index.aspx>

19. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κωδικός: LIS T 240

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 (2 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

34. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη δομή και τη λειτουργία των Πληροφοριακών Συστημάτων και στη συνέχεια με τη σχεδίαση Βάσεων Δεδομένων.

Στόχοι

- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις βασικές αρχές των Πληροφοριακών Συστημάτων και των διαφόρων μοντέλων βάσεων δεδομένων
- Να γνωρίσουν ένα διαδομένο τύπο εννοιακών μοντέλων βάσεων δεδομένων, το μοντέλο ER και να εξασκηθούν στη σχεδίαση συγκεκριμένων βάσεων δεδομένων κάνοντας χρήση του μοντέλου αυτού
- Να γνωρίσουν ένα διαδομένο τύπο αναπαραστατικών μοντέλων βάσεων δεδομένων, το σχεσιακό μοντέλο RDBMS και να εξασκηθούν στη σχεδίαση συγκεκριμένων βάσεων δεδομένων κάνοντας χρήση του μοντέλου αυτού

Περίγραμμα

Η έννοια του Συστήματος. Δομή και λειτουργία των Πληροφοριακών Συστημάτων (ΠΣ). Συνιστώσες ΠΣ. Τύποι ΠΣ. Παρουσίαση ενός παραδείγματος ΠΣ (όπως Επιχείρησης, Νοσοκομείου, Αστικό, Γεωγραφικό - GIS, Διαδίκτυο).

Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων (DBMS). Η έννοια της Βάσης Δεδομένων. Σχεδίαση Βάσης Δεδομένων. Μοντέλα DBMS με επικέντρωση στα μοντέλα ER (Entity - Relationship) και τα Σχεσιακά (RDBMS). Γλώσσα ερωτημάτων SQL. Αντικειμενοστρεφή Συστήματα Βάσεων Δεδομένων. Εφαρμογή στην Access.

Διεξαγωγή του μαθήματος

Ενδεικτικές εργαστηριακές ασκήσεις

Σχεδίαση συγκεκριμένου περιβάλλοντος (βιβλιοθήκης, χρηματιστηριακών συναλλαγών, αερογραμμών, καταστήματος, τραπεζικών συναλλαγών κλπ) σε μοντέλο ER.

Σχεδίαση και υλοποίηση συγκεκριμένου περιβάλλοντος στην Access (μοντέλο RDBMS).

Ασκήσεις SQL

Βιβλιογραφία

- Date, C. J. *An introduction to database systems*. 7th ed. Addison Wesley Longman, 1999.
- Elmasri, R., Navathe, S. B. *Fundamentals of database systems*. 4th ed. Addison Wesley, 2003.
- Groff, J. R., Weinberg, P. N. *SQL: The complete reference*, 2nd ed. McGraw-Hill Osborne Media, 2002.
- Gupta, U. G. *Information systems: Success in the 21st century*. Prentice Hall, 1999.
- Hernandez, M. J. *Database design for mere mortals: A hands-On guide to relational database design*. 2nd ed. Addison-Wesley Professional, 2003.
- Heywood, I., Cornelius, S., Carver, S. *An Introduction to geographical information systems*. 2nd ed Prentice Hall, 2002.
- Hoffer, J. A., Prescott, M. B., McFadden, F. R. *Modern database management*. 6th ed. Prentice Hall, 2002.
- Jessup, L. M., Valacich, J. S., Jessup, L. M. *Information systems today*. Prentice Hall, 2002.
- Kendall, K. E., Kendall, J. E. *Systems analysis and design*. 6th ed. Prentice Hall, 2004.
- Laudon, K. C., Laudon, J. P. *Management information systems*. 8th ed. Prentice Hall, 2003.
- McNurlin, B. C., Sprague, R. H. *Information systems management in practice*. 6th ed. Prentice Hall, 2003.
- Pearlson, K. E., Saunders, C. S. *Managing and using information systems: A strategic approach*. Wiley, 2003.
- Prague, C. N., Irwin, M. R., Reardon, J. *Access 2003 bible*. Wiley, 2003 (Bk&CD-Rom edition).
- Valacich, J. S., Joey F. G., Hoffer, J. A. *Essentials of systems analysis and design*. 2nd ed. Prentice Hall, 2003.

20. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

Κωδικός: LIS ΕΠ 231

Τύπος Μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 6 (3 θεωρία και 3 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα:

10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εκπαιδευτούν οι φοιτητές και μελλοντικοί επαγγελματίες πληροφόρησης στις μεθόδους δημιουργίας και χρήσης ταξινομικών συστημάτων και απόδοσης ταξινομικού συμβόλου που αντικατοπτρίζει το θεματικό περιεχόμενο του τεκμηρίου. Περισσότερο να εκπαιδευτούν στην θεματική κατηγοριοποίηση σε θεματικές πύλες, αποθετήρια, κ.λπ., προκειμένου όχι μόνο να μπορούν να αποδώσουν το ταξινομικό σύμβολο, αλλά να μπορούν να οργανώσουν το περιεχόμενο με τέτοιο τρόπο ώστε να βοηθούν τον τελικό χρήστη, οποιουδήποτε πληροφοριακού οργανισμού ή δικτυακού τόπου.

Στόχοι

Να μπορούν οι φοιτητές να οργανώσουν το περιεχόμενο με βάση το θέμα. Να γνωρίσουν οι φοιτητές με τα είδη των ταξινομικών συστημάτων. Επίσης, να αποκτήσουν πλήρη εποπτεία της μεθόδου χρήσης ταξινομικών συστημάτων για την οργάνωση του υλικού των βιβλιοθηκών και των μονάδων πληροφόρησης.

Περίγραμμα

Το μάθημα περιλαμβάνει:

- Τη θεωρία της ταξινόμησης
- Τη σημασία, δομή και χρήση του ταξινομικού συστήματος Dewey και της webέκδοσής του από την OCLC
- Τη σημασία, δομή και χρήση των ταξινομικών συστημάτων UDC&LC
- Την απόδοση θεμάτων
- Την κατηγοριοποίηση δικτυακών τόπων (πυλών, αποθετηρίων, ψηφιακών βιβλιοθηκών) με βάση το θέμα

Διεξαγωγή

Θεωρητική παρουσίαση της φιλοσοφίας και των συστημάτων οργάνωσης γνώσης και ταξινόμησης. Ατομικές εργαστηριακές ασκήσεις με τις οποίες οι φοιτητές θα αποκτούν τη δεξιότητα χρήσης των ταξινομικών συστημάτων.

Βιβλιογραφία

- *Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey: Συνοπτική Έκδοση*, Αθήνα: ΕΚΤ, 2001.
- Broughton, V. *Essential classification*. London: Facet Publishing, 2004.
- Fossett, A. C. *The subject approach to information*. 5th ed. London: Library Association, 1996.
- Gilchrist, A., Strachan, D. eds. *The UDC: Essays for a new decade*. London: ASLIB, 1990.
- *Library of Congress Classification*.
- McIlwaine, I. C. with participation from Baxton, A. *Guide to the use of U.D.C.: An introductory guide to the use and application of the Universal Decimal Classification*. rev. ed. The Hague: FID, 2000.
- *Universal Decimal Classification*. International medium edition, English text. 2nd ed. London: British Standard, 1993. 2 v.

21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Κωδικός: LIS ΕΠ 225

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

6. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

26. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

38. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ

40. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να αναλυθούν βασικές αρχές και λειτουργίες της οργάνωσης που έχουν εφαρμογή στις βιβλιοθήκες και μονάδες πληροφόρησης.

Στόχοι

Να κατανοήσει ο φοιτητής βασικές έννοιες της οργάνωσης προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που δημιουργούνται στο ολόένα και περισσότερο σύνθετο περιβάλλον της πληροφόρησης. Να είναι σε θέση να αναλύει, να αξιολογεί και να επιλύει τυχόν προβλήματα. Να ακολουθεί συστηματική προσέγγιση στις ενέργειές του ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία του οργανισμού.

Περίγραμμα

Θεωρίες διοίκησης και οργάνωσης (management) και εφαρμογή τους στις βιβλιοθήκες και μονάδες πληροφόρησης. Λειτουργίες της διοίκησης και οργάνωσης. Οργάνωση προσωπικού. Συγκρότηση ομάδων. Οργάνωση χρόνου. Οργάνωση χώρου. Marketing (εσωτερικό, marketing σχέσεων, marketing της πληροφορίας). Δημόσιες σχέσεις βιβλιοθηκών. Διαχείριση της ποιότητας, μέτρηση της ποιότητας, διαμόρφωση στόχων, ανάπτυξη μετρήσεων και δεικτών απόδοσης. Οικονομική διαχείριση.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις με χρήση Ο/Μ, ασκήσεις περιπτώσεων, φροντιστηριακές ασκήσεις.

Βιβλιογραφία

- Corral, S and Breverton, A. *The new professional's handbook: your guide to information services management*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2005.
- Dewe, M. *Planning and designing libraries for children and young people*. London: Library Association, 1995.
- Elliott de Saez, E. *Marketing concepts for libraries and information service*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2002

- Grawford, J. *Evaluation of library and information services*. 2nd ed. London: Aslib, 2000.
- Hornby and Clarke, Z ed. *Challenge and change in the information society*. London: Facet Publishing, 2002
- Κατσιρίκου, Α. *Σύγχρονες τάσεις στην οργάνωση και διοίκηση βιβλιοθηκών*. Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2001.
- Kendrick, T. *Developing strategic marketing plans that really work: a toolkit for public libraries (with CD-ROM)*. London: Facet publishing, 2005.
- Markless, S. and Streatfield, D. *Evaluating the impact of your library*. London: Facet publishing, 2003.
- Melling, M and Little, J ed. *Building a successful customer service*. London: Facet Publishing, 2002.
- Pantry, S and Griffith, P. *Becoming a successful intrapreneur: a practical guide to creating an innovative service*. London: Facet Publishing, 1998.
- Pantry, S and Griffiths, P. *Setting up a library from scratch*. London: Facet Publishing, 2005.
- PULMAN-Europe's Network for Excellence for Public Libraries. Κατευθυντήριες οδηγίες για βιβλιοθήκες, αρχεία και μουσεία. Απόδοση και επιμέλεια Εύας Σεμερτζάκη. Βέροια: Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, 2004. URL: <http://www.pulmanweb.org>.
- Roberts, S. and Rowley, J. *Managing information services*. London: Facet Publishing, 2004.
- St. Clair, G. *Total quality management in information services*. London: Bowker-Sawr, 1997.
- Underwood, P. *Improving the strategic management of information services*. London: Facet Publishing, 2005
- Wilson, T. and Maceviclute, E. *Introducing Information management*. London: Facet Publishing, 2005.

22. ΑΓΓΛΙΚΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός: LIS ΓΠ 276

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Δ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα: -

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η εξοικείωση των φοιτητών με την ορολογία της επιστήμης τους στην αγγλική γλώσσα.

Στόχοι

Η απόκτηση γνώσεων στην αγγλική γλώσσα στο πεδίο επιστήμης που διδάσκεται στο Τμήμα ώστε να διευκολυνθεί η επικοινωνία των αποφοίτων με επαγγελματίες του κλάδου από άλλες χώρες, να χρησιμοποιούν τη βιβλιογραφία και να επεξεργάζονται υλικό που είναι γραμμένο στην αγγλική γλώσσα.

Περίγραμμα

Συστηματική εκπαίδευση στην αποτελεσματική προφορική και γραπτή επικοινωνία της γλώσσας, όπως αυτή χρησιμοποιείται διεθνώς στη βιβλιοθηκονομία και στην επιστήμη πληροφόρησης. Αρχές και πρακτική εξάσκηση στη σύνθεση επιστολών, αναφορών και άλλων εξειδικευμένων εγγράφων στην αγγλική γλώσσα.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, φροντιστηριακές ασκήσεις

Βιβλιογραφία

- Clason, W. Elseviers dictionary of library science, information & documentation in six languages: English/American, French, Spanish, Italian, Dutch and German. Amsterdam: Elsevier, 1973.
- Keenan, S. Concise dictionary of library and Information science. London: Bowker-Saur, 1996.
- Prytherch, R. comp. *Harrod's librarians' glossary and reference book*. 9th ed. London: Gower, 2000.
- ΕΛΟΤ. Τεκμηρίωση και πληροφόρηση-Λεξιλόγιο. Μέρος 1: Βασικές έννοιες. Ελληνικό πρότυπο (σχέδιο) 1381.1, 1997.
- ΕΛΟΤ. Τεκμηρίωση και πληροφόρηση-Λεξιλόγιο. Μέρος 2: Παραδοσιακά τεκμήρια. Ελληνικό πρότυπο (σχέδιο) 1381.2, 1997.
- Σκεπαστιανού, Μ. Λεξικό όρων διατήρησης και συντήρησης εντύπου υλικού. Θεσσαλονίκη: Τυποφιλία, 1995.

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Κωδικός: LIS A 360

Τύπος μαθήματος Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων για τη διαχείριση αρχειακού υλικού.

Στόχοι

Η εξοικείωση των φοιτητών με τη διαχείριση μίας αρχειακής υπηρεσίας και του αρχειακού υλικού. Η εκμάθηση των διαφορετικών ειδών, υποστρωμάτων και μορφών αρχειακού υλικού. Η εκπαίδευση στην περιγραφή του αρχειακού υλικού και η εκμάθηση της χρήσης των σχετικών προτύπων, σχημάτων μεταδεδομένων και ηλεκτρονικών εργαλείων.

Περίγραμμα

Θεωρία

Το θεωρητικό μάθημα χωρίζεται στις ακόλουθες ενότητες:

- Εισαγωγή στη διαχείριση του αρχειακού υλικού: βασικές έννοιες και ορισμοί, ιστορική αναδρομή, λόγοι τήρησης & διατήρησης αρχείων, ο ρόλος του αρχειονόμου, αρχή της προέλευσης & της αρχικής τάξης, επιστήμες σχετικές με την Αρχειονομία, ενώσεις & οργανισμοί σχετικοί με τα αρχεία (στην Ελλάδα & το εξωτερικό), ελληνικές αρχειακές υπηρεσίες, πηγές σχετικές με την αρχειονομία & τους αρχειονόμους, είδη αρχειακού υλικού, υποστρώματα & μορφές αρχειακού υλικού, οπτικοακουστικά αρχεία
- Αρχειακή πολιτική και οργάνωση της εργασίας στο πλαίσιο της αρχειακής υπηρεσίας
- Στάδιο πρόσκτησης αρχείων & σχετικές εργασίες. Η διαχείριση & η πολιτική των προσκτήσεων. Χρήσεις και αξίες των τεκμηρίων. Εκκαθάριση & απομάκρυνση. Ελληνική νομοθεσία για την επιλογή & την εκκαθάριση αρχείων των δημοσίων υπηρεσιών από τα Γενικά Αρχεία του Κράτους
- Εισαγωγή του αρχειακού υλικού
- Ταξινόμηση & περιγραφή αρχειακού υλικού
- Πρόσβαση στο αρχειακό υλικό: σχετικά εργαλεία, ελληνική νομοθεσία και ΑμΕΑ
- Διατήρηση αρχειακού υλικού: πολιτική διατήρησης, αιτίες φθοράς τεκμηρίων, συντήρηση, ψηφιακή διατήρηση

Εργαστήριο

- Εισαγωγή στην αρχειακή περιγραφή: γενικές κατευθυντήριες, πρότυπα, σχήματα μεταδεδομένων και κανόνες καταλογογράφησης
- Συνοπτική αναφορά σε σχήματα μεταδεδομένων κωδικοποίησης ψηφιακών αντικειμένων (Metadata Encoding Transmission Standard, METS) και πληροφοριών ψηφιακής διατήρησης (Preservation Metadata: Implementation Strategies, PREMIS)
- Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής (Γενικό) (ΔΙΠΑΠ (Γ)) (θεωρία & ασκήσεις)
- International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families, second edition (ISAAR (CPF))
- Βασική εισαγωγή στην XML και τους XML επεξεργαστές (θεωρία & ασκήσεις)
- Encoded Archival Description (EAD) (θεωρία & ασκήσεις)
- Sepiades: Recommendations for Cataloguing Photographic Collections (Βασικές αρχές της περιγραφής φωτογραφικών συλλογών και συνοπτική εισαγωγή ή στο Sepiades software tool)
- Encoded Archival Context for Corporate Bodies, Persons, and Families (EAC-CPF)
- Αρχειακά πληροφοριακά συστήματα (όπως ICA-Atom, Archivists Toolkit, ArchivesSpace, Archon κτλ)
- Αρχεία και Κοινωνικά Δίκτυα
- Επίσκεψη σε αρχειακές υπηρεσίες

Διεξαγωγή

Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις εφαρμόζοντας το ΔΙΠΑΠ (Γ) και το EAD και αξιοποίηση ηλεκτρονικών προγραμμάτων

Βιβλιογραφία

- Ellis, J. ed. *Η διαχείριση των αρχείων*. Αθήνα: Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία και Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, 2000.
- Encoded Archival Context Working Group, Encoded Archival Context for Corporate Bodies, Persons and Families (CPF). URL: <http://eac.staatsbibliothek-berlin.de/>
- International Council on Archives, Committee on Best Practices and Standards, ISDF: International Standard for Describing Functions. URL: http://www.ica.org/sites/default/files/ISDF_ENG.pdf
- International Council on Archives. Committee on Descriptive Standards, ISAAR (CPF) International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families. URL: [http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR\(CPF\)2ed.pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR(CPF)2ed.pdf)
- Klijn, E. (ed.), Sepiades: recommendations for cataloguing photographic collections. URL: <http://www.ica.org/7363/paag-resources/sepiades-recommendations-for-cataloguing-photographic-collections.html>
- Klijn, E and Lusenet, Y., Tracking the reel world: a survey of audiovisual collections in Europe. URL: http://www.tape-online.net/docs/tracking_the_reel_world.pdf
- Library of Congress, Encoded Archival Description: Version 2002. URL: <http://www.loc.gov/ead/>

- Library of Congress, Encoded Archival Description Tag Library Version 2002 - EAD Technical Document No. 2. URL: <http://www.loc.gov/ead/tglib/index.html>
- Library of Congress, Metadata Encoding Transmission Standard. URL: <http://www.loc.gov/standards/mets/>
- Library of Congress, Preservation Metadata Maintenance Activity. URL: <http://www.loc.gov/standards/premis/>
- Pitti, D., Encoded Archival Description: An Introduction and Overview. *D-Lib Magazine*, 5(11), November 1999. URL: <http://www.dlib.org/dlib/november99/11pitti.html>
- Pitti, D., EAC-CPF Workshop. URL: <http://www.apenet.eu/images/docs/APEnetWorkshop.pdf>
- Planning Committee on Descriptive Standards, Rules for Archival Description. URL: http://www.cdncouncilarchives.ca/rad/radcomplete_july2008.pdf
- Schellenberg, T.R. *Modern archives: Principles and techniques*. F.W. Cheshire, Melbourne, 1956.
- Schüller, D., Audio and video carriers: recording principles, storage and handling, maintenance of equipment, format and equipment obsolescence. URL: http://www.tape-online.net/docs/audio_and_video_carriers.pdf
- Society of American Archivists. *Describing archives: a content standard*. Society of American Archivists, Chicago, 2004.
- Διεθνές Συμβούλιο Αρχείων. *Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής (Γενικό)*. 2^η έκδ. (Οττάβα, 2000), μετ. Χρ. Βάρδα, Αμ. Παππά, Ζ. Συνοδινός. Αθήνα: Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία, 2002. Διατίθεται σε cd και online.
- Μπάγιας, Α. *Η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*. Αθήνα: Κριτική,

24. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΝΩΣΗΣ

Κωδικός: LIS ΕΠ 438

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 (2 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να έχουν μια πρώτη γνωριμία οι φοιτητές με τους τομείς της Γνωσιακής Επιστήμης και της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Στόχοι

- να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της Γνωσιακής Επιστήμης
- να γνωρίσουν τα βασικά αντικείμενα της Τεχνητής Νοημοσύνης
- να γνωρίσουν τις νέες προσεγγίσεις στην Επικοινωνία Ανθρώπου - Μηχανής
- να γνωρίσουν οι φοιτητές τις βασικές αρχές Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας

Περίγραμμα

Επεξεργασία φυσικής γλώσσας (NLP). Θησαυροί και οντολογίες στο Διαδίκτυο με σκοπό τη σημασιολογική ανάκτηση πληροφοριών. Τεχνικές εξόρυξης γνώσης από πολυμεσικό υλικό. Προσωποποιημένη ανάκτηση πληροφορίας. Αυτόματη παραγωγή περιλήψεων από πολυμεσικό υλικό. Γενικές αρχές γνωσιακής επιστήμης. Τεχνητή νοημοσύνη - Γλώσσες κατηγορικού λογισμού- Έμπειρα Συστήματα. Επικοινωνία ανθρώπου - μηχανής. Φυσικές διεπαφές μέσω αναγνώρισης και σύνθεσης φωνής και αναγνώρισης αντικειμένων.

Διεξαγωγή

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου θα γίνει παρουσίαση έμπειρων συστημάτων καθώς και ασκήσεις στο πλαίσιο του κατηγορικού λογισμού.

Βιβλιογραφία

- Awad, E. M., Ghaziri, H. M. *Knowledge Management*. Prentice Hall, 2003.
- Βοσνιάδου, Σ. επιμ. *Γνωσιακή επιστήμη: η νέα επιστήμη του νου*. Αθήνα: Gutenberg, 2004.
- Chakrabarti, S. *Mining the Web: Analysis of hypertext and semi structured data*. Morgan Kaufmann, 2002.
- Daconta, M. C., Obrst, L. J., Smith, K. T. *The Semantic Web : A guide to the future of XML, web services, and knowledge management*. Wiley, 2003.
- Davenport, T. H., Prusak, L. *Working knowledge*. Harvard Business School, 2000.

- Dix, A., Finlay, J. E., Abowd, G. D., Beale, R. *Human-computer interaction*. 3rd ed. Prentice Hall, 2003.
- Gomez-Perez, A., Corcho, O., Fernandez-Lopez, M. *Ontological engineering : with examples from the areas of knowledge management, e-commerce and the semantic web*. Springer, 2004 (*Advanced Information and Knowledge Processing*).
- Jackson, P. *Introduction to expert systems*. 3rd ed. Addison Wesley, 1998.
- Jackson, P. C. *Introduction to artificial intelligence*. 2nd ed. Dover Publications, 1985.
- Jurafsky, D., Martin, J. H. *Speech and language processing: An introduction to natural language processing, computational linguistics and speech recognition*. Prentice Hall, 2000.
- Manning, C. D., Schütze, H. *Foundations of statistical natural language processing*. MIT, 1999.
- Russell, S. J., Norvig, P. *Artificial intelligence: A modern approach*. 2nd ed. Prentice Hall, 2002.
- Sanchez, R. & Heene, A. eds *Strategic learning & knowledge management*. Wiley, 1997.
- Singh, M. P., Huhns, M. N. *Service-oriented computing: Semantics, processes, agents*. John Wiley & Sons, 2005.
- Webb, S. *Knowledge management: linchpin of change*. London: ASLIB, 1998.

25. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Κωδικός: LIS T 341

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (2 θεωρία και 3 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

42. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

24. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΝΩΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις νέες μορφές βιβλιοθηκών, οι οποίες φιλοξενούν ηλεκτρονικούς πόρους διαφόρων τύπων (κείμενο, ήχο, εικόνα, βίντεο), καθώς και τους νέους τρόπους οργάνωσης του πληροφοριακού υλικού. Να κατανοήσουν τη σύνδεση της συμβατικής (παραδοσιακής), της υβριδικής (έντυπης και ψηφιακής) και της ψηφιακής βιβλιοθήκης. Δηλαδή, το ότι η ψηφιακή βιβλιοθήκη αποτελεί όχι απλά ένα σημείο συγκέντρωσης ηλεκτρονικού περιεχομένου, αλλά ένα σύνολο πηγών και υπηρεσιών, αντίστοιχο με αυτών της συμβατικής βιβλιοθήκης, σε ηλεκτρονική μορφή.

Στόχοι

- να γνωρίσουν οι φοιτητές τους διαφόρους τύπους ψηφιακών βιβλιοθηκών (ΨΒ)
- να αντιληφθούν τη σημασία των πνευματικών δικαιωμάτων των ψηφιακών αντικειμένων και των τρόπων εφαρμογής τους
- γνωρίσουν τις σύγχρονες πρωτοβουλίες προτυποποίησης μορφοτύπων, μεταδεδομένων, πρωτοκόλλων επικοινωνίας (π.χ. Open Archive Initiative Protocol for Metadata Harvesting, OAI-PMH) και διαλειτουργικότητας (π.χ. Dublin Core) στις ψηφιακές βιβλιοθήκες
- να γνωρίσουν συγκεκριμένα προγράμματα ψηφιακών βιβλιοθηκών που βρίσκονται υπό εξέλιξη και συνεργατικών δράσεων, όπως για παράδειγμα η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Μουσείο και Αρχείο της Ευρώπης «Europeana».

Περίγραμμα

Ορισμός και μορφές ψηφιακών βιβλιοθηκών (κειμένου, πολυμεσικές κ.λπ.). Σχεδιασμός και υλοποίηση ΨΒ. Οι ανάγκες για ΨΒ. Συμβατική, υβριδική και ΨΒ. Νέες υπηρεσίες στις ΨΒ. Ομάδες χρηστών ΨΒ. Τρόποι και πολιτικές χρήσης και πρόσβασης στις ΨΒ. Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (IntellectualPropertyRights - IPR) και πνευματικά δικαιώματα (copyright). Νέες πρωτοβουλίες για τα πνευματικά δικαιώματα (άδειεςCreativeCommons) και

προσπάθειες ελληνοποίησής τους. Υδατόσημα (watermarks). Πρότυπα για μορφότυπα, μεταδεδομένα, πρωτόκολλα. Τεχνικές αναζήτησης σε πολυμεσικές ΨΒ. Κατανεμημένες ΨΒ. Ανοικτή πρόσβαση, αποθετήρια (ιδρυματικά θεματικά), αυτό-αρχειοθέτηση, αυτόματη συγκομιδή μεταδεδομένων, αξιολόγηση ΨΒ, ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό ανοικτού κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ) κ.ά.

Διεξαγωγή

Το μάθημα είναι του Ε εξαμήνου και είναι μεικτό. Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος δίδονται διαλέξεις, παρουσιάζονται ΨΒ, είτε με τη μορφή επιτόπιας επίσκεψης, είτε εικονικά μέσω Διαδικτύου. Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος διεξάγεται με εργασίες που οι φοιτητές παρουσιάζουν στο εργαστήριο, γίνεται εξάσκηση σε λογισμικό ψηφιακών βιβλιοθηκών, όπως το Greenstone και το DSpace και οι φοιτητές δημιουργούν ψηφιακές συλλογές σε εκπαιδευτικό αποθετήριο που χρησιμοποιεί το λογισμικό DSpace. Τέλος, μελετώνται περιπτώσεις ΨΒ και αποθετηρίων, όπως:

NSDL - NationalScienceFoundationDL, <http://nsdl.org>

California DL, <http://www.cdlib.org/>

American Memory from the Library of Congress, <http://memory.loc.gov/>

NDLTD (Networked DL of Theses and Dissertations), <http://www.ndltd.org>

Europeana, <http://www.europeana.eu/portal/>

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), <http://dspace.lib.ntua.gr>

Αποθετήριο Ήλιος (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών ΕΙΕ), <http://helios-eie.ekt.gr/EIE/>

Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) (στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης - ΕΚΤ), <http://phdtheses.ekt.gr/eadd/>

Creative Commons, <http://creativecommons.org/>

Creative Commons - Ελλάδα, <http://www.creativecommons.gr/>

ΕΛ/ΛΑΚ, <http://www.ellak.gr/>

Ανοικτή πρόσβαση για όλους (ΕΚΤ), <http://openaccess.gr>

Βιβλιογραφία

- Arms, W. Y. *Digital libraries: Digital libraries and electronic publishing*. MIT, 2001.
- Barnes, S. J. *Becoming a digital library*. Marcel Dekker, 2003. (Books in Library and Information Science).
- Bishop A. P., VanHouse N. A., Battenfield B. P. eds. *Digital library use: Social practice in design and evaluation*. Digital Libraries and Electronic Publishing, MIT, 2003.
- Borgman, C. L. *From Gutenberg to the global information infrastructure: Access to information in the networked world*. Digital Libraries and Electronic Publishing. MIT, 2003.
- Chowdhury, G. G., Chowdhury, S. *Introduction to digital libraries*. Neal-Schuman Publishers, 2002.
- Tomaiuolo, N., Quint B. eds. *The Web library: Building a world class personal library with free web resources*. Cyberage Books/Information Today, 2004.
- Crawford, W. *Being analog: Creating tomorrow's libraries*. American Library Association, 1999.

- Graubard, S. R., Leclerc, P., Leclerc, P. O. *Books, bricks and bytes: Libraries in the twenty-first century*. Transaction Publishers, 1998.
- Tennant, R. *Managing the digital library*. Reed, 2004.
- Witten, I. H., Bainbridge, D. *How to build a digital library*. Morgan Kaufmann, 2002.

26. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Κωδικός: LIS EP 120

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να κατανοήσουν οι φοιτητές τα κοινωνικά, πολιτικά, νομικά και ηθικά ζητήματα που προκύπτουν από την προσφορά και χρήση των πληροφοριών και των τεχνολογιών πληροφόρησης.

Στόχοι

Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις κοινωνικές επιπτώσεις από τη χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και τις πολιτικές πληροφόρησης που έχουν υιοθετηθεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Να γνωρίσουν την επαγγελματική νομοθεσία και τα νομικά ζητήματα που προκύπτουν από τη χρήση και διαχείριση των πληροφοριών και των τεχνολογιών πληροφόρησης έτσι ώστε να είναι σε θέση να τα αντιμετωπίσουν. Να ασχοληθούν με τα ζητήματα επαγγελματικής ηθικής και να μάθουν τους σχετικούς κώδικες δεοντολογίας που έχουν εκπονηθεί για τους βιβλιοθηκονόμους και επαγγελματίες πληροφόρησης.

Περίγραμμα

Κοινωνικές επιπτώσεις από τη χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών. Επισκόπηση πολιτικών πληροφόρησης που έχουν υιοθετηθεί στην Ελλάδα και την ΕΕ και από άλλες χώρες και οργανισμούς. Νομοθεσία που διέπει τις μονάδες πληροφόρησης και τις εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων. Νομικά ζητήματα που προκύπτουν από τη χρήση και διαχείριση των πληροφοριών και των τεχνολογιών πληροφόρησης (ελεύθερη διακίνηση πληροφοριών, λογοκρισία, ιδιωτικότητα, προστασία δεδομένων, ηλεκτρονικό έγκλημα, πνευματική ιδιοκτησία και πνευματικά δικαιώματα/intellectualpropertyrights - IPR για όλα τα μέσα, τις ευρεσιτεχνίες και τα εμπορικά σήματα) και σχετική ελληνική, κοινοτική και διεθνής νομοθεσία. Ηθική και κώδικες ηθικής για βιβλιοθηκονόμους και επαγγελματίες πληροφόρησης. Η ανοικτή πρόσβαση, η κίνηση, η αντιμετώπισή της ως εναλλακτικό μοντέλο δημοσίευσης και οι επιπτώσεις της στην πολιτική των πληροφοριακών οργανισμών, σε επίπεδο τεχνολογιών πληροφόρησης -ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό ανοικτού

κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ)- σε επίπεδο νομικών κειμένων και διαδικασιών -άδειες δημοσίευσης CreativeCommons-κ.ά.

Διεξαγωγή

Το μάθημα, πραγματεύεται σειρά νομικών, ηθικών, πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων που σχετίζονται με τη χρήση των πληροφοριών και των τεχνολογιών πληροφόρησης. Ο επιστήμονας της πληροφορίας (επιστήμονας/επαγγελματίας πληροφόρησης, σύγχρονος βιβλιοθηκονόμος), οφείλει να γνωρίζει τις κοινωνικές επιπτώσεις από τη χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και τις πολιτικές πληροφόρησης που έχουν υιοθετηθεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Επίσης, πρέπει να γνωρίζει την επαγγελματική νομοθεσία και τα νομικά ζητήματα που προκύπτουν από τη χρήση και διαχείριση των πληροφοριών και των τεχνολογιών πληροφόρησης έτσι ώστε να είναι σε θέση να τα αντιμετωπίσει. Τέλος, πρέπει να έχει εικόνα για τα ζητήματα επαγγελματικής ηθικής και να μάθει τους σχετικούς κώδικες δεοντολογίας που έχουν εκπονηθεί για τους βιβλιοθηκονόμους και επαγγελματίες πληροφόρησης.

Το μάθημα διεξάγεται με διαλέξεις και έως δύο παρουσιάσεις από ειδικούς εξωτερικούς ομιλητές κατά περίπτωση. Επίσης, γίνονται επισκέψεις σε πληροφοριακούς οργανισμούς (βιβλιοθήκες, αρχεία, μουσεία)ή εικονικές περιηγήσεις).

Βιβλιογραφία

- Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης. *Κώδικας δεοντολογίας του βιβλιοθηκονόμου: Βασικές αρχές*. URL: <http://www.ebe.gr> [22.03.2004]
- Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών για μια στρατηγική πληροφόρησης και επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βρυξέλλες, 2002.
- Καΐτατζή-Γουϊτλοκ, Σ. *Η επικράτεια των πληροφοριών*. Αθήνα, 2003.
- Κουμάντος, Γ. *Πνευματική ιδιοκτησία*. Αθήνα, 1991.
- Μάνεσης, Α. *Ατομικές ελευθερίες*. 1982.
- Abell, A. *Information literacy in a joined up world*. London: Facet, 2005.
- Adam, R. Laws for the lawless: Ethics in information science. *Journal of Information Science*, 17 (6) 1991: 357-372.
- Carbo, T. and S. Almango. Ethical issues of information technology: Distinctive features of ethical debates and the consequence. *Library Trends*, 49 (3) 2001: 497-499, 520-536.
- Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP). *Ethical principles and code of professional practice for library and information professionals*. URL <<http://www.cilip.org.uk>> [26.05.2004]
- Cornish, G.P. *Copyright: interpreting the law for librarians and archives*. London: Facet Publishing, 1990.
- Feather, J. *The information society*. 4th ed. London: Facet Publishing, 2004.
- Hornby, S and Z. Clarke. *Challenge and change in the information society*. London: Facet Publishing, 2002.
- International Federation of Library Associations. *Access to information: a librarian's responsibility*. URL <<http://www.ifla.org>> [28.06.2004]

- Mowat, M. *Legal liability for information provision*. London: ASLIB, 1998. ISBN 0-85142-371X.
- Norman, S. *Practical copyright for information professionals*. London: Facet Publishing, 2003. ISBN 1-85604-490-4.
- Pedley, P. *Copyright for information service professionals*. 2nd ed. London: ASLIB, 2000. ISBN 1-85142-432-5.
- Pedley, P. *Digital copyright*. London: Facet Publishing, 2005.
- Pedley, P. *Essential law for information professionals*. London: Facet Publishing, 2003.
- Pedley, P. *Managing digital rights: a practitioner's guide*. London: Facet Publishing, 2005.
- Smith, K. *Freedom of information*. London: Facet Publishing, 2004.
- UNESCO-Global Ethics Observatory. URL <<http://portal.unesco.org>> [26.10.2004]
- Webster, F. *Theories of the information society*. Routledge, 1995.

27. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Κωδικός: LIS ΓΠ 377

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: ΔΟΝΑ

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να κάνει τους φοιτητές να αντιληφθούν

α) το διάβασμα ως μια επικοινωνιακή διαδικασία με τον γραπτό λόγο (άρα να τους εισαγάγει σε μια επικοινωνιολογική αντίληψη του αναγιγνώσκειν)

β) τις βασικές συλλήψεις των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων της ανάγνωσης

γ) τις ιστορικοκοινωνικές παραμέτρους που έχουν διαμορφώσει από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, τις κάθε φορά κυρίαρχες στην κοινωνία αναγνωστικές πρακτικές (δηλαδή τους κυρίαρχους τρόπους ανάγνωσης).

Στόχοι

Να αντιληφθούν οι φοιτητές το ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο που προσδιορίζει τις κυρίαρχες αναγνωστικές πρακτικές, ώστε να μπορούν (α) να κατανοούν τις μεταβολές των αναγνωστικών συνηθειών και των τρόπων ανάγνωσης και πρόσληψης των κειμένων, που οφείλονται στο πέρασμα του χρόνου και στην εξέλιξη των τεχνολογιών επικοινωνίας του γραπτού λόγου (βλ. π.χ. την τεχνολογία του διαδικτύου και του e-book) και (β) να εντοπίζουν τα αίτιά τους.

Περίγραμμα

Παρουσιάζονται:

α) Οι κυρίαρχες θεωρίες, αντιλήψεις, θεωρήσεις και (ανθρωπολογικές και φιλοσοφικές) προσεγγίσεις για την επικοινωνία με τα κείμενα/ το γραπτό λόγο. (Ειδικότερα, θίγονται, από την πλευρά των κειμένων, τα ζητήματα που αφορούν την πολυσημία του γραπτού λόγου και, από την πλευρά του αναγνώστη, τα ζητήματα που αφορούν την πρόσληψη, και κυρίως την κατανόηση και την υποκειμενική ερμηνεία του κειμένου.)

β) Οι κυρίαρχες αναγνωστικές πρακτικές και συνήθειες (όπως η *σιωπηρή* και η *φωνητική* ανάγνωση), αλλά και οι πρακτικές που αφορούν τη γενικότερη σχέση των ανθρώπων με τα κείμενα (βλ. μηχανισμοί απομνημόνευσης κ.ά.), στην ιστορική τους εξέλιξη, δίνοντας έμφαση στις κοινωνικές και υλικοτεχν(ολογ)ικές συνθήκες που τις διαμορφώνουν.

γ) Ο ρόλος του σχολείου και του εκπαιδευτικού συστήματος στη διαμόρφωση των κυρίαρχων τρόπων ανάγνωσης (και πρόσληψης και εμπέδωσης-εκμάθησης) του περιεχομένου των κειμένων - βλ. π.χ. την αποστήθιση.

Διεξαγωγή

Το μάθημα βασίζεται σε παραδόσεις του διδάσκοντος που διεξάγονται και μέσω διαλόγου με τους/τις φοιτητές/-τριες,, αλλά έχει, σε μεγάλο βαθμό, σεμιναρικό χαρακτήρα, καθώς α)πολλές ώρες διδασκαλίας του αφιερώνονται σε εργασίες που παρουσιάζουν (προφορικά) οι φοιτητές/-τριες και β)αφιερώνει ο διδάσκων κάποιες ώρες του στο να εξηγήσει-διδάξει τους αποτελεσματικότερους τρόπους για να αρθρώνεται προφορικός λόγος ενώπιον κοινού και για να συντάσσονται γραπτά κείμενα.

Βιβλιογραφία

- Βάμβουκα, Μ. *Ψυχοπαιδαγωγική θεώρηση της κατανόησης των αναγνωσμάτων*, Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη, 2007
- Barthes, R. *Απόλαυση - γραφή - ανάγνωση*. Αθήνα: πλέθρον, 2005.
- Barthes, R. *Εικόνα - μουσική - κείμενο*. Αθήνα: πλέθρον, 1988.
- Bayard, P. *Πώς να μιλάμε για βιβλία που δεν έχουμε διαβάσει*. Αθήνα: εκδόσεις Πατάκη, 2008.
- Bloom, H. *Πώς και γιατί διαβάζουμε*. Αθήνα: τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, 2004.
- Bloom, H. *Ο δυτικός Κανόνας: τα βιβλία και τα σχολεία των εποχών*. Αθήνα: Gutenberg, 2007.
- Bollmann, S. *Επικίνδυνες οι γυναίκες που διαβάζουν*. Αθήνα: ποταμός, 2007.
- Cavallo, G. *Η ανάγνωση στο Βυζάντιο*. Αθήνα: εκδόσεις Άγρα, 2008.
- Cavallo, G., Chartier, R. (επιμ.) *Ιστορία της Ανάγνωσης στον Δυτικό Κόσμο*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2006.
- Debray, R. *Η επιστήμη της επικοινωνίας: Ιδέες γενικής μεσολογίας*. Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1997
- Hunger, H. *Ο κόσμος του Βυζαντινού βιβλίου: γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, Αθήνα: εκδόσεις Καρδαμίτσα, 1995, σσ.163-186
- Καζάζη, Μ. *Ψυχολογία του αναγνώστη, ψυχολογία της ανάγνωσης*. Αθήνα: Έλλην, 2004.
- Λεοντσίνη, Μ. (επιμ.) *Όψεις της ανάγνωσης*. Αθήνα: νήσος, 2000.
- Manguel, A. *Ιστορία της ανάγνωσης*. Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1997.
- Μπίκος, Γ. Δ. *Το βιβλίο ως διδακτικό μέσο και οι κυρίαρχοι τρόποι ανάγνωσης*. Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη, 2012.
- Pennac, D. *Σαν ένα μυθιστόρημα*. Αθήνα: εκδόσεις Καστανιώτη, 1996.
- Wainwright, G. R. *Το γρήγορο διάβασμα*. Αθήνα: εκδόσεις Σπύρος Ν. Γαλαίος, 1972.
- Κουζέλης, Γ. (επιμ.), *τοπικά γ': Γραφή και ανάγνωση: για τη χρήση της γλώσσας στις επιστήμες*, Νήσος και ΕΜΕΑ, Αθήνα, 2001.

Υπάρχει και σημαντική αγγλόφωνη βιβλιογραφία (βλ. ένα μεγάλο μέρος της στη βιβλιογραφία του βιβλίου του Μπίκου) η οποία διανέμεται στους ενδιαφερόμενους από τον διδάσκοντα.

28. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Κωδικός: LIS ΓΠ 378

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: ΔΟΝΑ

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

27. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός να κατανοήσουν οι φοιτητές το ρόλο της εκπαίδευσης τόσο στην κοινωνικοποίηση του ατόμου, όσο και στην κοινωνία και αφετέρου να γνωρίσουν τα σχετικά με τις Σχολικές Βιβλιοθήκες και το ρόλο τους ως προς την υποστήριξη του έργου του σχολείου, την εξοικείωση των παιδιών με το βιβλίο και την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας.

Στόχοι

Οι φοιτητές:

- να κατανοήσουν το ρόλο του θεσμού της εκπαίδευσης ως κοινωνικοποιητικού μηχανισμού, καθώς και τη δυναμική του διάσταση στο χρόνο,
- να έρθουν σε επαφή με τη σκέψη μεγάλων θεωρητικών της κοινωνιολογίας και της εκπαίδευσης (λ.χ. θεωρία πολιτιστικού κεφαλαίου του Μπουρντιέ και ανθρώπινου κεφαλαίου του Σουλτς).
- να ασκηθούν στο να αντιλαμβάνονται με επιστημονικό τρόπο την επενέργεια των κοινωνικών φαινομένων (λ.χ. της κοινωνικής ανισότητας) στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- να ενημερωθούν για τα θέματα που αφορούν στις Σχολικές Βιβλιοθήκες και να αντιληφθούν το ρόλο που καλούνται να επωμιστούν στο σύγχρονο σχολείο.
- να μάθουν για την ιστορική διαδρομή των Σχολικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους.
- να προβληματιστούν σχετικά με τη σημερινή πραγματικότητα των Σχολικών Βιβλιοθηκών, καθώς και για την κατάσταση και τις προοπτικές τους στην Ελλάδα.

Περίγραμμα

Α΄ μέρος : Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις

1. Προσδιορισμός του επιστημονικού πεδίου της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης.
2. Η έννοια, οι φορείς και οι φάσεις της κοινωνικοποίησης. Επικέντρωση στο θεσμό της εκπαίδευσης.
3. Στη συνέχεια, αναλύονται τα εξής θέματα:

- Η κοινωνική αναγκαιότητα των εκπαιδευτικών θεσμών και η εξέλιξή τους στο χρόνο.
- Σχολική επίδοση και σχολική διαρροή.
- Οικογένεια και σχολική επιτυχία.
- Κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες.
- Η θεωρία του Μπουρντιέ για το *μορφωτικό κεφάλαιο*.
- Γλώσσα και σχολείο - Η θεωρία του Bernstein.
- Η θεωρία για το *ανθρώπινο κεφάλαιο* - Εκπαίδευση και οικονομία.
- Η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα κάποτε και σήμερα.

Β' Μέρος : Σχολικές Βιβλιοθήκες

1. Οργάνωση και λειτουργία των Σχολικών Βιβλιοθηκών.
2. Σχολικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα - Ιστορική διαδρομή, νομοθετικό πλαίσιο.
3. Ο ρόλος της Σχολικής Βιβλιοθήκης στο σύγχρονο σχολείο: Στοιχεία Διδακτικής, η λογική των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, η διαθεματική προσέγγιση και τα project.
4. Σχολική Βιβλιοθήκη και προώθηση της φιλιαναγνωσίας.
5. Σχολική Βιβλιοθήκη και σχολική επίδοση.
6. Η σημερινή (διεθνής και ελληνική) πραγματικότητα και οι προοπτικές για τις Σχολικές Βιβλιοθήκες.

Διεξαγωγή

Εισηγήσεις του διδάσκοντα, ενεργοποίηση των φοιτητών με συμμετοχικές διαδικασίες και χρήση ΤΠΕ, ανάθεση και παρουσίαση εργασιών.

Βιβλιογραφία

- Ανδρεαδάκης, Ν., Καΐλα, Μ., Ξανθάκου, Γ., *Η σχολική αποτυχία : από την οικογένεια του σχολείου, στο σχολείο της οικογένειας*, Αθήνα : Ελληνικά γράμματα, 1996.
- Αρβανίτη, Ι., *Η βιβλιοθήκη στην πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*, Αθήνα : UniversityStudioPress, 2011.
- *Β' Πανελλήνια έρευνα αναγνωστικής συμπεριφοράς και πολιτιστικών πρακτικών*, Αθήνα : Εθνικό Κέντρο Βιβλίου & Ινστιτούτο V- PRC, 2004.
- Frantsi, H., Kolu, K. & Salminen, S., *A Good School Library*, Finland: The School Library Association in Finland, 2002.
- Ζάχος, Γ., «Ο ρόλος της Βιβλιοθήκης στο σύγχρονο Σχολείο». Διημερίδα για τις Σχολικές Βιβλιοθήκες, Καρδίτσα 8-9 Σεπτεμβρίου, Τρίκαλα 9-10 Σεπτεμβρίου και Ιωάννινα 22-23 Οκτωβρίου : 1999.
- Ζάχος, Γ. & Νίνος, Ε., *Προτάσεις για τις σχολικές βιβλιοθήκες*, Συνδιάσκεψη για τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για τα αρχεία και τις βιβλιοθήκες, Αθήνα : 2011.
- IFLA/UNESCO, *The School Library Manifesto*.
- IFLA/UNESCO, *School Library Guidelines*, 2002.
- *Librarian's Handbook*, New York: New York City Office of Library Services, Department of Education, 2006.
- Μπάνκς, Ό., *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα: Επίκεντρο, 1990.
- Μπίκος, Γ. Δ., «Το πεδίο έρευνας των Σχολικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα: αποτύπωση των δεδομένων του και ικνηλασία των προοπτικών του», Βιβλιοθήκες & Πληροφόρηση, τεύχος 23, σσ. 32-37 : 2011.

- Bikos, G., Papadimitriou, P., «*School libraries in Greece: Turbulent past, uncertain present, doubtful future*», The 2nd International Conference on Integrated Information Budapest: 2012.
- Blackledge, D., Hunt, B. *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004.
- Μπρασέρ, Φ., *1001 δραστηριότητες για να αγαπήσω το βιβλίο*, Αθήνα : Μεταίχμιο, 2003.
- Νίνος, Ε., «*Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Χρηστών Σχολικής Βιβλιοθήκης [ΠΕΧΣΒ]: μια προσπάθεια ενημέρωσης των μαθητών δευτεροβάθμιας σε θέματα πληροφοριακής παιδείας*», Ηλεκτρονικό περιοδικό Συνεργασία, τεύχος 01 : 2010.
- Νόβα - Καλτσούνη Χρ., *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα : Gutenberg, 2010.
- Ντελόπουλος, Κ., *Για τις σχολικές βιβλιοθήκες: 4+3 κείμενα από βιβλιοθηκονομική άποψη*, Αθήνα : Gutenberg, 2005.
- Οικονόμου, Β., *Οι Βιβλιοθήκες και ο ρόλος τους*, Αθήνα : Ατραπός, 1998.
- *Οδηγός Σχολικών Βιβλιοθηκών που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ*, Αθήνα : Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, 2002.
- Ποσλάνιεκ, Κρ., *Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα*, Αθήνα : Καστανιώτης, 1991.
- Σκλαβενίτης, Τ., *Η σχολική βιβλιοθήκη το 19ο αιώνα : Η βιβλιοθήκη του Γυμνασίου Ναυπλίου (1833-1935)*, Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, 1995.
- Σπινκ, Τζων, *Τα παιδιά ως αναγνώστες*, Αθήνα : Καστανιώτης, 1990.
- *Toolkit for School Library Media programs*, American Association of School Librarians: 2003.
- Τσουκαλάς, Κ., *Εξάρτηση και αναπαραγωγή : Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα*, Αθήνα : Θεμέλιο, 1982.
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, *Πλαίσιο Λειτουργίας Σχολικών Βιβλιοθηκών*. Υπουργική Απόφαση, ΦΕΚ 1784, 2 Δεκεμβρίου 2003.
- Φραγκουδάκη, Α., *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*, Αθήνα : Παπαζήσης, 1985.

29. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

Κωδικός: LIS ΓΠ 381

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ε

Κατηγορία μαθήματος: ΔΟΝΑ

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα στάδια εξέλιξης της ελληνικής και ευρωπαϊκής τέχνης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και τα αντιπροσωπευτικότερα στοιχεία που χαρακτηρίζουν του έργα της κατά τα στάδια αυτά.

Στόχοι

Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές γνώσεις πάνω στην ιστορία της τέχνης και μια δυνατότητα επικοινωνίας με τα αντιπροσωπευτικότερα έργα καθώς και την ικανότητα να διακρίνουν τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταξινόμηση, την περιγραφή και την ευρετηρίαση των κυριοτέρων έργων.

Περίγραμμα

Περιεκτική ανάλυση των τάσεων, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, της τέχνης από την προϊστορία ως σήμερα και η συσχέτισή τους. Ανάλυση των χαρακτηριστικών στοιχείων των κινημάτων κατά τα στάδια εξέλιξης τους.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις στην τάξη με οπτικοακουστικά μέσα. Ασκήσεις κριτικής ανάλυσης με μορφή εργασιών. Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία.

Βιβλιογραφία

- Βακαλό, Ε. *Η φυσιογνωμία της μεταπολεμικής τέχνης στην Ελλάδα*. Αθήνα: Κέδρος.
- Βακαλό, Ε. *Ρυθμοί και όροι της ευρωπαϊκής τέχνης*. Αθήνα: Κέδρος.
- *Βιβλιοθήκες τέχνης: ο ρόλος και οι ιδιαιτερότητές τους: Πρακτικά διημερίδας Βιβλιοθηκών τέχνης, Αθήνα, 18-19 Ιουνίου 1998*. Αθήνα: Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, 1998.
- Γκασέ, Ο. *Η φυσιογνωμία της μεταπολεμικής τέχνης και της αρχιτεκτονικής*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- *Έλληνες ζωγράφοι*. Αθήνα: Μέλισσα.
- *Έλληνες Γλύπτες*. Αθήνα: Μέλισσα.
- *Ιστορία Ελληνικού Έθνους*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
- Κουκουλής, Ε. *Βυζαντινών Βίος και πολιτισμός*. Αθήνα: Παπαζήσης.

- Λαζαρίδης, Π. *Η κοινωνική λειτουργία της τέχνης και της αρχιτεκτονικής*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Μικέλι, ντε Μ. *Οι πρωτοπορίες της τέχνης του εικοστού αιώνα*. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Μιχελής, Π. *Η αρχιτεκτονική ως τέχνη*. Αθήνα.
- Μπόρμαν, Τζ. *Αρχαία ελληνική τέχνη*. Αθήνα: Υποδομή.
- Πολίτης, Ν. *Η ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Εθνική Τράπεζα
- Σπητέρης, Τ. *Η τέχνη στην Ελλάδα μετά το 1945*. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Φιοραβάντες, Β. *Εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της μοντέρνας τέχνης*. Αθήνα: Παρουσία.
- Banque Commerce de Grèce. *Architecture néoclassique en Grèce*. Athènes: Banque Commerce de Grèce.
- *Les civilisations égéennes du néoclassique et de l'age du bronze*. Paris: Presse Universitaire de France.
- Finley, P. *Οικονομία και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Faulkner - Ziegfeld. *Arttoday*. Holth- Reingart, NewYork.
- Faure E. *Histoire de l'art*. Paris: Livre de poche.
- Lucie-Smith, E. *Art in the seventies*. Oxford: Phaidon.
- Lucie-Smith, E. *Sculture since 1945*. Oxford: Phaidon.
- Tzara, T. *Le surréalisme et après-guere*. Paris: Nagel.
- Valentiner, W.R. *Origines of modern Sculture*. New York: Wittendom.
- Vitti, Μ. *Η ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Οδυσσέας.

30. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Κωδικός: LIS ΕΠ 429

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 Θεωρία και 2 Εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ΄

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

29. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

31. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες τις ελληνικές και διεθνείς αρχές, το νομικό πλαίσιο, τις καλές πρακτικές και τους κώδικες δεοντολογίας που διέπουν τη διαχείριση και φροντίδα μουσειακών συλλογών, εξοικειώνοντας τους με τα υφιστάμενα επαγγελματικά πρότυπα, τις μεθόδους και τις τεχνικές που εφαρμόζονται κατά την πρόσκτηση, τεκμηρίωση, μελέτη, έρευνα, συντήρηση, αποθήκευση, δανεισμό, έκθεση και εν γένει προστασία μουσειακών συλλογών.

Στόχοι

Να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες θεωρητικές γνώσεις και πρακτική άσκηση σε θέματα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες μίας μουσειακής συλλογής. Πιο συγκεκριμένα:

- να κατανοήσουν τους όρους Διαχείριση Μουσείων Συλλογών (σύνδεση με την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας).
- να μελετήσουν εθνικές και διεθνείς συλλεκτικές πολιτικές μουσείων και κώδικες δεοντολογίας.
- να γνωρίσουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις, μεθόδους και εξοπλισμό έρευνας, (αναλυτικής) μελέτης, ερμηνείας και τεκμηρίωσης τεχνουργημάτων.
- να μελετήσουν καλές πρακτικές και πρότυπα, μεθόδους και τεχνικές για το χειρισμό, τη συσκευασία και τη μεταφορά, την έκθεση και την αποθήκευση μουσειακών συλλογών (υλικά και εξοπλισμός).
- να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και μεθόδους προληπτικής συντήρησης μουσειακών συλλογών (υλικά και εξοπλισμός).

Περίγραμμα

Το μάθημα οργανώνεται στις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στη διαχείριση μουσειακών συλλογών: βασικές έννοιες, μουσειακά επαγγέλματα, ρόλοι και αρμοδιότητες, σύνδεση με την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας στην Ελλάδα, Ευρώπη και ΗΠΑ, στόχοι εργαστηρίου και μέθοδοι αξιολόγησης φοιτητών/τριών.

- Συλλεκτική πολιτική μουσείων: ελληνική και διεθνής νομοθεσία, συνθήκες και κώδικες δεοντολογίας, σύγχρονα παραδείγματα και προβληματισμοί για τη συλλεκτική δραστηριότητα των μουσείων.
- Τεκμηρίωση και χειρισμός μουσειακών αντικειμένων: εθνικές και διεθνείς πρακτικές, μέθοδοι, κανόνες και κώδικες δεοντολογίας στην τεκμηρίωση, σήμανση, καταγραφή και φωτογράφιση μουσειακών συλλογών, εισαγωγή στα συστήματα διαχείρισης μουσειακών συλλογών, πρόσβαση και προσβασιμότητα, κατηγορίες και διαχείριση κινδύνων, μέτρα προστασίας και ασφάλειας προσωπικού και συλλογής.
- Έρευνα/μελέτη: σύγχρονες και ιστορικές μέθοδοι και προσεγγίσεις στην έρευνα, μελέτη και ερμηνεία μουσειακών αντικειμένων (φιλοσοφία, γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες, προσεγγίσεις, αναλυτικός εξοπλισμός).
- Προληπτική συντήρηση: φύση, υλικά και τεχνολογία κατασκευής μουσειακών αντικειμένων, κατηγορίες και διαχείριση κινδύνων και παραγόντων φθοράς, συντήρηση (βασικές αρχές, παραδείγματα, δεοντολογία), περιβαλλοντικές παράμετροι (μέθοδοι μέτρησης, καταγραφής και ελέγχου) στην αποθήκευση, έκθεση και δανεισμό τεχνουργημάτων (συσκευασία-μεταφορά), πρότυπα και κώδικες δεοντολογίας, μέθοδοι και τεχνικές.
- Αποθήκευση: ελληνικά και διεθνή παραδείγματα, τεχνικές, μέθοδοι, υλικά και πρότυπα στη διαχείριση (διαμόρφωση, λειτουργία, πρόσβαση, προστασία και έλεγχο) χώρων αποθήκευσης μουσειακών συλλογών.
- Δανεισμός: ελληνικά και διεθνή παραδείγματα, ευρωπαϊκά πρότυπα και πρακτικές στο δανεισμό μουσειακών αντικειμένων, βασικές αρχές, μέθοδοι και υλικά για τη συσκευασία και τη μεταφορά.
- Έκθεση: ελληνικά και διεθνή παραδείγματα εκθεσιακών πολιτικών και εκθέσεων, τύποι, πρότυπα, μέθοδοι, εξοπλισμός, τεχνικές και υλικά.

Βιβλιογραφία

- Ambrose, T. & Paine, C. (1993) *Museum Basics*. London: Routledge.
- Βουδούρη, Δ. (2003) *Κράτος και Μουσεία. Το θεσμικό πλαίσιο των αρχαιολογικών μουσείων*. Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα.
- Burcaw, G. E. (1997) *Introduction to Museum Work*. Oxford: Altamira Press.
- Caple, C. (2006) *Objects: Reluctant Witnesses to the Past*. London: Routledge.
- Cassar, M. (1994) *Environmental Management: Guidelines for Museums and Galleries*. London: Routledge.
- Edson, G. & Dean, D. (1996) *Handbook for Museums*. London & New York: Routledge.
- Edson, G. (1997) *Museum Ethics*. London: Routledge.
- Fahy, A. (1995) *Collections Management*. London: Routledge.
- Gilroy, D. & Godfrey, I. (eds.) (1998) *A Practical Guide to the Conservation and Care of Collections*. Australia: Western Australian Museum
- Hillhouse, S. (2009) *Collections Management: A Practical Guide*. London: Collections Trust Cambridge.
- Hooper-Greenhill, E. (1995) *Museum, Media, Message*. London: Routledge.
- International Council of Museums (2006) *Code of Ethics for Museums*. Paris: ICOM.
- Kavanagh, G. (ed.) (1994) *Museum Provision and Professionalism*. Leicester Readers in Museum Studies, London & New York: Routledge.

- Keene, S. (2002) *Managing Conservation in Museums*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Κόνσολα, Ν. (1995) *Η διεθνής προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς*. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Matassa, F. (2011) *Museum Collections Management: A Handbook*. London: Facet Publishing.
- Pearce, S. (1992) *Museums, Objects and Collections*. London: Leicester University Press.
- Stone, P. & Hollinshead, L. (eds) (2001) *Health, Safety & Security: Welcoming our Visitors, Managing & Presenting Heritage Sites*. London: English Heritage.
- Σφακιανάκης, Μ. (2004) *Το εσωτερικό περιβάλλον. Οι πηγές ρύπανσης του και η διαχείρισή τους*. Εκδόσεις Ίων, Αθήνα.
- Stolor, N. (1987) *Conservation and Exhibitions: Packing, Transport, Storage and Environmental Conditions*. London: Butterworth.
- Thompson, J.A. (ed.) (1992) *Manual of Curatorship*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Thomson, G. (1994) *The Museum Environment, 2nd edition*. London: Butterworth-Heinemann.
- Μπούνια Αλεξάντρα. *Στα Παρασκήνια του μουσείου. Η διαχείριση των μουσειακών συλλογών* (Πατάκης).
- Susan Pearce. *Μουσεία, αντικείμενα και συλλογές* (Βάνιας).
- Μαρία Οικονόμου. *Μουσείο: Αποθήκη ή ζωντανός οργανισμός;* (Κριτική).
- Μαρία Οικονόμου και άλλοι. *Η τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς* (Καλειδοσκόπιο).
- Ευριδίκη Αντζουλάτου - Ρετσίλα. *Πολιτιστικά και μουσειολογικά σύμμεικτα* (Παπαζήσης).

31. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Κωδικός: LIS ΕΠ 420

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

11. ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

29. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

25. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Επισκόπηση βασικών προβλημάτων, μεθόδων ζητημάτων καθώς και αρχών της πολιτιστικής διαχείρισης αναφορικά με το χώρο του Μουσείου, αρχείου και βιβλιοθηκών και τους παρακάτω τομείς: επικοινωνία, πολιτική και διοίκηση. Θεωρητικά ζητήματα και δεοντολογικό πλαίσιο στη ρύθμιση της λειτουργίας των Μουσείων, βιβλιοθηκών και Μουσείων αναφορικά με τον κοινωνικό τους ρόλο και σχέση με το κοινό. Εισαγωγή στην έννοια του χρήστη/επισκέπτη αλλά και στον εκπαιδευτικό ρόλο των πολιτιστικών ιδρυμάτων.

Στόχοι

- Εισαγωγή στο ρόλο των πληροφοριακών, πολιτιστικών οργανισμών αλλά και θεσμών (μουσείο, βιβλιοθήκη, αρχείο) ως μέσα διάδοσης της πολιτιστικής κληρονομιάς και πολιτιστικών αγαθών. Θεωρητικό πλαίσιο και αρχές που διέπουν την επικοινωνία ιδρυμάτων και επισκεπτών.
- Εισαγωγή στις έννοιες και σύγχρονες τάσεις στην πολιτιστική διοίκηση και πολιτική αναφορικά με τη διάδοση της πληροφορίας και επικοινωνία ιδρυμάτων κοινού. Εκπαιδευτική πολιτική.
- Εισαγωγή στις σύγχρονες αντιλήψεις για τη διάδοση των πολιτιστικών αγαθών μέσω της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας. Χρήση της νέας τεχνολογίας από τα Μουσεία, πολιτιστικά ιδρύματα και φορείς διάδοσης του πολιτισμού (βιβλιοθήκες, αρχεία).

Περίγραμμα

Το μάθημα οργανώνεται στις εξής ενότητες:

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και ζητήματα της Πολιτιστικής Διαχείρισης αναφορικά με τους τομείς της επικοινωνίας, διοίκησης και πολιτικής, μέσα από τη διδασκαλία θεωρητικού πλαισίου, γενικών αρχών και ειδικών περιπτώσεων (casestudies). Ορισμοί πολιτιστικών αγαθών και πολιτιστικών βιομηχανιών. Τα πολιτιστικά ιδρύματα και οι πολιτιστικοί θεσμοί ως φορείς πληροφόρησης,

επικοινωνίας και εκπαίδευσης. Αρχές διοίκησης, θεσμικό και νομικό πλαίσιο, δεοντολογικά ζητήματα. Εκπαιδευτική πολιτική και πολιτιστική πολιτική: σκοποί και μέσα. Παραδείγματα οργανισμών και θεσμών που δραστηριοποιούνται στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και διάδοση πολιτιστικών αγαθών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και παρουσίαση των σύγχρονων τάσεων. Πολιτιστικοί οργανισμοί, μέσα διάδοσης του πολιτισμού, θεωρίες. Η σχέση τεχνολογίας και πολιτιστικής διαχείρισης και οι προκλήσεις του ψηφιακού πολιτισμού.

Βιβλιογραφία

- Φιλήμων Μπανιναρούδης, Πολιτιστική Επικοινωνία. Οργανισμοί, θεωρίες, μέσα (Κριτική).
- Μαρία Οικονόμου και άλλοι. *Η τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς* (Καλειδοσκόπιο).
- Ντόρα Κόνσολα. Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική. (Παπαζήσης)
- Νίκος Μπούμπαρης και άλλοι. *Πολιτιστική Αναπαράσταση* (Κριτική).
- Νικόλας Βερνίκος, Πολιτιστικές βιομηχανίες, Διαδικασίες, υπηρεσίες, αγαθά (Κριτική).
- Κόνσολα, Ν. (1995) *Η διεθνής προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς*. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Hooper-Greenhill, E. (1995) *Museum, Media, Message*. London: Routledge.
- International Council of Museums (2006) *Code of Ethics for Museums*. Paris: ICOM.
- Ambrose, T. & Paine, C. (1993) *Museum Basics*. London: Routledge.
- Βουδούρη, Δ. (2003) *Κράτος και Μουσεία. Το θεσμικό πλαίσιο των αρχαιολογικών μουσείων*. Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα.
- Caple, C. (2006) *Objects: Reluctant Witnesses to the Past*. London: Routledge.
- Edson, G. (1997) *Museum Ethics*. London: Routledge.

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Κωδικός: LIS ΕΠ 326

Τύπος μαθήματος: Μεικτό (3 ώρες Θεωρία και 2 εργαστήριο)

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να ορίσει την έννοια της πληροφοριακής πηγής, της αξίας της και της χρήσης της σε συνδυασμό με την εκτίμηση των εκπεφρασμένων πληροφοριακών αναγκών του κοινού και την ικανοποίηση των αναγκών αυτών με τη βοήθεια της χρήσης των πηγών. Επίσης, κύριο μέλημα του μαθήματος είναι η εκμάθηση από τους φοιτητές του τρόπου αξιολόγησης των πηγών πληροφόρησης. Τέλος, αποσκοπεί να ορίσει την έννοια της πληροφοριακής συμπεριφοράς των χρηστών σε σχέση με τις πηγές αναλύοντας συγκεκριμένα μοντέλα συμπεριφοράς.

Στόχοι

Να δώσει στους φοιτητές την γνωστική υποδομή για:

- τον εντοπισμό, χρήση και αξιολόγηση των πηγών πληροφόρησης οποιασδήποτε μορφής (έντυπης ή ηλεκτρονικής) και την απόδοση των ανακτημένων πληροφοριών στο κοινό και
- την κατανόηση της πληροφοριακής συμπεριφοράς των χρηστών.

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται σε 3 (τρεις) ενότητες:

- A. Εισαγωγή στις πηγές πληροφόρησης
- B. Χρήση και αξιολόγηση των πηγών πληροφόρησης
- Γ. Μελέτη της πληροφοριακής συμπεριφοράς

Διεξαγωγή

Θεωρία, πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση εργασιών.

Βιβλιογραφία

- Case, D. O. (2002). *Looking for information: A survey of research on information seeking needs and behaviour*. San Diego: Academic Press.
- Castelli, D. (2006). Digital libraries of the future - and the role of libraries. *Library Hi Tech*, Vol. 24, No. 4.

- Daniels, W. and Scardellato, K. (1999). Past into future: capturing library expertise in a virtual library. *Library Hi Tech*, Vol. 17, No. 2.
- Kuhlthau, C.C. (1994). *Seeking meaning: a process approach to library and information services*. Norwood, NJ.: Ablex Publishing.
- Mavodza, J. (2011). Information seeking behaviour of library users at Metropolitan College of New York. *Reference Services Review*, Vol. 39, No. 4.
- Norman, G. (1997). The impact of electronic information sources on collection development: a survey of current practice. *Library Hi Tech*, Vol. 15, No. 1/2.
- Prabha, C. et al. (2007). What is enough? Satisfying information needs. *Journal of Documentation*, Vol. 63 No. 1.
- Ross, C. S. and Kirsh, N. (2000). Has the Internet changed anything in reference? *Reference and User Services Quarterly*, Vol. 40, No. 2 (Winter), pp.147-155.
- Steinerová, J. And Šušol, J. (2005). Library users in human information behaviour. *Online Information Review*, Vol. 29, No. 2.
- Vishik, Claire (1999). Intermediation and quality uncertainty in the Internet environment: new opportunities for LIS. *Journal of Education for Library and Information Science*, Vol. 40, No. 4 (Fall), pp.263-281.
- Wilson, T.D. (1999). Models in information behaviour research. *Journal of Documentation*, Vol.55, No.3, pp.249-270.

33. ΕΚΔΟΤΙΚΗ

Κωδικός: LIS B 302

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Στόχοι

Η εκμάθηση εκ μέρους των φοιτητών των διαδικασιών και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για το σχεδιασμό, την παραγωγή και τους τρόπους προώθησης εκδοτικών προϊόντων. Η εξοικείωση με το σύγχρονο περιβάλλον των ηλεκτρονικών εκδόσεων. Η εισαγωγή στις μεθόδους δημιουργίας και διαχείρισης ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών, ηλεκτρονικών βιβλίων και ιστοσελίδων.

Περίγραμμα

Θεωρία

A. Έκδοση έντυπου

1. Συγγραφή, υποβολή και αποδοχή
  2. Προετοιμασία έκδοσης - διόρθωση, σελιδοποίηση - μοντάζ
  3. Στοιχεία τυπογραφίας (τυπογραφικά στοιχεία, raster, χρώμα και τυπογραφία)
  4. Τεχνολογίες εκτύπωσης
  5. Αποπεράτωση έντυπου (κάλυμμα, κόψιμο, βιβλιοδεσία)
- B. Ηλεκτρονική δημοσίευση
6. Γενικά - μορφές ηλεκτρονικών εγγράφων (μορφότυπα αρχείων)
  7. Δημιουργία και δημοσίευση ηλεκτρονικών εγγράφων - σχετικές τεχνολογίες - HTML
  8. Ηλεκτρονικό επιστημονικό περιοδικό
  9. Ηλεκτρονικό βιβλίο

Εργαστήριο

- Διδασκαλία βασικών στοιχείων HTML και CSS (συγγραφή κώδικα στο Notepad).
- Χρήση εργαλείων κατασκευής ιστοσελίδων (MicrosoftExpressionWeb).
- Ανέβασμα ιστοτόπων που έχουν δημιουργήσει οι φοιτητές στο διαδίκτυο.
- Προγράμματα διαχείρισης βιβλιογραφίας: Mendeley (πρόγραμμα διαχείρισης βιβλιογραφίας ανοικτού κώδικα, ελεύθερο λογισμικό), κατέβασμα, εγκατάσταση, χρήση.
- Δημιουργία ηλεκτρονικού βιβλίου: σάρωση κειμένου, οπτική αναγνώριση χαρακτήρων, δημιουργία αρχείων txt, doc, pdf, lit (με τα ανάλογα εργαλεία μετατροπής μορφοτύπων). Χρήση αντίστοιχων προγραμμάτων ανάγνωσης. Μεταφορά των αρχείων σε φορητή συσκευή ανάγνωσης.

- Γενική επισκόπηση πλατφόρμας διαχείρισης ηλεκτρονικών περιοδικών ελεύθερης πρόσβασης (OpenJournalSystems).

Διεξαγωγή

Διαλέξεις. Περιγραφή και επίδειξη των μεθόδων παραγωγής διαφόρων μορφών βιβλίων, εντύπων, και ψηφιακών υλικών και μέσων. Δημιουργία ιστοσελίδων και ηλεκτρονικών βιβλίων.

Βιβλιογραφία

- Bann, D. *The print production handbook*. London, MacDonald, 1986.
- Biggs, J. *Basic typography*. London: Faber and Faber, 1973.
- Brown, J. *AV instruction: Technology, media and methods*. McGraw Hill, 1985.
- Cullen, P. *Design and production of media presentations*. London: Gower, 1986.
- Fiske, J. *Introduction to communication studies*. London: Routledge, 1990.
- Jennett, J. *The making of books*. London: Faber and Faber, 1973.
- Lewis, R. *Video makers*. London: Marshall, 1991.
- Morrissey, P. *Media communication and production*. Oxford: Heinemann, 1997.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2009) *Piracy of Digital Content*. OECD Publishing.
- Storey, J. *Cultural studies and the study of popular culture: Theories and methods*. Edinburgh University, 1996.
- Barnard, M; Peacock, J; Berrill, C (2003). *Τεχνολογία Παραγωγής Εντύπου*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Duckett, J (2005). *Accessible XHTML and CSS Web Sites Problem - Design - Solution*. Indianapolis: Wiley Publishing, Inc.
- Fisher, C; Buglear, J; Lowry, D; Mutch, A; Tansley, C (2007). *Researching and Writing a Dissertation: A Guidebook for Business Students*. Harlow, England: Pearson Education Limited.
- Huth, EJ (2004). *Πώς γράφεται και δημοσιεύεται μία ιατρική εργασία*. Αθήνα, Παρισιάνος.
- Kresh, D, Ed. (2007). *The Whole Digital Library Handbook*. ALA Editions.
- McFarland, DS (2009). *CSS, the missing manual*. Sebastopol, USA: O'Reilly Media, Inc.
- Peacock, J (1997). *Παραγωγή βιβλίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Speirs, HM (2003). *Εισαγωγή στην ψηφιακή εκτύπωση και την απ' ευθείας βιβλιοδεσία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Thompson, B (2002). *Υλικά εκτυπώσεων. Επιστήμη και τεχνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Tittel, E, Burmeister, MC (2005). *HTML 4 For Dummies, 5th Edition*. Indianapolis: Wiley Publishing, Inc.
- Wendy, W (2008). *Οδηγός της HTML. Τα πάντα για τους αρχάριους προγραμματιστές*. Αθήνα: Γκιούρδας Μ.

34. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Κωδικός: LIS T 340

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4 ώρες (2 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

19. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

14. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές τη δυνατότητα να μελετούν, να αναλύουν και να σχεδιάζουν νέα πληροφοριακά συστήματα για βιβλιοθήκες και κάθε είδους μονάδες πληροφόρησης ή να βελτιώνουν τα υπάρχοντα.

Στόχοι

Το μάθημα επικεντρώνεται σε πληροφοριακά συστήματα βιβλιοθηκών και μονάδων πληροφόρησης αλλά και στην ανάλυση και σχεδιασμό συγκεκριμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποσυστημάτων που μπορεί να έχουν μια σειρά οργανισμών για τη διαχείριση των πληροφοριών τους (πχ πληροφοριακά συστήματα ασφαλιστικών εταιρειών, τραπεζών, βιομηχανιών, κλπ). Το εργαστήριο αποσκοπεί στην εξοικείωση με τη χρήση βιβλιοθηκονομικών προγραμμάτων που βρίσκονται ή έχουν προοπτική εφαρμογής τους στην Ελλάδα και στην ανάπτυξη κριτηρίων σύγκρισης και αξιολόγησης των προγραμμάτων αυτών (ABEKT, ADVANCE, ALEPH, HORIZON κλπ)

Περίγραμμα

Σχεδιασμός συστημάτων πληροφόρησης. Παραδείγματα από το σχεδιασμό βάσεων δεδομένων. Συσχετισμοί και δυναμικές συστημάτων. Παραμετροποιήσεις συστημάτων

Σχεδιασμός συστήματος με γνώμονα τη σχέση ανθρώπου- υπολογιστή. Σχεδιασμός διαδικασιών. Παραδείγματα από τις διαδικασίες βιβλιοθηκών, πχ σχεδιασμός εισαγωγής αναδρομικών καταλογογραφήσεων, σχεδιασμός σύνθεσης πληροφοριακών «πακέτων», σχεδιασμός συστημάτων εκπαίδευσης, κλπ. Συζήτηση για τον σχεδιασμό πληροφοριακών συστημάτων οργανισμών.

Αξιολόγηση συστημάτων. Ασφάλεια συστημάτων.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις και ασκήσεις σχεδιασμένες για να υλοποιηθούν από τους φοιτητές σε μια σειρά από φορείς, στους οποίους θα μελετήσουν, θα αναλύσουν και θα προτείνουν λύσεις για τα διαφορετικά τους συστήματα.

Βιβλιογραφία

- Balas, J.L. Adding substance, not just frills, to a library's online catalog. *Computers in Libraries*, 24(3):37-39, 2004.
- Borgman, C.L. Why are online catalogs still hard to use? *Journal of the American Society for Information Science*, 47(7): 493-503, 1996.
- Breeding, M. What you can expect from the systems librarian. *Computers in Libraries* 23(1): 47-49, 2003.
- Cohen, J.M. and A.L. Fields. *Planning for library automation: A practical handbook*. London: Facet Publishing, 1998.
- McNamara, C. Thinking about organizations as systems.1999. URL: http://www.mapnp.org/library/org_thry/org_sytm.htm.
- Novotny, E. I don't think I click: a protocol analysis study of use of a library catalog in the Internet age. *College & Research Libraries*, 65(6): 525-537, 2004.
- Osbourne, Larry N. and Margaret Nakamura. *Systems analysis for librarians and information professionals*. 2nd ed. Englewood-Colo: Libraries Unlimited, 2000.
- Sauter, V. Systems theory. URL: <http://www.umsl.edu/~sauter/analysis/intro/system.htm>, 2000.
- What does a systems analyst really do? URL: <http://www.umsl.edu/divisions/business/mis/system.htm>.
- What is a system? URL: <http://www.umsl.edu/~sauter/analysis/bees/index.html>
- White, M. Information architecture. *The Electronic Library*, 22(3): 218-219, 2004.
- Σκρέτας, Γ. *Αυτοματισμός Βιβλιοθηκών και η χρήση των μικροϋπολογιστών στις βιβλιοθήκες*. Αθήνα, 1992.
- Χατζόγλου, Π. *Τεχνικές ανάλυσης και σχεδίασης πληροφοριακών συστημάτων*. Αθήνα: Ίων, 1994.

35. ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κωδικός: LIS A 370

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

44. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η παρουσίαση των βασικών περιόδων της νεοελληνικής ιστορίας και η συνάρτησή τους με τις διαθέσιμες πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Συζήτηση για τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα, τα πνευματικά και ιδεολογικά κινήματα, τις συλλογικές νοοτροπίες, τις προσωπικότητες και την αποτύπωσή τους σε αρχειακές ενότητες, μουσειακές συλλογές και βιβλιακά τεκμήρια (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά).

Στόχοι

Οι φοιτητές :

-να αποκτήσουν βασική αλλά ουσιαστική γνώση της νεοελληνικής ιστορίας και να έρθουν σε επαφή με τις κύριες αρχειακές, βιβλιακές και μουσειακές πηγές της και με ιδρύματα (επιστημονικά κέντρα, αρχεία, μουσεία, βιβλιοθήκες) που υποστηρίζουν τη σχετική ιστορική έρευνα.

-να προσεγγίσουν τη διαδικασία της ιστορικής έρευνας και συγγραφής της νεοελληνικής ιστορίας, έτσι ώστε να κατανοήσουν τη σημασία της ορθής και με επιστημονικά κριτήρια χρήσης των ιστορικών πηγών.

- να συνειδητοποιήσουν ότι οφείλουμε να αντιμετωπίζουμε με σεβασμό τις ιστορικές πηγές και τη διαδικασία διατήρησης και οργάνωσής τους.

-να ασκηθούν στην με κριτική σκέψη αναζήτηση και αξιολόγηση των συνθηκών διαμόρφωσης της νεοελληνικής ιστορικής συνείδησης, καθώς και στην με ιστορικούς όρους ερμηνεία παρελθόντος και παρόντος.

Περίγραμμα

1.Εισαγωγή στην επιστήμη της ιστορίας, οι νεότερες αντιλήψεις για την ιστορία, ιστορικές πηγές (πρωτογενείς και δευτερογενείς), το ζήτημα της αντικειμενικότητας στην ιστορία, η διαδικασία της ιστορικής έρευνας και συγγραφής.

2. Εξέταση των κύριων περιόδων της ελληνικής ιστορίας με βάση τις πηγές και αναφορά στα ιδρύματα (επιστημονικά κέντρα, αρχεία, μουσεία, βιβλιοθήκες) που υποστηρίζουν την ιστορική έρευνα και γνώση στα συγκεκριμένα πεδία.

- Ο ελληνισμός κάτω από τη ξένη κυριαρχία (1770-1920), Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός.
- Η Ελληνική Επανάσταση (1821-1927).
- Η θεμελίωση του ελληνικού κράτους (1828-1861). Ο Ρομαντισμός και η Μεγάλη Ιδέα.
- Το «πρότυπο βασίλειο» (1863-1909). Η θεμελίωση του κοινοβουλευτισμού.
- Ο θρίαμβος και το τέλος της Μεγάλης Ιδέας (1912-1922).
- Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου (1923-1940).
- Από την Κατοχή ως τη Μεταπολίτευση (1941-1974).
- Η σύγχρονη ελληνική δημοκρατία.

Διεξαγωγή

Εισηγήσεις του διδάσκοντα, ενεργοποίηση των φοιτητών με συμμετοχικές διαδικασίες και με χρήση ΤΠΕ, ασκήσεις κριτικής ανάλυσης, ανάθεση και παρουσίαση εργασιών με χρήση ιστορικών πηγών, εκπαιδευτικές επισκέψεις.

Βιβλιογραφία

- Clogg, R., *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδος*, μτφρ. Λ. Παπαδάκη. Αθήνα: Ιστορητής, 1995.
- Γιαννακόπουλος, Γιώργος (επιμ.), *90 χρόνια Γενικά Αρχεία του Κράτους: Κατάλογος έκθεσης=General State Archives 90th anniversary: Exhibition Catalogue*. Αθήνα, Γ.Α.Κ., 2004.
- Γεωργακάς Κ., *Διοικητική ιστορία*. Αθήνα 1947.
- Διαμαντούρος Ν., *Οι απαρχές συγκρότησης του σύγχρονου κράτους στην Ελλάδα. 1821-1828*, Αθήνα :ΜΙΕΤ, 1996.
- Δημαράς Κ. Θ., *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, 5^η εκδ., Αθήνα: Ερμής, 1989
- Δημαράς Κ.Θ., *Ελληνικός Ρομαντισμός*, Αθήνα: Ερμής, 1985.
- *Ελληνισμός και Ελληνικότητα. Ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της ελληνικής κοινωνίας*, Αθήνα 1983.
- Ευελπίδης Χρ., *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Ελλάδος*, Αθήναι: εκδ. Α. Παπαζήση, 1950.
- *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770 - 2000*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003, 10τ. Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002-2003.
- Σβορώνος, Ν., *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*, μτφρ. Αικ. Ασδραχά, βιβλιογραφικός οδηγός Σπ. Ασδραχάς. Αθήνα: Θεμέλιο, [1975].
- *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, 15 τ., Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών
- *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770 - 2000*, 10 τ., Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2003.
- Κιτρομηλίδης Π., *Νεοελληνικός Διαφωτισμός : Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*. Αθήνα: ΜΙΕΤ. 1996.
- Κλειώσης Χρ., *Ιστορία της τοπικής αυτοδιοικήσεως*. Αθήνα, 1977.
- Petropoulos John, *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο 1833-1843*, 2 τ., Αθήνα 1985.
- Τσαούσης Δ. Γ. (επιμ.), *Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα*. Αθήνα 1984.
- Τσουκαλάς Κ., *Εξάρτηση και αναπαραγωγή: Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922)*. Αθήνα: Θεμέλιο, 1987.

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κωδικός: LIS ΓΠ 382

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3 |

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: ΣΤ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

44. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές την ιστορία της γραφής και της τεχνολογίας της πληροφορίας με έμφαση στα μέσα καταγραφής της και τα υπολογιστικά εργαλεία για την επεξεργασία της.

Στόχοι

Η παρουσίαση των βασικών σταθμών - επιτευγμάτων του ανθρώπου στην καταγραφή και επεξεργασία της πληροφορίας, ξεκινώντας από τη γραφή και καταλήγοντας στα σύγχρονα οπτικοακουστικά και ψηφιακά μέσα. Η αποσαφήνιση της κοινής έννοιας της πληροφορίας αλλά και των διαφορετικών εργαλείων και τρόπων σύλληψής της

Περίγραμμα

1. Ιστορία της γραφής: Ορισμοί - συστήματα κωδικοποίησης της πληροφορίας - τύποι γραφής - εξέλιξη - υποστρώματα γραφής - μέσα γραφής
2. Ιστορία της τυπογραφίας και της μαζικής αναπαραγωγής κειμένου και γραφικών
3. Τεχνολογίες τηλεπικοινωνίας
4. Σύγχρονα μέσα αποθήκευσης, αναπαραγωγής και μετάδοσης της πληροφορίας: Φωτογραφία - κινηματογράφος - δίσκος - μαγνητική ταινία (audio, video, ψηφιακή)
5. Ιστορία των υπολογιστικών μηχανών και των ηλεκτρονικών υπολογιστών
6. Ψηφιακά μέσα αποθήκευσης
7. Ψηφιοποίηση - Ψηφιακό περιεχόμενο: Ψηφιοποίηση - ψηφιακή αναπαραγωγή - συμπίεση - ηλεκτρονικό βιβλίο - ψηφιακές βιβλιοθήκες
8. Τρόποι προστασίας της πληροφορίας - Πνευματικά δικαιώματα
9. Βιβλιοθήκες και τεχνολογία

Διεξαγωγή

Διαλέξεις. Επισκέψεις σε αρχεία, βιβλιοθήκες ή άλλους φορείς, που διαθέτουν σχετικό εξοπλισμό και υλικά.

Βιβλιογραφία

- Barbier, F (2001). *Ιστορία του Βιβλίου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Benson, AK, Ed. (2010). *Inventors and Inventions*. Pasadena, California: Salem Press.
- Bunch, B; Hellemans, A (2004). *The History of Science and Technology*. New York: Houghton Mifflin Company.
- Dewald, J, Ed. (2004). *Europe 1450 to 1789: Encyclopedia of the Early Modern World*. New York: Charles Scribner's Sons.
- Haigh, T (2004). "The history of computing: An introduction for the computer scientist". In: A. Akera and W. Aspray (eds) *Using History to Teach Computer Science and Related Disciplines*. Washington, D.C.: Computing Research Association (5-26).
- Haven Putnam, G (1962). *Books and their makers during the middle ages. Unaltered reprint of the last edition (1896-1897)*. New York: Hillary house publishers LTD.
- Headrick, DR (2000). *When information came of age: technologies of knowledge in the age of reason and revolution 1700-1850*. New York: Oxford University Press.
- Hunter, D (1974). *Papermaking, the history and technique of an ancient craft*. New York: Dover Publications, Inc.
- Ifrah G (2001). *The Universal History of Computing: From the Abacus to the Quantum Computer*. Wiley.
- Kresh, D, Ed. (2007). *The Whole Digital Library Handbook*. ALA Editions.
- Norman JM (2005). *From Gutenberg to the Internet: A Sourcebook on the History of Information Technology*. Historyofscience.com.
- Nunberg, G (2002). *Timeline of the History of Information*. Stanford University-Center for the Study of Language and Information (CSLI), 2002. URL: <http://www-csli.stanford.edu/~nunberg/timeline.html>
- Peacock, J (1997). *Παραγωγή Βιβλίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Robinson, A (2007). *Ιστορία της γραφής: Αλφάβητα, ιερογλυφικά, εικονογράμματα*. Αθήνα: Polaris.
- Speirs, HM (2003). *Εισαγωγή στην ψηφιακή εκτύπωση και την απ' ευθείας βιβλιοδεσία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Δενδρινός, Μ (2006). *Εισαγωγή στην τεχνολογία πληροφοριών*. Αθήνα: Libris-tech.
- Λάζος, Χ (1997). *Τηλεπικοινωνίες των αρχαίων Ελλήνων*. Αθήνα: Αίολος.
- Πολάτωφ, Χ (2001). *Συμβολή στην Ιστορία της Γραφής*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Τσικριτής, Μ (2006). *Ο δίσκος της Φαιστού. Οδηγός για την αποκρυπτογράφηση του*. Ηράκλειο.

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Κωδικός: LIS A 361

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 ώρες (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές τη δυνατότητα να εντοπίζουν τους στόχους ενός οργανισμού και με βάση αυτό να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν ένα αποδοτικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων και πληροφοριών μέσα σε έναν οργανισμό.

Στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές τη δυνατότητα να κατέχουν:

- τις τεχνικές και τις διαδικασίες διαχείρισης εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή
- τις τεχνικές και διαδικασίες διαχείρισης μεταφοράς εγγράφων από φυσική σε ηλεκτρονική μορφή
- τις τεχνικές και διαδικασίες διαχείρισης ηλεκτρονικών καταγραφών φυσικών εγγράφων

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες:

A. Το πληροφοριακό περιβάλλον του οργανισμού και η παραγωγή εγγράφων

B. Το Ηλεκτρονικό έγγραφο

- Τεχνικές και πρότυπα περιγραφής
- Συστήματα διαχείρισης ηλεκτρονικών εγγράφων και αντικειμένων
- Διαχείριση ροής εγγράφων και ροής εργασιών οργανισμού

Γ. Από το φυσικό έγγραφο στο ηλεκτρονικό

- Συστήματα ενιαίας διαχείρισης
- Δ. Ροή εγγράφων και ροή πληροφοριών

Διεξαγωγή

Ασκήσεις πράξης σχεδιασμένες για να υλοποιηθούν από τους φοιτητές στη Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθηνών και στο εργαστήριο Η/Υ του Τμήματος.

Βιβλιογραφία

- Atherton, Jay. From life cycle to continuum: Some thoughts on the records management- archives relationship. *Archivaria*, 21 (Winter 1985-1986): 43-51.

- Bearman, David. Archival principles and the electronic office. *Electronic evidence: Strategies for managing records in contemporary organizations*. Pittsburgh-Pen: Archives and Museum Informatics, 1993, 146-175.
- Brown, John Seely and Paul Duguid. *The social life of information*. Cambridge-Mass: HBS Press, 2002.
- Constantini, Jo Ann. Survival skills for information professionals in the decade of turbulence. *Records Management Quarterly*, 28(1)
- Hersh, William. The electronic medical record: Promises and problems” *Journal of the American Society for Information Science*, 46 (Dec1995):772-776.
- NARA/National Archives and Records Administration. Frequently asked questions about records inventories. URL: [www.archives.gov/records_management/policy_and_guidance/frequently asked questions inventories.html](http://www.archives.gov/records_management/policy_and_guidance/frequently_asked_questions_inventories.html)
- Saffady, William. *Records and information management: Fundamentals of professional practice*. ARMA International, 2004. URL: <http://www.arma.org/pdf/Saffady>
- Shepherd, Elizabeth and Geoffrey Yeo. *Managing records: A handbook of principles and practice*. London: Facet Publishing, 2003.
- Stevens, David O. and R.C. Wallace. *Electronic records retention: New strategies for data life cycle management*. Lenexa-KS: ARMA International, 2003.
- US Environmental Protection Agency. What is a record? Interactive Q&A. URL: www.epa.gov/records/whatis/index.htm

38. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ

Κωδικός: LIS ΓΠ 390

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

33. ΕΚΔΟΤΙΚΗ

15. ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

16. ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Εξοικείωση των φοιτητών με τη φυσική υπόσταση των φορέων της πληροφορίας, καθώς και με τις ιδιότητες, τη φθορά και τη συντήρησή τους. Εκπαίδευση στις σωστές πρακτικές διατήρησής τους και στη διαχείριση της συντήρησης.

Στόχοι

Εκπαίδευση των μελλοντικών βιβλιοθηκονόμων και αρχειονόμων ώστε:

- Να μπορούν σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες να συντάξουν και να εφαρμόσουν ένα σχέδιο διατήρησης, το οποίο θα προβλέπει μέτρα για την ασφαλή φύλαξη του υλικού (συνθήκες φύλαξης, μέτρα έκτακτης ανάγκης) και θα τυποποιεί καθημερινές εργασίες ρουτίνας που αμέσως ή εμμέσως επηρεάζουν την κατάσταση διατήρησής του (δανεισμό, αναπαραγωγή, διακίνηση, απόσυρση, επιλογή για συντήρηση κλπ).
- Να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις που επηρεάζουν την κατάσταση του υλικού που να είναι επιστημονικά ορθές και να στηρίζονται στη διεθνή εμπειρία και τα υπάρχοντα πρότυπα.
- Να γνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της συντήρησης βιβλίων και αρχειακού υλικού, ώστε να μπορούν να συνεργαστούν αποτελεσματικά με τους συντηρητές (διαχείριση της συντήρησης).
- Να γνωρίσουν τα θέματα και την ορολογία της συντήρησης, ώστε να υπάρχει μια κοινή γλώσσα συνεννόησης συντηρητών και βιβλιοθηκονόμων - αρχειονόμων.
- Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις επιστήμης και τεχνολογίας των υλικών που φυλάσσονται σε βιβλιοθήκες και αρχεία (χαρτί, δέρμα, φωτογραφικό φιλμ, μαγνητικά και οπτικά μέσα), ώστε να μπορούν να κατανοήσουν τα αίτια και τους μηχανισμούς φθοράς τους καθώς και τις διαφορετικές απαιτήσεις φύλαξης και συντήρησής τους.

- ο Να είναι σε θέση να εκτελούν απλές επεμβάσεις συντήρησης, μέχρι να ζητήσουν τη συνδρομή των συντηρητών.

Περίγραμμα

Θεωρία

1. Τα Αντικείμενα και τα Υλικά: Βιβλία, αρχαικό υλικό, φιλμ, μαγνητικά και οπτικά μέσα. Χαρτί, δέρμα, περγαμηνή. Ιστορία και παραγωγή του χαρτιού. Ιδιότητες, σύσταση και δομή. Τύποι χαρτιού. Άλλα υποστρώματα και φορείς πληροφορίας. Φιλμ. Ψηφιακά μέσα. Μελάνια και χρωστικές. Βιβλιοδεσία: υλικά και τεχνικές. Δέρμα, περγαμηνή, βιβλιοδετικά πανιά. Κόλλες.
2. Αίτια και μηχανισμοί φθοράς βιβλίων και αρχαιικού υλικού. Χημική φθορά. Φυσικοχημική φθορά. Μηχανική φθορά. Βιολογική φθορά. Όξινη υδρόλυση της κυτταρίνης. Πηγές οξύτητας. Οξειδωση. Φυσική γήρανση του χαρτιού, του δέρματος και άλλων υλικών. Ανθεκτικότητα στο χρόνο. Τυπολογία της φθοράς. Χρωματικές μεταβολές. Foxing. Διάβρωση της μελάνης σιδήρου. Διάγνωση της φθοράς. Τεκμηρίωση.
3. Μέθοδοι συντήρησης βιβλίων και αρχαιικού υλικού. Συντήρηση, αποκατάσταση, διατήρηση. Σκοποί της συντήρησης. Απολύμανση, απεντόμωση. Καθαρισμός. Χημική σταθεροποίηση. Στερέωση. Αποκατάσταση μηχανικών φθορών. Συμπλήρωση. Αποκατάσταση λειτουργικότητας. Τεκμηρίωση. Μαζικές μέθοδοι στερέωσης και αποξίνισης. Υποδομή εργαστηρίου. Τράπεζα κενού. Leafcasting. Υλικά συντήρησης. Γιαπωνέζικα χαρτιά, κόλλες. Διαχείριση της συντήρησης.
4. Διατήρηση σε βιβλιοθήκες και αρχεία. Σχέδιο διατήρησης. Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων. Προτεραιότητες. Έρευνα κατάστασης της διατήρησης του υλικού. Συνθήκες φύλαξης. Τι είναι η σχετική υγρασία. Εξάρτηση της ταχύτητας γήρανσης από τη θερμοκρασία και τη σχετική υγρασία. Κλιματισμός, θέρμανση, αφύγρανση, εξαερισμός. Φωτισμός. Παρακολούθηση και καταγραφή παραμέτρων φύλαξης. Διεθνή πρότυπα. Μέτρα έκτακτης ανάγκης. Πυρασφάλεια και πυρόσβεση. Πλημμύρα. Κλοπή. Βανδαλισμός. Προσβολή από μύκητες, έντομα και τρωκτικά. Μέτρα ασφάλειας. Αναγνωστήρια. Κτιριακά θέματα. «Πράσινα» κτίρια αρχείων και βιβλιοθηκών. Εφαρμογή των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης.
5. Πρακτικές φύλαξης. Υλικά αρχαιικής ποιότητας. Μη όξινα υλικά. Αλκαλικό απόθεμα. Πε-χα (pH) και οξύτητα, η σημασία τους στη διατήρηση. Μετανάστευση όξινων συστατικών. Έπιπλα, ράφια, βιβλιοθήκες. Διαρρύθμιση χώρων. Εκθέσεις. Χειρισμός βιβλίων και αρχαιικού υλικού. Σωστές πρακτικές. Απόσυρση από την κυκλοφορία.
6. Αναπαραγωγή βιβλίων και αρχαιικού υλικού. Φωτογράφιση, μικροφωτογράφιση, φωτοτύπηση και ψηφιοποίηση. Διατήρηση και διακίνηση. Εξοπλισμός. Πρότυπα και γενικές αρχές. Ασφάλεια δεδομένων, φύλαξη αντιγράφων.

Εργαστήριο

1. Επίδειξη παραδοσιακών αντικειμένων και υλικών, διαφάνειες και βίντεο: Χαρτί, δέρμα, περγαμηνή - Υδατόσημα - Μελάνια (μελάνη σιδήρου, αιθάλης) - Χάρτες, γκραβούρες - Πάπυρος - Σύγχρονα αντικείμενα (δίσκοι, κασέτες, CD, κ.λπ.) - Συσκευές αναπαραγωγής - Οξέα - Βάσεις - pH (προσδιορισμός με pHμετρικό χαρτί και μαρκαδόρο)

2. Επίδειξη σε μοντέλα, προβολή βίντεο και διαφανειών: Μέρη του βιβλίου - Ορολογία - Μαρμαρόκολες - Είδη βιβλιοδεσίας - διαφορές των στυλ βιβλιοδεσίας - Ιστορική εξέλιξη - Στάδια βιβλιοδεσίας: Εφαρμογή: Ράψιμο βιβλίου σε τεζάκι - Κατασκευή καλύμματος
3. Επίδειξη αντικειμένων και προβολή διαφανειών με διάφορα είδη φθοράς: Χαρτί - Χημική φθορά (γερασμένο χαρτί, χρωματικές μεταβολές) - Foxing - Μηχανική φθορά - Βιολογική φθορά (Μύκητες - Ποντίκια - Έντομα) - Φθορά της μελάνης σιδήρου - Δέρμα και περγαμηνή: Διάφορα είδη φθοράς - Φθορά βιβλιοδεσίας και σύγχρονων μέσων
4. Μέθοδοι Συντήρησης, Διαφάνειες: Εργαλεία συντήρησης - Τυπικό εργαστήριο συντήρησης - Διάφορες τεχνικές συντήρησης χαρτιού: Καθαρισμός, Πλύσιμο, Αποξίνιση με υδροξείδιο του ασβεστίου, Στερέωση, Συμπλήρωση, Ενίσχυση με γιαιπωνέζικο χαρτί, Συντήρηση διάβρωσης μελάνης σιδήρου - Συντήρηση δέρματος και περγαμηνής, συντήρηση βιβλιοδεσίας, αποκατάσταση λειτουργικότητας, συντήρηση σύγχρονων αντικειμένων. Εφαρμογή: Μερικές βασικές μέθοδοι συντήρησης χαρτιού.
5. Διατήρηση, διαφάνειες: Λάθη και κακές πρακτικές φύλαξης σε αρχεία και βιβλιοθήκες - Καταστροφές από πλημμύρα - Συστήματα φύλαξης, υλικά συσκευασίας, αρχειακοί φάκελοι και κουτιά - Φύλαξη σύγχρονων αντικειμένων. Σχετική υγρασία: Ορισμός, σχετικές έννοιες - Ψυχομετρικό διάγραμμα - Μέτρηση σχετικής υγρασίας - θερμοϋγρόμετρο τύπου ροκάνας. Επίδειξη αρχειακών κουτιών. Εφαρμογή: Μέτρηση σχετικής υγρασίας με ψηφιακό θερμοϋγρόμετρο και θερμοϋγρόμετρο τύπου ροκάνας
6. Αναπαραγωγή, φωτογράφιση, ψηφιοποίηση: Επίδειξη και εφαρμογή: Ψηφιοποίηση εγγράφων με σαρωτή και φωτογραφική μηχανή. Επεξεργασία, οπτική αναγνώριση χαρακτήρων - Μετατροπή σε αρχείο txt, pdf και lit - Ανάγνωση από επιτραπέζιο υπολογιστή. - Μεταφορά σε υπολογιστή χειρός και επίδειξη της χρήσης του ως αναγνώστη ηλεκτρονικών βιβλίων (e-book reader)

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, προβολή διαφανειών και βίντεο, επιδείξεις και ασκήσεις εφαρμογής στο εργαστήριο. Επισκέψεις σε εργαστήρια συντήρησης φορέων του δημοσίου και ιδιωτών συντηρητών.

Βιβλιογραφία

- Adam, C. *Restauration des manuscrits et des livres anciens*. Puteaux: EREC, 1984.
- Adcock, E. P. *Αρχές της IFLA για τη φροντίδα και μεταχείριση του υλικού των βιβλιοθηκών*. μετ. Ε. Σεμερτζάκη. Αθήνα: Σύγχρονη βιβλιοθήκη, 1998.
- Bansa, H. *The Awareness of Conservation. Reasons for Reorientation in Library Training*. *Restaurator*, 7(1) 36-47, 1986.
- Baynes-Cope, A. *Caring for books and documents*. London: The British Library, 1989.
- Flieder, F., Duchein, M. *Livres et documents d' archives: Sauvegarde et conservation*. Paris: Unesco, 1986.
- Greenfield, J. *The care of fine books*. New York: NLB, 1988.
- Hess, R. L. (2008): Tape Degradation Factors and Challenges in Predicting Tape Life. *ARSC Journal* 39:2. [[pdf](#)]

- Ipert, S., Rome, Y.-M. *Restauration des livres*. Fribourg-Suisse: Office du Livre, 1987.
- Oddos, J.P. *La conservation*. Paris: Cercle de la Librairie, 1995.
- Χατζηγεωργίου, Β. *Οδηγός προληπτικής συντήρησης φωτογραφικών αρχείων και συλλογών*. Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α., 1995.
- Clark, S., Frey, F. (2003): Care of photographs. SEPIA (Safeguarding European Photographic Images for Access) project. European Commission on Preservation and Access (Οδηγόςπλήρουςκειμένουγιατηδιατήρησηφωτογραφιών) [[pdf](#)]
- Harmant, P.G. (1958): From Camera to Cinemascope. France Actuelle, vol. VII, No 6, March 15, 1958. [[HTML](#)]
- Humphrey, S.D. (1858): American handbook of Daguerreotype. New York, S.D. Humphrey (διαθέσιμοαπότο Project Gutenberg: amdag10 - dang.txt)
- Hunter, D (1974). *Papermaking, the history and technique of an ancient craft*. New York: Dover Publications, Inc.
- Johnson, WA (1988). *Book repair and conservation*. London: Thames and Hudson.
- Northeast Document Conservation Center (NEDCC). Preservation of Library and Archival Materials: Preservation Leaflets
- Βαλάσης, Δ (1999). *Άχ τα βιβλία: Προστασία και προληπτική συντήρηση υλικού βιβλιοθηκών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γανιάρη, Φ (1987). *Η τεχνική της βιβλιοδεσίας τέχνης*. Αθήνα: ΕΟΜΜΕΧ.
- Ζερβός, Σ (2000). *Διερεύνηση κριτηρίων και μεθόδων αποτίμησης καταλληλότητας υλικών και επεμβάσεων συντήρησης χαρτιού / αρχείων σε σχέση με τον σχεδιασμό των συνθηκών του περιβάλλοντος χώρου (Εφαρμογή στο ιστορικό αρχείο του ΚΚΕ)*. Μεταπτυχιακή εργασία. ΔΠΜΣ Προστασία Μνημείων. Αθήνα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. [[pdf](#)]
- Ζερβός, Σ (2003). *Δυνατότητες, περιορισμοί και προοπτικές της συντήρησης αρχειακού υλικού*. Πανελλαδικό Συνέδριο των Γ.Α.Κ.: "Η πολιτιστική κληρονομιά των αρχείων. Τα αρχεία πηγή έρευνας, γνώσης και εκπαίδευσης", Σάμος. [[pdf](#)]
- Ζερβός, Σ (2004). *Κριτήρια και μεθοδολογία αποτίμησης καταλληλότητας επεμβάσεων συντήρησης χαρτιού*. Διδακτορική διατριβή. ΔΠΜΣ Προστασία Μνημείων. Αθήνα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. [[pdf](#)]
- Ζερβός, Σ (2006). *Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες: Υφίσταται ζήτημα λήψης μέτρων διατήρησης του υλικού τους;*. 14ο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών "Η διαχείριση της γνώσης, ο παγκόσμιος ιστός και οι μονάδες πληροφόρησης", Αθήνα. ΤΕΙ Αθήνας: 385-394. [[pdf](#)]
- Ζερβός, Σ, Μοροπούλου, Α (2004). "Γενικές αρχές διατήρησης αρχειακού υλικού". *Αρχειακός Δεσμός 1*: 131-163. [[pdf](#)]
- Κωνσταντίνου, Ι (1988). *Το χειρόγραφο, το βιβλίο, τα ιστορικά αρχεία. Τεχνολογία υλικών, πρόληψη φθορών, συντήρηση*. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- Σκεπαστιανού, Μ (1998). *Διατήρηση τεκμηρίων βιβλιοθηκών και αρχείων*. Θεσσαλονίκη: Τυποφιλία.
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (1999). *Κτήρια Αρχείων. Βασικές Αρχές Σχεδιασμού*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (2000). *Διατήρηση και συντήρηση των βιβλιακών και αρχειακών συλλογών*. Ναύπακτος: Παπαχαραλάμπειος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου.
- Χατζηγεωργίου, Β (1995). *Οδηγός προληπτικής συντήρησης φωτογραφικών αρχείων και συλλογών*. Αθήνα: Εταιρεία Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου.

39. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Κωδικός: LIS B 316

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 ώρες Θεωρία και 2 Εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σχετιζόμενα μαθήματα: -

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Η πληροφοριακή επάρκεια είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τη δια βίου μάθηση. Είναι το πρώτο βήμα για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Συνεπώς, η ανάπτυξη αυτής της επάρκειας θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών χρόνων. Την περίοδο αυτή οι βιβλιοθηκονόμοι, ως τμήμα της κοινότητας μάθησης και ως ειδικοί στη διαχείριση της πληροφορίας, θα πρέπει να αναλαμβάνουν ένα σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της πληροφοριακής παιδείας. Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην έννοια, στο ρόλο και στη σημαντικότητα της πληροφοριακής παιδείας και να επισημάνει το σημαντικό ρόλο των βιβλιοθηκών.

Στόχοι

Συγκεκριμένα, το παρόν μάθημα στοχεύει να δώσει στους φοιτητές την γνωστική υποδομή για:

τα διεθνή πρότυπα της πληροφοριακής παιδείας,

τις μεθόδους της πληροφοριακής παιδείας,

την εφαρμογή της πληροφοριακής παιδείας στις ελληνικές βιβλιοθήκες,

τη συμβολή των βιβλιοθηκονόμων και

τους τρόπους αποτίμησης/αξιολόγησης της παρεχόμενης πληροφοριακής παιδείας από τις βιβλιοθήκες.

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται σε 5 (πέντε) ενότητες:

A. Εισαγωγή στην πληροφοριακή παιδεία (η έννοια, ο ρόλος και η σημαντικότητα της πληροφοριακής παιδείας)

B. Διεθνή πρότυπα πληροφοριακής παιδείας

Γ. Μέθοδοι πληροφοριακής παιδείας

Δ. Αποτίμηση/αξιολόγηση πληροφοριακής παιδείας

E. Πληροφοριακή παιδεία και ελληνική πραγματικότητα

Διεξαγωγή

Θεωρία, πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση εργασιών.

Βιβλιογραφία

- American Association of School Librarians and Association for Educational Communications and Technology. 1998. Information Power: Building Partnerships for Learning. Chicago: ALA.
- Bawden, D. (2001, March). Information and Digital Literacies: A Review of Concepts. στο Journal of Documentation, No. 57, σσ. 218-259.
- Behrens, S.J. (1994, April). A Conceptual Analysis and Historical Overview of Information Literacy. College and Research Libraries, Vol. 55, No. 4, pp.309-322.
- Charles Sturt University. Bruce, C. (1997). The Seven Faces of Information Literacy: Seven Faces of Information Literacy. AULSIB Press, Adelaide Auslib Press.
- Rader, H. (2002) Information Literacy 1973-2002: A Selected Literature Review. Library Trends, Vol.51, No.1, pp.242-259.
- Campbell, S. (2004). Defining Information Literacy in the 21st century. IFLA 70thConference. Ημερομηνία ανάκτησης 20 Ιουνίου 2012, από <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/059e-Campbell.pdf>
- Byerly, G. and Brodie, C. S. (1999). Information Literacy Skills Models: Defining the Choices. In Learning and Libraries in an Information Age: Principles and Practice. Ed. Barbara K. Stripling, Englewood: Littleton: Libraries Unlimited, pp. 54-82.
- Hundie, H. (2003). Library operations and Internet resources. The Electronic Library, Vol. 21, No. 6.
- Kuhlthau, C. (1999). Literacy and Learning for the Information Age. In Stripling, Barbara K., Learning and Libraries in an Information Age. Principles and Practice. Littleton: Libraries Unlimited.
- Lau, J. (2006). Κατευθυντήριες οδηγίες για την πληροφοριακή παιδεία στη διαβίωση μάθησης. IFLA report. Ημερομηνία ανάκτησης 20 Ιουνίου 2012, από <http://www.ifla.org/files/information-literacy/publications/ifla-guidelines-el.pdf>
- Κόκκινος, Δ., Παπαδάτου, Ε. και Σισαμάκη, Ν. Πληροφοριακή παιδεία και εκπαίδευση χρηστών στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΕΜΠ. Ημερομηνία ανάκτησης 20 Ιουνίου 2012, από http://users.ntua.gr/dennis/pubs/il_ntua_paper.pdf

40. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Κωδικός: LIS ΓΠ 495

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 4

Πιστωτικές μονάδες: 6

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικής Υποδομής

Είδος μαθήματος: υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

21. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

13. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να βοηθήσει τους φοιτητές να αποκτήσουν την επιστημονική γνώση και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ορθολογική διαχείριση των πόρων μιας μονάδας πληροφόρησης.

Στόχοι

Εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες που αφορούν στην οικονομική επιστήμη, εξετάζοντας θέματα και από τη μικροοικονομία αλλά και την μακροοικονομία. Απόκτηση βασικών γνώσεων γύρω από τις επιχειρήσεις και τους τρόπους οργάνωσης και διοίκησής τους. Περαιτέρω ανάλυση ενός κλάδου της οργάνωσης και διοίκησης, τη λογιστική των επιχειρήσεων.

Περίγραμμα

Βασικές αρχές Οικονομίας (Ανάλυση των εννοιών ανάγκη, αγαθό, συντελεστές παραγωγής, οικονομικό κύκλωμα. Το οικονομικό πρόβλημα, καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων, καμπύλες χρησιμότητας, κόστος ευκαιρίας, νόμος προσφοράς και ζήτησης).

Έννοια του κοινωφελούς οργανισμού (Ορισμός, μορφές και διάκριση, λειτουργίες, περιβάλλον και επιδιώξεις).

Ιδιαιτερότητες στην οικονομική διαχείριση. Δείκτες. Εξασφάλιση πόρων. Προϋπολογισμοί Βιβλιοθηκών, Αρχείων με βάση τους στόχους. Διαχείριση προγραμμάτων.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις και ασκήσεις πράξης

Βιβλιογραφία

- Τουρνά- Γερμανού, Ελένη. *Γενική λογιστική με ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο Ε.Γ.Λ.Σ.*. Αθήνα, 2004.
- Begg, D. *Εισαγωγή στην οικονομική διαχείριση*. μετ. Σ. Πανταζίδης, Α. Σακκά. Αθήνα: Κριτική, 2006.
- Smith, P. & Begg, D.: *Εισαγωγή στην οικονομική διαχείριση*. Ασκήσεις. Αθήνα: Κριτική, 2001.

- Κιντής, Α. και Πουρναράκης, Ε. *Αρχές οικονομικής ανάλυσης*. Αθήνα: Σμπίλιας, 1993.
- Κιόχος, Π. *Αρχές οικονομικής επιστήμης*. Αθήνα: Σταμούλης, 1994.
- Κιόχος, Π. *Ιδιωτική οικονομική*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική, 2003.
- Κιόχος, Π. *Οικονομική της διοίκησης*. Αθήνα: Interbooks, 1999.
- Υψηλάντης, Π. *Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης: από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Πατάκης, 2001

41. ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Κωδικός: LIS ΕΠ 305

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 ώρες θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

44. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η θεωρητική προσέγγιση των σπουδαστών στην Τεκμηριωμένη Πρακτική (Evidence-BasedPractice), ως μέθοδο διαχείρισης και τεκμηρίωσης της Ιατρικής πληροφορίας, καθώς και η γνωριμία με τις κυριότερες διεθνείς Ιατρικές πηγές Πληροφόρησης (MEDLINE, EMBASE, TheCochraneLibrary., και τους Οργανισμούς και τα Κέντρα Τεκμηρίωσης - Διανομής Βιοιατρικών δεδομένων (DIMDI, NCBI, ISI, TheCochraneCollaboration...)

Στόχοι

Οι φοιτητές θα ενημερωθούν, ως προς τα νέα μοντέλα διαχείρισης ιατρικών πληροφοριών των έξυπνων συστημάτων υποστήριξης Ιατρικών αποφάσεων (DecisionSupportSystems), τα μέσα διατήρησης και διάδοσης της ιατρικής γνώσης, και τις νέες πρακτικές που συμβάλλουν στην αναζήτηση και αξιολόγηση έγκυρης βιοιατρικής αρθρογραφίας, γενικού ιατρικού/κλινικού ενδιαφέροντος στο διαδίκτυο.

Περίγραμμα

Εξέλιξη και χαρακτηριστικά των Βιοιατρικών επιστημών, και της Επιστήμης Πληροφόρησης, ιδιαίτερα της Ιατρικής Βιβλιοθηκονομίας (MedicalLibrarianship) και του παγκόσμιου κινήματος στην Ιατρική (Evidence-BasedMedicine). Προσεγγίσεις σε μεθόδους αξιολόγησης και εκτίμησης σχετικά με την διασφάλιση της ποιότητας και εγκυρότητας των ιατρικών δημοσιεύσεων, κυρίως των ανασκοπήσεων, και μετα- αναλύσεων. Μελέτες Διεθνών Οργανισμών Τεκμηρίωσης Ιατρικής Βιβλιογραφίας (NCBI, Cochrane, McMasterUniversity). Ανάπτυξη βασικών θεωριών κωδικοποίησης του περιεχομένου μιας ιατρικής πράξης (ICDcodes), βάσει των κωδικοποιήσεων του Γερμανικού Κέντρου Τεκμηρίωσης DIMDI σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας WHO. Αναφορά και online πρόσβαση σε βασικές Πηγές Βιοιατρικής Πληροφόρησης.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις, αναζήτηση στο διαδίκτυο ιατρική πληροφορία, online πρόσβαση σε έγκυρες πηγές, επιδείξεις συστημάτων, εργασίες, ηλεκτρονικά tutorials.

Βιβλιογραφία

- Booth A. Librarian heal thyself: evidence based librarianship, useful, practicable, desirable?. Proceedings of the 8th International Congress on Medical Librarianship, held between July 2 and 5 London, 2000.
- Brettle Alison, Andrew F. Long. Comparison of Bibliographic Databases for Information on the Rehabilitation of people with severe Mental Illness. Bull Med Libr Assoc 2006; 89 (4): 353-362.
- Choo C.W. The Knowing Organization: How Organizations Use Information to Construct Meaning, Create Knowledge and Make Decisions. International J Information Management 1996; 16(5): 329-340.
- Divoli A, Wooldridge MA, Hearst MA. Full text and figure display improves bioscience literature search. PLoS One. 2010 Apr 14;5(4):e9619. (διατίθεται πλήρες κείμενο δωρεάν/PubMed)
- Haag M Stephen . Cummings. Information Systems Essentials. Boston: McGraw-Hill; 2006.
- Lappa E. Clinical Librarianship (CL): A Historical Perspective. E- Journal Acad Special Librarianship 2004; 5(2-3). Available from URL: http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v05n02/lappa_e01.htm
- Lappas E. Information Management in Community Health and Primary Care. Health Info Libr J. 2002 Dec;19(4):236-8.
- Λάππα Ε. Έγκυρες πηγές Βιο-Ιατρικής Πληροφόρησης στο διαδίκτυο: DIMDI, MEDLINE, COCHRANE, NCBI/NLM. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη, 2010. (ISBN: 978-960-489-025-5)
- National Research Council. Commission on Physical Sciences, Mathematics and Applications. Committee on Information Technology Literacy, Computer Science and Telecommunications Board. Being Fluent with Information Technology. Washington, D.C.: National Ac
- Nestel D, Ng A, Gray K, Hill R, Villanueva E, Kotsanas G, Oaten A, Browne C. Evaluation of mobile learning: students' experiences in a new rural-based medical school. BMC Med Educ. 2010 Aug 11;10:57. (διατίθεται πλήρες κείμενο δωρεάν/PubMed)
- Patterson M, Rick J, Wood S, Carroll C, Balain S, Booth A. Systematic review of the links between human resource management practices and performance. Health Technol Assess. 2010 Oct;14(51):1-334, iv. Review.
- Smith R. What clinical information do doctors need? BMJ 1996;313: 1062-68.
- Secker Jane. Electronic Resources in the Virtual Learning Environment: a guide for librarians. Oxford: Chandos publishing, 2004.
- Stephen Haag and M. Cummings. Information systems essentials. N.York: McGraw Hill, 2006
- Urquhart Christine. Bridging information requirements and information needs assessment: do scenarios and vignettes provide a link? Inf. Res ;2001 6(2). Available from URL: <http://informationr.net/ir/6-2/paper102.html>

42. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ

Κωδικός: LIS T 345

Τύπος μαθήματος: Μεικτό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 5 (3 θεωρία και 2 εργαστήριο)

Πιστωτικές μονάδες: 5

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Ειδικότητας

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

9. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

12. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

25. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις διαδικασίες μέσα από τις οποίες θα γίνουν ενεργοί παράγοντες του Παγκόσμιου Ιστού και όχι απλοί παθητικοί χρήστες των υπηρεσιών του.

Στόχοι

Μεταξύ των επιδιωκόμενων στόχων είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές την ικανότητα σχεδίασης και διαχείρισης δυναμικών ιστοτόπων σε συνεργασία με web servers και databases servers και να γνωρίσουν τα κριτήρια αξιολόγησης ιστοσελίδων και ιστοτόπων

Περίγραμμα

Η έννοια του δυναμικού ιστότοπου μέσα από τον οποίο οι χρήστες των υπολογιστών - πελατών επικοινωνούν αμφίδρομα με τις υπηρεσίες των υπολογιστών υπηρετών. Σχεδίαση και διαχείριση δυναμικών ιστοτόπων διαφόρων τύπων, όπως HTML - PHP - ASP - JSP - CSS, με τη βοήθεια ειδικών πακέτων λογισμικού, όπως MacroMedia DreamWeaver. Παρουσίαση μιας πλήρους δομής διαχείρισης δυναμικών ιστοτόπων, που είναι ένας υπηρέτης web (π.χ. Apache) που συνεργάζεται με ένα υπηρέτη βάσης δεδομένων (π.χ. MySQL) και ένα διαχειριστή δυναμικού περιεχομένου (π.χ. PHP). Κριτήρια αξιολόγησης ιστοσελίδων και ιστοτόπων. Δικτυακές πύλες (Internet portals)

Στο μάθημα αυτό θίγονται επίσης και θέματα Τεχνικών αναζήτησης στον Παγκόσμιο Ιστό (λεξικολογική και σημασιολογική προσέγγιση), Κριτηρίων επιλογής και χρήσης μηχανών και μετα-μηχανών αναζήτησης (search / meta-search engines) και Η-εμπορίου (e-commerce).

Διεξαγωγή

Ενδεικτικά θέματα εργαστηριακών ασκήσεων:

Χρήση του πακέτου MacroMedia DreamWeaver για σχεδίαση δυναμικών ιστοτόπων.

Σύνδεση δυναμικών ιστοτόπων με webserver (Apache) και databaseserver (MySQL)
Ασκήσεις αξιολόγησης ιστοσελίδων και ιστοτόπων

Βιβλιογραφία

- Buchanan, R. W., Lukaszewski, C. *Measuring the impact of your Web site*. John Wiley, 1997.
- Cooke, A. *A guide to finding quality information on the Internet: selection and evaluation strategies*. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2001.
- Daconta, M. C., Obrst, L. J., Smith, K. T. *The semantic Web: A guide to the future of XML, Web services, and knowledge management*. Wiley, 2003.
- Gomez-Perez, A., Corcho, O., Fernandez-Lopez, M. *Ontological engineering : with examples from the areas of Knowledge management, e-commerce and the semantic Web*. Springer (Advanced Information and Knowledge Processing), 2004.
- Ivory, M. Y. *Automated Web site evaluation: Researchers' and practitioners' perspectives*. Kluwer International Series on Human Computer Interaction-4/ Kluwer Academic Publishers, 2003.
- Jafari A., Sheehan, M. eds. *Designing portals : Opportunities and challenges*. Irm Press, 2003.
- Nickolas, D. & Rowlands, I. *The Internet: its impact and evaluation*. London: ASLIB, 2000.
- Page, K. A. *Macromedia Dreamweaver MX 2004: Training from the source*. 3rd ed. Macromedia Press, 2003.
- Pantry, S. & Griffiths, P. *Creating a successful e-information service*. London: Facet Publishing, 2002.
- Poulter, A., McMenemy, D. *The library and information professional's internet companion*. London: Facet Publishing, 2005.
- Schlossnagle, G. *Advanced PHP programming*. Sams, 2004.
- Singh, M. P., Huhns, M. N. *Service-oriented computing: Semantics, processes, agents*. John Wiley, 2005.
- Sterne, J., Sterne, J. *Web metrics: Proven methods for measuring Web site success*. Wiley, 2002.
- Sullivan, D. *Proven portals: Best practices for planning, designing, and developing enterprise portals*. Addison-Wesley Professional, 2003.
- Ullman, L. *PHP and MySQL for dynamic Web sites: Visual QuickPro Guide*. Peachpit Press, 2003.
- Yank, K. *Build your own database driven website using PHP and MySQL*. 3rd ed. Sitepoint, 2004.

43. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Κωδικός: LIS ΓΠ 480

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής (ΔΟΝΑ)

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

Σχετιζόμενα μαθήματα:

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

28. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

27. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα στάδια εξέλιξης, τις λογοτεχνικές τάσεις, τα έργα και τους συγγραφείς της ελληνικής και παγκόσμιας λογοτεχνίας. Επίσης, να αποκτήσουν οι φοιτητές τις γνώσεις και την ικανότητα αξιολόγησης και επιλογής υλικού συλλογών για παιδιά και την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών προς τα παιδιά.

Στόχοι

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις περιόδους, τα λογοτεχνικά ρεύματα και τα είδη των λογοτεχνικών έργων. Να αναπτυχθεί η ικανότητά τους στην κριτική ανάλυση και επιλογή έργων της ελληνικής και παγκόσμιας παραγωγής για τα διάφορα είδη βιβλιοθηκών. Να είναι σε θέση να αξιοποιούν το υλικό των βιβλιοθηκών, συνδέοντάς το είτε με τη γενική ιστορία είτε με τις τοπικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες της περιοχής ή της κοινότητας όπου βρίσκονται. Επίσης, να γίνει γνωριμία με τα έργα προφορικής και γραπτής λογοτεχνίας που απευθύνονται σε παιδιά. Καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας για την επιλογή υλικού για παιδιά. Τέλος, συμβολή στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των νέων βιβλιοθηκονόμων έτσι ώστε να εμπνέουν στα παιδιά σεβασμό στη γνώση, θαυμασμό για την τέχνη, εμπιστοσύνη στη βιβλιοθήκη ως εστία ιδεών, απαντήσεων, ευχαρίστησης και προοπτικών.

Περίγραμμα

Αναφορά, μελέτη και κριτική εξέταση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων της ελληνικής και παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής και ανάπτυξη κριτηρίων επιλογής για τις συλλογές των διαφόρων ειδών βιβλιοθηκών. Πηγές πληροφόρησης για τη λογοτεχνία.

Θεωρίες για την τέχνη, το λόγο, τη φαντασία και την ποιητική. Ιδεολογία και Παιδαγωγική. Ιστορική διαδρομή στον πολιτισμό και στα αισθητικά ρεύματα στο χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Περιγραφή των χαρακτηριστικών των διαφόρων λογοτεχνικών ειδών. Εικονογραφήσεις ως σχόλια και δείγματα τέχνης.

Αναφορά στην εξέλιξη της παιδικής προσωπικότητας και στην ιδιαιτερότητα του «βιβλίου για παιδιά». Στοιχεία ανάλυσης του κειμένου (περιεχόμενο και μορφή) και αισθητικής αξιολόγησης του βιβλίου (εικονογράφηση και τυπογραφία). Βιβλία γνώσεων, δραστηριοτήτων, εικόνων. Οπτικοακουστικά. ηλεκτρονικά και άλλα μέσα που δημιουργούνται για τα παιδιά. Θεσμοί και δραστηριότητες με αφορμή και έμπνευση το βιβλίο και το παιδί.

Διεξαγωγή

Διαλέξεις

Βιβλιογραφία

- Ervin, L. *Παγκόσμιος ιστορία της λογοτεχνίας*. Αθήνα, 1963.
- Vitti, M. *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα, 1978.
- Βόρνινγκ, Α. *Σηματοδοτήσεις*. Αθήνα, 1997.
- Γκότση Γ., Προβατά Δ., *Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας από τις αρχές του 18^{ου} έως τον 20^ο αιώνα*, Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2000.
- Δημαράς, Κ. *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα, 1975.
- *Ευρωπαϊκά Γράμματα, Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας*, Διεύθυνση έκδοσης AnnickBenoit-Dusaussouy, GuyFontaine, Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη, 1999.
- Καραντώνη, Α. *Ξένη λογοτεχνία*. Αθήνα, 1979.
- Πολίτης, Λ. *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. 9η έκδ. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1998.
- Σακελλαρίου Χ., *Ιστορία της Παιδικής Λογοτεχνίας. Ελληνική και Παγκόσμια. Από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας*, (Θ΄ Έκδοση), Αθήνα, Εκδόσεις Νόηση, 2009.
- Αγγελοπούλου, Β., Βαλάση, Ζ. *Διαλέγουμε βιβλία για παιδιά για μια βασική βιβλιοθήκη*. Αθήνα: Gutenberg, 1989.
- Βαλάση, Ζ. *Νανουρίσματα*. Καλλιγραφείον, 1990.
- Elkin, J., Kinnell, M. *A place for children: Public libraries as a major force in children's reading*. London: Facet, 2000.
- Herring, J. *Exploiting the internet as an information resource in schools*. London: Facet, 1999.
- Κλιάφα, Μ., Βαλάση, Ζ. *Ας παίξουμε πάλι*. Αθήνα: Κέδρος, 2001.
- Ποντάρι, Τ. *Γραμματική της φαντασίας: Πώς να φτιάχνουμε ιστορίες για παιδιά*. Αθήνα: Τεκμήριο, 1985.
- Tilke, A. *Managing your school library and information service: a practical handbook*. London: Facet, 2002.

44. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός: LIS ΓΠ 485

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Πιστωτικές μονάδες: 4

Τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας: Ζ

Κατηγορία μαθήματος: Γενικής Υποδομής (ΔΟΝΑ)

Είδος μαθήματος: Επιλογής υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα: -

Σχετιζόμενα μαθήματα:

36. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

32. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα:

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας της ανθρώπινης σκέψης και της ανθρώπινης εφευρετικότητας. Επίσης, να έρθουν σε επαφή με τα βασικά φιλοσοφικά ζητήματα που αφορούν στη φύση των εμπειρικών δεδομένων, τις έννοιες της επιστημονικής ανακάλυψης και της επιστημονικής μεθόδου, την αντίληψη, τη γνώση, το νόημα και την αλήθεια.

Στόχοι

- Παρουσίαση της ιστορίας των επιστημονικών ανακαλύψεων
- Παρουσίαση των βασικών αρχών της φιλοσοφίας της γνώσης (επιστημολογίας) και της φιλοσοφίας της επιστήμης, αλλά και του πλαισίου των επιστημονικών ανακαλύψεων (ατομικό-ψυχολογικό, κοινωνικό- ιστορικό κλπ.)
- Παρουσίαση των σημαντικότερων επιστημολογικών ρευμάτων

Περίγραμμα

Ιστορία της επιστήμης: Στόχοι της επιστήμης. Πηγές της επιστήμης (πρωτογενείς καταγραφές της εποχής, δευτερογενείς μελέτες για την υπό εξέταση ιστορική περίοδο). Μέθοδοι της ιστορίας της επιστήμης (γενετική, συγκριτική, ανακατασκευής κλπ). Οι θετικές επιστήμες στην αρχαιότητα. Η επιστήμη από τον Αυγουστίνο ως τον Γαλιλαίο. Επιστημονική επανάσταση (Κοπέρνικος, Kepler, Γαλιλαίος, Νεύτων). Από την Αλχημεία στη Χημεία (Παράκελσος, VanHelmont, Boyle, Νεύτων, Priestley, Lavoisier). Θεσμοί συγκέντρωσης και διάδοσης της γνώσης. Διαδικασίες διάδοσης της γνώσης.

Επιστημολογία (Φιλοσοφία της γνώσης). Φιλοσοφία της επιστήμης: Τι είναι γνώση. Αισθητηριακά δεδομένα και επιστημονικές θεωρίες. Ο ρόλος της παρατήρησης και του πειράματος στην εξαγωγή της επιστημονικής γνώσης. Επιστημονική απόδειξη. Επιστημονικός νόμος. Μεθοδολογία της επιστήμης. Κανονική επιστήμη. Επιστημονικές επαναστάσεις. Τα επιστημονικά παραδείγματα κατά Kuhn. Ερευνητικά προγράμματα Επιστήμη ή επιστήμες; Φιλοσοφία του χώρου και του χρόνου. Φιλοσοφία των Μαθηματικών. Γνωσιολογία των ανδροειδών. Τεχνητή νοημοσύνη. Φιλοσοφία της Πληροφορίας. Η έννοια της αξίας.

Επιστημολογικά φιλοσοφικά ρεύματα: Ορθολογισμός και Εμπειρισμός. Εμπειριοκρατικός υποκειμενισμός, Λογικός θετικισμός, Λογικός εμπειρισμός,

Επαγωγισμός, Διαψευσιοκρατία, Ρεαλισμός και Εργαλειοκρατία, Ορθολογισμός (Popper) και σχετικισμός (Kuhn), Αντικειμενισμός (Lakatos). Η αναρχική θεωρία γνώσης του Feyerabend.

Διεξαγωγή

Ενδεικτικές ασκήσεις πράξης:

- Ιστορία της Επιστήμης: Μία εργασία για μια σημαντική περίοδο επιστημονικών ανακαλύψεων ή ένα πρόσωπο που αποτέλεσε σημείο αναφοράς στην επιστημονική κοινότητα
- Φιλοσοφία της Επιστήμης: Μια εργασία για κάποια από τις θεωρίες σχετικά με την προτεραιότητα των εμπειρικών / πειραματικών δεδομένων ή των υπονοούμενων θεωρητικών τοποθετήσεων στην εξαγωγή της επιστημονικής γνώσης
- Φιλοσοφία της Επιστήμης: Μια εργασία για κάποιο φιλοσοφικό ρεύμα ή βασικό φιλόσοφο

Βιβλιογραφία

- Αναπολιτάνος, Δ. *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών*. Αθήνα: Νεφέλη, 1985.
- Πλάτων. *Θεαίτητος*
- Butterfield, H. *Η καταγωγή της σύγχρονης επιστήμης*. Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1994.
- Chalmers, A.F. *Τι είναι αυτό που το λέμε Επιστήμη*. Ηράκλειο: ΠΕΚ, 1996.
- Crombie, A.C. *Από τον Αυγουστίνο στον Γαλιλαίο*. Τόμος Α'. Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1989.
- Crombie, A.C. *Από τον Αυγουστίνο στον Γαλιλαίο*. Τόμος Β'. Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1992.
- Brown, H. *Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση*. Ηράκλειο: ΠΕΚ, 1993.
- Losee, J. *Φιλοσοφία της Επιστήμης: Μια ιστορική εισαγωγή*. Θεσ/νίκη: Βάνιας, 1991.
- Negebauer, O. *Οι θετικές επιστήμες στην αρχαιότητα*. Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1990.
- Salmon, M., et.al. *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*. Ηράκλειο: ΠΕΚ, 1998.

45. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κωδικός: LIS ΠΕ 450

Πιστωτικές μονάδες: 20

Τυπικό εξάμηνο: Η

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα μαθήματα:

13. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

40. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Σχετιζόμενα μαθήματα:

Όλα τα μαθήματα

Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι η εμβάθυνση των τελειοφοίτων του τμήματος σε ένα επίκαιρο θέμα εφαρμοσμένης έρευνας ή σε γνωστικό αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα των σπουδών.

Στόχοι

Στόχοι της πτυχιακής εργασίας είναι:

- Να δοθεί στους φοιτητές η δυνατότητα να αποκτήσουν την εμπειρία μιας ολοκληρωμένης μελέτης σε βάθος
- Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις θεωρητικές ή/και πειραματικές διαδικασίες έρευνας
- Να αποκτήσουν οι φοιτητές την εμπειρία διεξαγωγής, σύνθεσης και συγγραφής επιστημονικών εργασιών
- Να παράγουν επιστημονικές εργασίες σε θέματα του κλάδου τους καθώς και τεχνικές εφαρμογές σε θέματα του κλάδου τους
- Να μνηθούν και να ενδιαφερθούν για την εξέλιξη της έρευνας και του κλάδου τους γενικότερα.

Περίγραμμα

1. Συζήτηση με τον επιβλέποντα καθηγητή, κατεύθυνση και επιλογή του θέματος της πτυχιακής εργασίας
2. Βιβλιογραφική έρευνα
3. Σχεδιασμός έρευνας και επιλογή μεθοδολογίας
4. Δομή της εργασίας
5. Συλλογή δεδομένων, ανάλυση
6. Σύνθεση της εργασίας και συμπεράσματα, προτάσεις

Διεξαγωγή

1. Κατάθεση αίτησης με τον τίτλο του θέματος και τον επιβλέποντα καθηγητή
2. Έγκρισή του από τον αντίστοιχο τομέα
3. Εκπόνηση της πτυχιακής
4. Κατάθεση της πτυχιακής στην τριμελή επιτροπή
5. Παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας σε τριμελή επιτροπή σε ανοιχτή διαδικασία.
6. Έγκρισή της από το Συμβούλιο του Τμήματος

7. Κατάθεση της στο Τμήμα για να συμπεριληφθεί στη βάση των πτυχιακών εργασιών που διατηρεί το τμήμα.
Επίσης, οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος με αρ. πρακτικού 1 /11/4/2007 που ρυθμίζει όλα τα σχετικά με την πτυχιακή εργασία θέματα.

46. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός: LIS ΠΑ 470

Πιστωτικές μονάδες: 10

Τυπικό εξάμηνο: Η

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προσπαιτούμενα μαθήματα:

Όλα τα μαθήματα ειδικότητας

Το περίγραμμα της Πρακτικής Άσκησης εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος την 25/4/2007 με αρ. πρακτικού 1 /25/4/2007.

Σκοπός

Η Πρακτική Άσκηση παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα να έλθουν σε επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα του κλάδου αποκομίζοντας εργασιακή εμπειρία, να συμβάλλουν με την εργασία τους σε όλες τις δραστηριότητες μιας μονάδας πληροφόρησης εφαρμόζοντας τη θεωρία και τις γνώσεις που διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να διαμορφώσουν επαγγελματική συνείδηση για τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους χρήστες.

Εργασιακοί Χώροι

Στο πλαίσιο των σπουδών τους οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι, κατά τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου, να απασχοληθούν σε οργανωμένες μονάδες πληροφόρησης (βιβλιοθήκες, αρχεία, κέντρα πληροφόρησης, υπηρεσίες συστημάτων πληροφόρησης, παραγωγούς και διαθέτες τραπεζών πληροφοριών, εκδοτικούς οίκους κ.λ.π.) .

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση του φορέα πρακτικής άσκησης είναι α) η οργάνωσή του σύμφωνα με τα σύγχρονα πρότυπα και β) η ύπαρξη επαγγελματιών της πληροφόρησης που θα έχουν την ευθύνη παρακολούθησης και καθοδήγησης των φοιτητών (σε αναλογία ένας επαγγελματίας προς τρεις το πολύ ασκούμενους). Στη γραμματεία του Τμήματος τηρείται κατάσταση με τα στοιχεία των μονάδων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να δεχθούν φοιτητές για πρακτική άσκηση. Ο κατάλογος των εγκεκριμένων βιβλιοθηκών - μονάδων πληροφόρησης ανακοινώνεται έγκαιρα προς ενημέρωση και διευκόλυνση των φοιτητών.

Πρόγραμμα

Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητές ενημερώνονται για το σύνολο των λειτουργιών της μονάδας πληροφόρησης και εκπαιδεύονται στη χρήση αυτοματοποιημένων και παραδοσιακών συστημάτων επεξεργασίας πληροφοριών, στον εντοπισμό υλικού, στην αναζήτηση πληροφοριών από βάσεις δεδομένων, στην παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης όπως και σε άλλους σχετικούς με την επιστήμη τους και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία τομείς.

Εποπτεία & Διάρκεια

Για τη διεξαγωγή του προγράμματος πρακτικής άσκησης λειτουργεί στο Τμήμα 3μελής επιτροπή. Τα μέλη της επιτροπής α) ελέγχουν τις αιτήσεις των φορέων ώστε να πληρούν τους όρους που προαναφέρθηκαν και καταρτίζουν τον κατάλογο των φορέων πρακτικής άσκησης, β) ενημερώνουν τους φοιτητές για τις διαδικασίες και όλα τα σχετικά θέματα σε ειδικά οργανωμένες συναντήσεις, γ) συντονίζουν,

παρακολουθούν και αξιολογούν την πορεία της πρακτικής άσκησης και δ) διαχειρίζονται τα προβλήματα που ενδεχομένως θα προκύψουν.

Η πρακτική άσκηση είναι εξάμηνης διάρκειας και διεξάγεται από 1/4 έως 30/9 και από 1/10 έως 31/3 κάθε έτους.

Προϋπόθεση για την έναρξη της πρακτικής άσκησης αποτελεί η επιτυχής παρακολούθηση όλων των εργαστηριακών μαθημάτων και των μαθημάτων ειδικότητας.